

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

401

hình hướng
liều trị AIDS

trẻ em Việt Nam
có chơi với
Harry Potter?

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC TẠI TP. HCM

231 NGUYỄN VĂN CỬ Q.5

ĐT : (08).8356111 - 8353718 - 8358423

FAX : (84.8) 8350983 - 8390727

Trân trọng giới thiệu
BỘ SÁCH GIÁO KHOA
HỢP NHẤT
BẬC PTTH

PHỤC VỤ NĂM HỌC 2000-2001

THE GIỚI MỚI

SỐ 401
Thứ hai 28.8.2000

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

- Tổng Biên tập:
ĐỖ QUỐC ANH
- Phó Tổng Biên tập:
PHÚC TIẾN
- Hội đồng Biên tập:
GS.TS. hóa học
CHÂU DIỆU ÁI
GS.TS. toán học
NGUYỄN CANG
Nhà thơ
HUY CẬN
GS. Viện sĩ sinh học
VŨ TUYỀN HOÀNG
GS.TS. triết học
NGUYỄN DUY QUÝ
Nhà báo
TRẦN ĐỨC TAM
Nhà báo
HỮU THỌ
GS.TS. văn học
LÊ NGỌC TRÀ
GS.TS. vật lý
NGUYỄN CHUNG TÚ

CỤ HỒ NGÀY ẤY *Hoàng Thị Minh Hồ - Lê Bầu* 3

HỢP TÁC QUỐC TẾ VÀ XUẤT KHẨU
CHẤT XÁM SẼ GÓP PHẦN "LẤY GIÁO DỤC
NUÔI GIÁO DỤC"

Trần Văn Nhung - Đào Quốc Toàn 8

JOHN WILLIAMES - THẦY TÔI VÀ BẠN TÔI

Nguyễn Đức An 12

SAU MÁY BAY CONCORDE
LÀ TÀU NGẦM KURSK - LỜI CẢNH BÁO
CHO CÔNG NGHỆ HIỆN ĐẠI
BA GƯƠNG MẶT PHỤ NỮ CHỐNG TỘI PHẠM

Lê Tây Sơn 15

Hoa Hiên 19

THĂNG TRĂNG CỦA BỘ QUÂN ÁO LÓT

Khanh Khanh 23

NHỮNG SỰ KIỆN KỲ BÍ CỦA THẾ KỶ 20

Đỗ Quyên 28

NHỮNG NGÀY CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

Hà Huy Giáp 31

KHẨU SÚNG KALACHNIKOV RA ĐỜI

NHƯ THẾ NÀO? *Mikhail Kalachnikov - Minh Luân* 35

Bit's

BINH TAN PTE., LTD

22 Âu Cơ, P.17, Q.Tân Bình, TP.HCM
ĐT: 8444173. Fax: 8496005

ACB

ASIA COMMERCIAL BANK

**TRUNG TÂM THẾ
NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI Á CHÂU**

Tầng 2, nhà số
29 Ter Nguyễn Đình
Chiểu, Q.1, TP.HCM.
ĐT: 8222022.
Fax: 8220392

• Thư ký tòa soạn:
VŨ TRỌNG THANH

• Trình bày: KIM LAN

• Bìa: MAI VĂN THI

• Trụ sở: 322 Điện
Biên Phủ, Q.10,
TP. Hồ Chí Minh. ĐT:
(848) 8399050-8399055.
Fax: 8399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn

• Phòng liên lạc phía
Bắc: 3B Ông Ích
Khiêm, Q. Ba Đình, Hà
Nội. ĐT: (844) 8234489

• Giấy phép xuất bản số
809-GPXB của Bộ VHTT
cấp ngày 30-6-1994.
ISSN 0868-3433.

• Thiết kế, dàn trang tại
Phòng Kỹ thuật vi tính
tạp chí Thế Giới Mới.

• Chế bản tại ITAXA và nhà
in Trần Phú.

• In tại nhà in ITAXA và nhà
in báo Nhân Dân TP. Hồ
Chí Minh.

HỘI CHỨNG "SỢ BỊ CÁCH LY KHỎI

CỘNG ĐỒNG" Ở NHẬT BẢN

Văn Hòa 38

1.001 CHUYỆN TỪ INTERNET

Hoài Vọng 42

CÁC DỰ ÁN MÁY BAY CẮT CÁNH THẲNG ĐỨNG
KHÔNG THỂ PHÁT TRIỂN, TẠI SAO? Minh Thu 44

THIỆT BỊ XỬ LÝ NƯỚC LỢ, NƯỚC MẶN

THÀNH NƯỚC NGỌT

Hòa Bình 46

KỸ THUẬT CHO MỌI NGƯỜI

Đức Khanh 48

CHỈNH HƯỚNG ĐIỀU TRỊ AIDS

Ngọc Long 50

HOA GẠO ĐỎ

Vũ Tuyên Hoàng 54

HỎI ĐÁP VỀ "CHUYỆN KHÓ NÓI" Doanh Doanh 57

CHA MẸ CÓ NÊN "DO THÁM" CON CÁI?

Lê Nguyễn 61

BINH CHỪNG XE ĐẠP DUY NHẤT

TRÊN THẾ GIỚI

Phan Trọng Hùng 65

NHỮNG TRANG BÁO, NHỮNG CẢNH DIỄN,

NHỮNG KHUÔN HÌNH

Hoàng Thị 69

TRẺ EM VIỆT NAM CÓ CHƠI VỚI

HARRY POTTER?

Đinh Thu Hiền 73

"ÔNG ĐẠI ÚY"

Hoàng Đình Quang 78

PHỐ... MA

Phanxipăng 82

CUỘC "HÔN PHỐI" GIỮA CỬ CHỈ VÀ NGÔN TỪ

Lương Thái Sỹ 88

NHỮNG PHỤ NỮ GỢI CẢM NHẤT

THẾ KỶ 20

Hòa Văn 91

NẠN TỰ SÁT TRONG NHÀ TÙ Ở PHÁP

Diên San 95

PHÁP Y - MỘT THẾ GIỚI BÍ ẨN

Dạ Thảo 97

LÊ TỬ VÀ "SÔ DIỄN" TRONG MÙA LŨ

Nguyễn Văn Tiến Hùng 101

SIÊU THỊ BÁCH HỖ

107

• Bìa 1: Bên hồ Gươm - Hà Nội. Ảnh: Lê Thị Phước

Vietcombank

NGÂN HÀNG NGOẠI THƯƠNG VIỆT
NAM CHI NHÁNH TẠI TP. HCM

29 Bến Chương Dương, Q.1,
TP. HCM - ĐT: 8297245

Fax: (848) 8297228

NEW YEAR NHẬT TÂN

"THẾ GIỚI THỜI TRANG
ĐẸP NHẤT CHO TRẺ EM"

28 Gio An, P.17, Q. Tân Bình, TP. HCM

ĐT: 8496029. Fax: 8428506

KỶ NIỆM 55 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2-9 (1945-2000)

Cụ Hồ ngày ấy

**Bà HOÀNG THI
MINH HỒ** kể
LÊ BẦU ghi

Ngày 2-9-1945, tại quảng trường Ba Đình lịch sử, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc *Tuyên ngôn Độc lập*, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa

- LẦN ĐẦU TIÊN CỤ ĐẾN, ÁO NÂU, QUẦN NÂU, ĐI DÉP CAO SU.
- TÔI NÓI: “NGÀY CHÍNH PHỦ LÂM THỜI RA MẮT NHÂN DÂN SẮP ĐẾN NƠI RỒI MÀ QUẦN ÁO CỦA CỤ ĐÃ CŨ QUÁ...”.
- MỘT VỊ CHỦ TỊCH ĐỨNG ĐẦU NHÀ NƯỚC MÀ ÂN CẦN, GIẢN DỊ ĐẾN VẬY, THẬT LÀ CÓ PHÚC CHO ĐẤT NƯỚC...

Bắt đầu từ trung tuần tháng 8, không khí Tổng khởi nghĩa ở Hà Nội ngày càng rầm rộ, nhất là những ngày 16, 17, 18-8 lại càng sôi động hơn... Nhưng cho đến ngày 19, rồi ngày 20-8 qua đi mà tôi vẫn không thấy anh Hoàng Hữu Nhân - cán bộ Việt Minh - đảo qua nhà tôi. Tôi rất phân vân, mong ngóng. Cho mãi tới 3 giờ chiều ngày 21, mới thấy anh Hoàng Hữu Nhân trở lại, tôi hỏi:

- Bao nhiêu ngày, các anh biến đi đâu hết cả thế?

- Thì đây, công việc cướp chính quyền, Tổng khởi nghĩa, tối mắt tối mũi lên còn ai có thì giờ đi đâu được nữa!

Nói thế xong, anh Hoàng Hữu Nhân lại vội vã tiếp:

- Bây giờ có một việc rất quan trọng cần nhờ anh chị đây...

- Việc gì vậy? - Tôi hỏi.

Anh Nhân đắn đo một lúc rồi mới nói:

- Tôi muốn đưa một số đồng chí về ở hẳn đây nhờ anh chị, chị thấy có điều gì không thuận tiện không?

Tôi đáp:

- Có gì mà không thuận tiện!
Thế các anh ấy đâu?

- Tôi sẽ đưa các anh ấy tới ngay
bây giờ, chị chuẩn bị nhà cửa giúp
tôi đi!

Anh Nhân đi rồi, tôi liền sai
người nhà sửa soạn mấy phòng
trên gác chuẩn bị đón khách...

Cho đến 6 giờ tối, trong nhà đã
bắt đầu lên đèn, tôi mới thấy một
chiếc xe Ford đen đến đỗ ở trước
cửa nhà tôi, trong xe chật ních
những người... Tất cả xuống xe, đi
thẳng vào nhà. Tôi mời tất cả lên
phòng khách gác hai. Ngay từ hôm
đó các đồng chí ấy ăn, ở luôn tại
nhà tôi - cửa hàng bán vải Phúc
Lợi số 48 Hàng Ngang, Hà Nội.

Những ngày đầu, thú thật, tôi
không biết ai vào với ai, giữ những
chức vụ gì trong Đảng và trong Mặt
trận Việt Minh, tôi chỉ biết rằng
đấy là những cán bộ Việt Minh cao
cấp, tôi cần phải bảo vệ và chăm
sóc bữa ăn cho ngon lành. Đến ít
ngày sau đó, tôi mới biết có đồng
chí Tổng Bí thư và các đồng chí cán
bộ cao cấp của Trung ương Đảng
gồm anh Nhân (Trường Chinh),
anh Văn (Võ Nguyên Giáp), anh
Tô (Phạm Văn Đồng), anh Cả
(Nguyễn Lương Bằng) và các đồng
chí khác như Lê Đức Thọ, Hoàng
Quốc Việt, Trần Quốc Hoàn,
Nguyễn Văn Trân, Nguyễn Minh,
Mười Hương...

Mãi về sau này tôi mới được biết
rằng vào ngày sáng hôm sau, tức
là ngày 22-8-1945, các đồng chí
thường vụ Trung ương Đảng có mặt

ở nhà tôi đã cử người lên Tân Trào
đón Chủ tịch Hồ Chí Minh về đây...

Sáng ngày 24-8, anh Nhân bảo
tôi:

- Chị chuẩn bị cho thêm một
phòng để đưa mấy cụ già đến ở...

Đến sâm sâm tối ngày 26-8,
trong nhà đã lên đèn, có một chiếc
ô tô con màu đen đến đỗ trước cửa
nhà tôi. Lần này ngoài những anh
đến từ trước, đã quen biết, còn có
những người khách mới, trong đó
có hai người trẻ và hai người già.
Sau ít hôm tôi mới biết hai người
trẻ là Trần Đăng Ninh và Đặng
Văn Cáp, hai cụ già là Lam Sơn và
Nguyễn Ai Quốc. Riêng Cụ Nguyễn
Ai Quốc, thì ngay từ khi Cụ bước
chân vào nhà là tôi đã nhận ra ngay
bởi khi đó tôi vốn có một cuốn sách
in ảnh Cụ, nhưng chưa dám chắc
thật chính xác, nên sau đó, nhân
một buổi tối ngồi nói chuyện vui
với anh Trần Đăng Ninh, tôi đưa
ảnh ra hỏi:

- Anh Ninh này, tôi thấy ông cụ
rất giống với người trong ảnh này,
có điều là người trong ảnh còn trẻ,
nhưng cụ đây thì già rồi!

Tôi thấy anh Ninh chỉ cười,
chẳng nói gì. Sau đó một lát anh
mới dặn tôi:

- Nếu có ai hỏi gì về ông cụ, cứ
bảo ông cụ ở nhà quê lên chơi.

Tôi nhớ lời anh Ninh dặn,
không hé những điều đã biết đó với
ai, kể cả những người trong nhà
và cho đến tận ngày 2-9-1945, khi
Chính phủ lâm thời ra mắt quốc
dân đồng bào, tôi mới biết tên mới
của Cụ là Hồ Chí Minh.

Tôi nhớ lần đầu tiên Chủ tịch Hồ Chí Minh đến nhà tôi, Cụ ăn mặc rất giản dị: áo nâu, quần soóc nâu, đôi mũ da, đi dép cao su con hổ trắng, tay cầm cán. Khi Cụ bước vào nhà, vợ chồng tôi ra chào, đưa ngay Cụ lên gác ba, nơi tôi đã dọn sẵn một buồng để Cụ ở. Nhưng Cụ chỉ ngủ ở tầng ba có hai

Chủ tịch Hồ Chí Minh trong những ngày Cách mạng tháng Tám

tối, sau đó xuống tầng hai làm việc, rồi ngủ luôn ở tầng hai. Khi Cụ ngủ trên đi văng, khi ngủ trên chiếc giường vải. Nguyên ở trên gác nhà tôi trước đó đã có những chiếc giường vải, nhưng từ khi các anh ở Trung ương Đảng về ở và làm việc, tôi lại nhờ họa sĩ Trịnh Hữu Ngọc - một họa sĩ kiêm nghề đóng đồ gỗ, rất nổi tiếng ở Hà Nội lúc bấy giờ - làm thêm cho sáu chiếc giường vải nữa để sử dụng cho tiện.

Trên tầng hai ngôi nhà 48 Hàng Ngang nhà tôi có nhiều phòng, phòng ăn, phòng ngủ, phòng khách... Ở gian phòng rộng rãi, sáng sủa nhất, Chủ tịch Hồ Chí Minh dùng làm phòng họp với các cán bộ Trung ương Đảng. Khi họp, mọi người ngồi quanh chiếc bàn hình chữ nhật. Ở chính chiếc bàn này, Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trì phiên họp của Thường vụ Trung

ương Đảng đầu tiên ở Hà Nội. Cụ đã đưa ra những chủ trương về đối nội, đối ngoại đã được Thường vụ nhất trí thông qua. Cũng ở phiên họp này, Cụ còn đưa ra việc sớm công bố danh sách Chính phủ lâm thời, mở rộng hơn nữa thành phần Chính phủ lâm thời ấy. Đồng thời đưa ra một quyết

định vô cùng quan trọng nữa là: ra bản *Tuyên ngôn Độc lập* và tổ chức một cuộc mít tinh lớn ở Hà Nội để Chính phủ lâm thời ra mắt nhân dân. Ngày ra mắt ấy cũng là ngày nước Việt Nam chính thức công bố quyền độc lập và thiết lập chính thể dân chủ cộng hòa vào ngày 2-9-1945.

Sau đó Cụ bắt tay ngay vào việc viết bản *Tuyên ngôn Độc lập*. Cụ ngồi viết *Tuyên ngôn Độc lập* trên một chiếc bàn gỗ gụ màu đen hình tròn, trong một gian phòng nhỏ bên cạnh phòng khách lớn. Từ phòng này, đi ra phía ngoài là phòng khách. Đứng ở cửa phòng khách có thể nhìn xuống phố Hàng Ngang luôn luôn tấp nập người đi lại. Chính vì ở giữa nơi phố xá đông đúc, suốt ngày có người qua kẻ lại như thế, càng dễ giữ bí mật hơn, nên việc Chủ tịch Hồ Chí Minh và

cán bộ Trung ương Đảng đến ăn, ở và làm việc ở nhà tôi đều không có việc gì đáng tiếc xảy ra.

Một hôm, khoảng vào lúc 9 giờ sáng, tôi mua được những quả bưởi Nghệ. Tôi pha nước rồi mang bưởi lên phòng Chủ tịch Hồ Chí Minh làm việc. Hôm ấy, ngoài mấy bảo vệ là người dân tộc, chỉ còn một mình Hồ Chủ tịch đang ngồi đánh máy. Hồ Chủ tịch bảo tôi ngồi xuống bên bàn cùng ăn bưởi, vừa ăn Người vừa bảo tôi:

- Cô thật là sung sướng, cha mẹ đầy đủ, con cái đầy đủ, nhà cửa đang hoàng, không có gì phải khổ...

Tôi chợt nhớ đến vụ đói vừa qua, chợt nhớ đến cảnh người phu kéo xe tay bị một tên Pháp ngồi trên xe đá vào gáy, ngã gục ngay trên cang xe, bên vệ cổng... Tôi nhớ tới cảnh bọn đội xếp đánh những người bán hàng rong bằng dùi cui, làm cho gánh hàng cơm côi của họ đổ tung tóe trên vỉa hè... Tôi lại nhớ tới cảnh cha tôi hoạt động *Đông Kinh nghĩa thực* bị Pháp bắt giam và nhất là những lời cha tôi nói cho tôi biết thế nào là cái nhục của một người mất nước. Vì thế tôi thưa với Hồ Chủ tịch:

- Thưa Cụ - Tôi nhớ ngày ấy mọi người đều gọi Hồ Chủ tịch bằng chữ Cụ - Cháu cũng có cái nhục của một người dân mất nước.

Tôi thấy Hồ Chủ tịch im lặng một lát rồi hỏi tôi:

- Thế bây giờ cô đang làm công tác gì?

- Thưa Cụ, cháu làm ở chỗ chị Diệu Hồng, Hội Phụ nữ Cứu quốc.

Hồ Chủ tịch thân mật dặn tôi:
- Làm gì cũng cần phải kiên trì, nhẫn nại cô à!

Trong những ngày ấy, ngoài việc lo những bữa cơm chính, cơm khách, các bữa phụ vào sáng vào đêm thì tôi còn một mối bận khoăn và càng gần đến ngày 2-9, ngày "Tuyên ngôn Độc lập", tôi lại càng bận khoăn hơn, vì từ Hồ Chủ tịch đến các cán bộ Trung ương và cả những cán bộ từ nhiều nơi khác về đây, hầu như chẳng có ai chú ý gì đến bộ quần áo của mình, những bộ quần áo mặc từ chiến khu về đã quá cũ, mà lên lễ đài đọc "Tuyên ngôn" làm sao vẫn mặc những bộ quần áo cũ kỹ như thế được? Lúc đầu, tôi định nói bận khoăn này của tôi với anh Trần Đăng Ninh, vì tôi thấy anh là người vui tính, xuề xòa, mấy đứa con gái tôi rất mến anh, thường vẫn gọi anh là bố nuôi, nhưng tôi vẫn không dám nói. Cuối cùng, tôi nói với anh Hoàng Hữu Nhân:

- Anh Nhân ơi! Ngày Chính phủ lâm thời ra mắt nhân dân sắp đến nơi rồi, mà tôi thấy quần áo của Cụ cũng như những anh em khác, đều là những bộ quần áo mặc từ chiến khu về, đã cũ quá rồi, nên tôi muốn sắm một ít quần áo, giày dép cho chỉnh tề, để Cụ với các anh dùng...

Anh Nhân cười bảo tôi:

- Quả thật là chúng tôi bận quá, nên chưa ai nghĩ tới áo quần, giày dép gì cả. Chị lo giúp cho thì tốt quá rồi còn gì nữa. Nhưng cứ để tôi xin ý kiến Cụ cùng các anh ấy xem

sao.

Thực ra khi ấy, tôi chỉ phải đi mua thêm một số giày dép, chứ còn quần áo chẳng phải may, phải mua thêm gì cả, vì lúc đó trong tủ quần áo của ông Trịnh Văn Bô nhà tôi còn tới 16 bộ com-lê mới nguyên, nói thực chính xác thì mỗi bộ nhà tôi mới chỉ mặc vài lần, có bộ chỉ mặc một lần khi vừa may xong, mà toàn may bằng vải tốt, vải sang lúc bấy giờ như: len, dạ, tít-suy, trô-pi-can. Vì là quần áo “may sẵn” nên những người cao như anh Phạm Văn Đồng, anh Trần Đăng Ninh thì quần phải xuống gấu, những người thấp như anh Trường Chinh, anh Hoàng Quốc Việt lại phải lên gấu. Việc lên gấu, xuống gấu này, tôi không mang ra hiệu, mà tôi cho gọi hai người thợ may Tây nổi tiếng ở Hàng Trống đến tận nhà tôi để làm công việc này. Ngoài ra, tôi còn đưa thêm cho anh Hoàng Hữu Nhân khoảng 100 bộ quần áo ka ki để chuyển tới những anh cán bộ khác. Cũng vào hồi đó, với lòng kính yêu Chủ tịch Hồ Chí Minh, chị Vương Thị Lai (hiệu Lợi Quyền, ở 27 Hàng Ngang) cũng gửi biếu Hồ Chủ tịch một bộ quần áo ka ki ga-ba-đin, để Hồ Chủ tịch mặc khi lên lễ đài đọc *Tuyên ngôn Độc lập*.

Sau lễ Quốc khánh ngày 2-9, Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng với Chính phủ lâm thời đã ra công khai, Hồ Chủ tịch còn lưu lại ở nhà tôi một số ngày nữa. Trong những ngày đầu làm việc công khai, Hồ Chủ tịch thường xuyên đi về ở nhà tôi một ngày mấy lần, nhưng sau

vì công việc quá bận, Hồ Chủ tịch ăn trưa luôn ở Bắc Bộ phủ, chỉ về nhà tôi vào những buổi tối. Cơm nước xong, Hồ Chủ tịch lại làm việc tới 12 giờ đêm, có khi còn khuya hơn. Tuy việc bận rộn như vậy, nhưng mỗi khi về đến nhà, khi đi qua chỗ tôi bán hàng, bao giờ Hồ Chủ tịch cũng hỏi về mẹ chồng tôi:

- Cụ có nhà không?

Sau khi nghe tôi trả lời xong, Hồ Chủ tịch lại hỏi:

- Các cháu đâu?

Khi biết mẹ chồng tôi và các cháu đều có nhà, bao giờ Hồ Chủ tịch cũng gọi hai cháu gái (một cháu lên 8, một cháu lên 5) rồi dắt tay hai cháu vào thăm bà. Mỗi lần bước vào gian phòng nhỏ của mẹ chồng tôi, bao giờ Hồ Chủ tịch cũng hỏi đủ to để bà cụ nghe thấy, vì bà bị nghẹn ngào:

- Cụ đã xơi cơm chưa?

Rồi sau đó lại hỏi:

- Hôm nay cụ có khỏe không?

Hỏi thăm xong, Hồ Chủ tịch vẫn còn nán lại nói thêm vài ba câu chuyện khác nữa, sau đó mới chúc mẹ tôi khỏe mạnh, ngủ ngon, rồi dắt hai cháu cùng lên gác.

Lúc đầu mẹ chồng tôi còn tưởng Hồ Chủ tịch chỉ là ông khách từ tỉnh xa về cất hàng, phải lưu lại ở nhà tôi, mẹ chồng tôi thường bảo là ông khách lịch duyệt, chu đáo. Nhưng khi đã biết Hồ Chủ tịch là ai rồi thì mẹ tôi bảo:

- Sao mà lại có người quý hóa thế? Một vị Chủ tịch đứng đầu Nhà nước mà ân cần, giản dị đến vậy, thật là có phúc cho đất nước... ■

**GS. TS. TRẦN VĂN NHUNG - VỤ TRƯỞNG VỤ QUAN HỆ QUỐC TẾ-
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO:**

Hợp tác quốc tế và xuất khẩu chất xám sẽ góp phần “lấy giáo dục nuôi giáo dục”

GS. TS. Trần Văn Nhung (đứng giữa) đang trao đổi về du học với đại diện lãnh sự quán Úc và phóng viên tạp chí TGM

đào tạo... Đặc biệt, những dự án quốc tế đã hỗ trợ ngành GD-ĐT thực hiện các mục tiêu quan trọng: góp phần nghiên cứu tổng thể và hoạch định chiến lược GD-ĐT và nâng cao chất lượng GD-ĐT của nước nhà. Hiện tại và thời gian tới, công tác QHQT sẽ được thực hiện ra sao? Phóng viên Thế Giới Mới đã có cuộc trao đổi với GS. TS. Trần Văn Nhung - Vụ trưởng Vụ QHQT (Bộ GD-ĐT)...

Phóng viên (PV): Thưa giáo sư, cho đến nay, Bộ GD-ĐT đã thiết lập quan hệ và hợp tác chính thức về GD-ĐT với 69 nước, 19 tổ chức

quốc tế và 70 tổ chức phi chính phủ. Giáo sư có thể cho biết cụ thể việc hợp tác và QHQT trong thời gian qua?

Hiện nay, công tác quan hệ quốc tế (QHQT) đã trở thành một bộ phận quan trọng trong các hoạt động của ngành giáo dục - đào tạo (GD-ĐT), với những đóng góp đáng kể vào sự nghiệp phát triển như: xây dựng đội ngũ cán bộ giảng dạy và nghiên cứu khoa học, cán bộ quản lý; tăng cường cơ sở vật chất cho

GS. Trần Văn Nhung (GS. TVN): Thông qua con đường hợp tác quốc tế, thời gian qua, ngành GD-ĐT đã gửi nhiều cán bộ giảng dạy, cán bộ nghiên cứu, các nhà khoa học, cán bộ quản lý và lưu học sinh (LHS) đi đào tạo ở nước ngoài. Từ năm 1987 đến 1999, khoảng 16.000 LHS đã được cử đi học ở nước ngoài và phân bố theo khu vực địa lý như sau: Liên Xô - Đông Âu 53,29%, Tây Bắc Âu 30,6%, Úc - New Zealand 6,8%, châu Á 6,7%, Mỹ - Canada 0,9%, châu Phi - Mỹ Latinh 0,32%. Những năm gần đây, LHS của ta chủ yếu được gửi đi học tập ở Úc, Pháp, Nga, Nhật, Đức, Trung Quốc, Thái Lan, Ấn Độ, Mỹ... Những LHS này được cử đi đào tạo bằng nhiều hình thức học bổng khác nhau thông qua những hiệp định ký kết giữa Việt Nam với các nước, các tổ chức phi chính phủ, thông qua các dự án, các chương trình hợp tác song phương... Mặc dù con số LHS du học chỉ chiếm khoảng 1,2% tổng số sinh viên nước ta hiện nay, nhưng hiệu quả đối với công cuộc xây dựng đất nước lại rất có ý nghĩa.

PV: Trong những năm qua, các dự án quốc tế cũng đã hỗ trợ rất thiết thực cho ngành GD-ĐT?

GS. TVN: Đúng thế. Từ năm 1987 đến nay, ngành GD-ĐT đã tiếp nhận gần 100 dự án quốc tế lớn nhỏ, với tổng kinh phí gần 600 triệu đôla. Chẳng hạn: đối với giáo dục tiểu học, có chương trình hợp tác Việt Nam - UNICEF (2-3 triệu

đôla/năm), dự án vay vốn của Ngân hàng Thế giới (WB) 75 triệu đôla, dự án xây dựng các trường tiểu học vùng bão bằng viện trợ ODA của Nhật Bản (83 triệu đôla cho 4 giai đoạn). Có 2 dự án dạy nghề lớn, một do CHLB Đức tài trợ tại trường DH Sư phạm Kỹ thuật TP. Hồ Chí Minh (7,5 triệu đôla) và một do Hàn Quốc tài trợ tại trường Kỹ thuật Công nghiệp Hà Nội và trường Kỹ thuật Cơ điện Quy Nhơn (5 triệu đôla). Trường DH Cần Thơ đã tiếp nhận 1 dự án lớn do Nhật Bản tài trợ (cả hai giai đoạn là 23 triệu đôla) và Hà Lan (8,2 triệu đôla). Ngoài ra, còn có một số dự án lớn vay vốn vừa được bắt đầu như: dự án giáo dục DH của WB (103 triệu đôla), dự án giáo dục THCS của Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) 70 triệu đôla, dự án đào tạo giáo viên của ADB (25 triệu đôla)...

PV: Trong quá trình hợp tác song phương với các quốc gia, Việt Nam cũng đón nhận đào tạo nhiều LHS các nước?

GS. TVN: Khi vai trò và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế tăng lên cùng với các thành tựu to lớn của công cuộc đổi mới, thì số khách vào thăm, làm việc và số LHS vào học tập, nghiên cứu ở Việt Nam cũng tăng lên rất nhanh. LHS đến Việt Nam từ nhiều nước như Trung Quốc, các nước ASEAN, Đông Á, Úc, EU, Bắc Mỹ... Hai DH quốc gia Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh là nơi có nhiều LHS nước ngoài đến học. Việc thu hút LHS các nước đến Việt Nam học tập là

rất quan trọng, nhất là sang đầu thế kỷ 21, vì ta có thêm nguồn thu cho các cơ sở đào tạo và giáo dục Việt Nam có thêm cơ hội, điều kiện để hội nhập với khu vực và thế giới.

PV: Chúng ta không chỉ thu nhận chất xám từ bên ngoài mà còn chủ động xuất khẩu chất xám ra nước ngoài. Xin giáo sư cho biết rõ thêm về việc này?

GS. TVN: Việc cử chuyên gia GD-ĐT đi các nước được bắt đầu từ năm 1961 (đi Ghinê) và phát triển tại nhiều nước, nhiều ngành với số lượng lớn vào những năm từ 1985 đến 1994. Việt Nam đã cử chuyên gia thuộc các ngành khoa học cơ bản, khoa học kỹ thuật, y dược, nông nghiệp, dạy tiếng Việt... ở các bậc sau ĐH, ĐH, trung học kỹ thuật, trung học phổ thông, dạy nghề. Tuyệt đại đa số chuyên gia tập trung ở các nước châu Phi như Angieri, Angola, Congo, Madagasca, Mozambique và Lào, Campuchia... Đã có gần 3.000 lượt chuyên gia sang giảng dạy và làm việc tại các nước này. Ngoài ra, còn có một số chuyên gia dạy tiếng Việt ở các nước Nhật Bản, Pháp, Hàn Quốc, Mỹ, Thụy Điển, Đức, Ba Lan, Nga, Hunggari, Tiệp Khắc... Khoảng 300 cán bộ là chuyên gia hợp tác kỹ thuật tại Thái Lan, Libye, Bungari, Hunggari, Tiệp

- Từ năm 1987 đến nay, ngành GD-ĐT Việt Nam tiếp nhận gần 600 triệu đôla từ các dự án quốc tế.
- 16.000 LHS được cử đi học nước ngoài trong 12 năm qua.
- 3.000 lượt chuyên gia giáo dục Việt Nam công tác ở nước ngoài.
- Ngày càng nhiều LHS nước ngoài tới Việt Nam du học.

Khắc, các nước khác và 60 người lao động làm việc tại Libye, Irak...

PV: Khi sự hợp tác và cạnh tranh trong khu vực và trên thế giới càng mạnh mẽ thì việc định ra một chiến lược cho công tác

QHQT của ngành GD-ĐT là rất cần thiết. Trong thời gian tới, công việc này sẽ được tiếp tục thực hiện ra sao, thưa giáo sư?

GS. TVN: Trước hết, chúng ta cần tăng cường quan hệ và hợp tác GD-ĐT với các nước láng giềng và ASEAN. Những nước này đang và sẽ cung cấp cho ta nhiều kinh nghiệm hay về giáo dục mà ta có thể học tập, trao đổi để từng bước hội nhập và tính đến vấn đề tương đương của chất lượng đào tạo từ khu vực ra thế giới. Tăng cường vai trò của Việt Nam trong Tổ chức Bộ trưởng Giáo dục các nước Đông Nam Á (SEAMEO) và Tiểu ban Giáo dục của ASEAN (ASCOE). Mở rộng và tăng cường quan hệ về giáo dục với cả khu vực châu Á - Thái Bình Dương (đặc biệt là Nhật Bản, Úc, Ấn Độ, Hàn Quốc...), các đối tác này đang có tiềm lực lớn về kinh tế, giáo dục, đào tạo và khoa học, công nghệ. Tất cả các "con rồng mới" đều thuộc khu vực này, cho nên các bài học kinh nghiệm thành công và chưa thành công của họ rất có ích cho ta. Cũng cần tranh thủ kịp thời và tối đa Diễn đàn hợp

tác Á - Âu (ASEM) cho GD-ĐT Việt Nam.

PV: *Thế còn các nước khác ở châu Âu, Bắc Mỹ và các tổ chức quốc tế?*

GS. TVN: Tiếp tục duy trì và phát triển hợp tác với các nước thuộc Đông Âu, Liên Xô (trước đây), đặc biệt là Liên bang Nga... Trong khi tích cực tìm thêm các đối tác mới, chúng ta phải tận dụng cho hết những giúp đỡ to lớn mà những nước này đã và sẽ dành cho ta, đó là một lực lượng đông đảo hàng vạn người được đào tạo từ các nước này về, trong đó có những chính khách và những nhà khoa học nổi tiếng và rất nhiều tài liệu khoa học, thiết bị máy móc... do bạn viện trợ trước đây. EU và các nước thành viên châu Âu luôn luôn là đối tác quan trọng có thể cung cấp những kinh nghiệm tốt khi chúng ta phấn đấu xây dựng nền giáo dục Việt Nam hướng tới chất lượng cao và có thể chế chặt chẽ. Đây cũng là khu vực đặc biệt, cùng một lúc có thể giúp ta trong giảng dạy và học tập hầu hết các thứ tiếng quốc tế như Anh, Pháp, Nga, Đức, Tây Ban Nha. Khi xây dựng chiến lược dạy và học ngoại ngữ ở Việt Nam, ta cần chú ý đặc điểm này. Bắc Mỹ cũng là một đối tác đáng lưu ý. Ta có thể tham khảo có chọn lọc một số kinh nghiệm đào tạo ĐH (đặc biệt là ĐH, cao đẳng cộng đồng) của Mỹ và Canada. Số sinh viên Việt Nam đi du học tại hai nước này (và cả Úc) có thể sẽ tăng trong các năm tới. Ngoài ra, cũng cần chú ý việc hợp tác và khai thác có hiệu quả sự giúp

đỡ của các tổ chức quốc tế, các tổ chức chính phủ và phi chính phủ, vì ngoài việc hỗ trợ tài chính, nhiều tổ chức (chẳng hạn UNESCO) còn có thể cho chúng ta những bài học có giá trị cả về lý luận lẫn thực tiễn, trong quá trình cải cách và xây dựng hệ thống giáo dục Việt Nam sang đầu thế kỷ 21.

PV: *Và chúng ta sẽ tiếp tục tăng cường xuất khẩu lao động và chất xám?*

GS. TVN: Nước ta vẫn tiếp tục từng bước khôi phục và tăng cường việc cử chuyên gia giáo dục, y tế, nông nghiệp, khoa học, kỹ thuật và xuất khẩu lao động có kỹ thuật cao, xuất khẩu chất xám sang các nước có quan hệ truyền thống về lĩnh vực này như các nước châu Phi, Trung Cận Đông, Đông Á và các nước khác trên khắp thế giới. Bằng cách này, giáo dục có thể góp phần "nuôi giáo dục". Để xuất khẩu lao động và chất xám, chúng ta phải có một chiến lược quốc gia rất cụ thể và khả thi từ khâu tìm hiểu thị trường sức lao động đến khâu đào tạo, xuất khẩu... sau đó phải có một trung tâm quốc gia chuyên lo việc này với sự tham gia và hợp tác của nhiều bộ, ngành liên quan do Chính phủ trực tiếp chỉ đạo. Chừng nào chưa làm tốt được việc xuất khẩu lao động và chất xám thì ta sẽ không tận dụng được nguồn ngoại tệ đáng kể và khoản tài chính bổ sung quan trọng cho quá trình đào tạo nguồn nhân lực ở Việt Nam.

PV: *Xin cảm ơn giáo sư vụ trường!*

THẦY TÔI

John Williams-

NGUYỄN ĐỨC AN

THẦY TÔI VÀ BẠN TÔI

John là thầy tôi. Ông thầy ấy cách đây 10 tháng, trong buổi học Anh văn đầu tiên dành cho những người đã đậu vòng hai chương trình học bổng VNU-UQ, lạnh lùng tuyên bố kiểu Úc: "Tôi biết các bạn có khó khăn với vấn đề việc làm hiện tại. Nhưng tôi cũng có khó khăn riêng là phải dạy cho các bạn đủ khả năng đạt 6,5 điểm IELTS để thẳng đường sang ĐH Queensland. Các bạn có quyền chọn một trong hai: hoặc đến lớp ít nhất 90% thời gian quy định để dự vòng thi cuối cùng, hoặc bỏ học bổng này". Kết quả là một người bạn trong lớp, do không còn sự lựa chọn nào khác (vì thủ trưởng cơ quan không chấp nhận đơn xin tạm nghỉ làm không ăn lương), đành phải chọn con đường nghỉ việc, chấp nhận nguy cơ thất nghiệp, để tiếp tục "cuộc chơi" học bổng phiêu lưu và chưa có gì chắc chắn (xem bài *Nhà nghèo du học*, TGM số 380).

Ba má tôi gửi email sang, kể: "Ông John đến nhà mình, ăn tối với ba má, các em và các bạn con. John khoe: con đến nhà "ổng", không cần hỏi han gì, chạy thẳng vào tủ lạnh, lấy bia ra uống chơi". Cái kiểu khoe dễ thương ấy đúng là John Williams rồi!

Bây giờ thì khác rồi. Về lạnh lùng hôm nào mới gặp nhau bây giờ trong mắt chúng tôi đã trở thành vẻ tử tế và trầm lặng sẵn có trong một tâm hồn và cách cư xử. Kết quả khóa Anh văn kéo dài 7 tuần ấy không chỉ là việc tất cả 5 chúng tôi đều đạt yêu cầu ngoại ngữ để bây giờ có mặt ở Brisbane, thành phố lớn thứ ba nước Úc, mà còn là được gặp một người thầy, người Úc gần gũi chúng tôi nhất hiện nay. Gần gũi ngay từ những ngày đầu chúng tôi đặt chân lên nước Úc, từ lúc John và con gái Tara ra sân bay Brisbane đón chúng tôi. Đêm giao thừa đón năm 2000 (hai ngày sau khi chúng tôi đến Brisbane), John cùng gia đình đến đón chúng tôi về nhà chung vui đến sáng. Tôi hiểu John muốn chúng tôi, trong những ngày đầu tiên trên đất lạ, vui bớt nỗi nhớ nhà.

Có lần, một cô bạn trong nhóm Anh văn ngày nào thắc mắc vì sao John có thể gần gũi và yêu quý chúng tôi như thế. Tôi nghe ông thầy Úc gốc Myanmar trả lời rất ngắn và chậm rãi, rất đúng kiểu cách John: "Tất cả nằm ở trái tim".

Một buổi sáng cuối năm 1999 trước

Ông John Willames và các học viên khóa Anh văn VNU-UQ trong ngày 20-11-1999 (ngoài 5 thành viên trúng học bổng VNU-UQ còn có một số học viên khác trong lớp này)

ngày John về nước, bữa đó, John rủ tôi ra uống cà phê bên góc đường Đồng Khởi - Lê Thánh Tôn, Q.1, TP. Hồ Chí Minh. Lần đầu

tiên, tôi gặp một ông "Tây" mang dép lê, áo bỏ ngoài, ngồi gác một chân lên ghế nhìn thiên hạ qua lại, không khác gì một nông dân Việt Nam thứ thiệt! Bữa đó, John hỏi tôi rất nhiều về Việt Nam, về những món quà thật đặc trưng Việt Nam để John mang về tặng bạn bè. Bữa đó, John bảo: "Hôm nay, tôi là học trò cậu".

Tôi không dám thất lễ đến mức đó đâu thấy John ạ. Nhưng tôi dám nói với mọi người rằng với tôi, thấy bây giờ là bạn tôi - một người bạn thân. Trong một buổi tiệc khá thịnh trọng gần đây, khi tôi giới thiệu John là bạn mình, cô bạn ngồi bên cạnh là Lê Thu Hương, một nhà giáo Việt Nam, thành viên trong nhóm 5 người, cũng phải "trợn mắt" vì sự thất lễ quá mức đó. Nhưng tôi thấy John gật gật đầu, ra chiều đắc ý lắm. Vâng, John là một người bạn phương Tây mà chỉ cần sau hai tháng không gặp mặt, nhận ra ngay rằng "Đạo này cậu ốm đi nhiều, An ạ". Lần đó, tôi chỉ cảm kích trong lòng trước một lời "quở" hiếm thấy như vậy ở một môi trường phương Tây, vài ngày sau, một dịp tình cờ, tôi lên thử bàn cân, thấy mình đã mất gần 2kg so với đầu học kỳ.

Hôm chuẩn bị lên đường sang dạy Anh văn ở Đại học Đà Nẵng, John bảo hai việc đầu tiên John sẽ làm khi đặt chân xuống thành phố này (quê tôi) là đi chùa,

sau đó đến thăm ba má tôi. Quả vậy thật, trưa thứ bảy John xuống sân bay thì chiều thứ bảy, ba má tôi đã đón một ông Tây "hiền như đất", tự giới thiệu bằng một câu tiếng Việt còn ngọng nghịu: "Tôi là bạn anh An".

7 tuần ở Việt Nam năm 1999 đủ để tạo nên một tình yêu Việt Nam trong John, một tình yêu đủ sức mạnh để vài tháng sau chuyến đi đầu tiên ấy, John điện thoại báo tin cho tôi biết mình vừa đăng ký một khóa học tiếng Việt vỡ lòng ngay trong ĐH Queensland. Tôi nghe tin, chột nghĩ đến chuyện thời gian và tiền bạc John không có nhiều. Nhưng có gì cản được tình yêu đâu? John bảo sẽ còn đến Việt Nam dài dài vì ĐH Queensland sẽ đẩy mạnh hợp tác với các trường ở nước ta trong thời gian tới.

Khi tôi viết những dòng này, John Willames - thấy tôi và bạn tôi - còn đang ở Đà Nẵng. John đang trong một chuyến "đem chữ tiếng Anh" sang để chuẩn bị cho một số nghiên cứu sinh trường ĐH Đà Nẵng lên đường sang tu nghiệp ngắn hạn tại ĐH Queensland trong năm tới. Chiều cuối tuần, nếu không phải đi đâu xa, John lại đạp xe đến nhà tôi ăn tối, hay ghé rủ mấy thằng bạn tôi đi uống cà phê, hoặc lang thang mấy tiệm sách, tìm mua các cuốn sách về văn hóa Việt Nam.

Con số nhắc nhở

Hiện nay, có 10.000 lưu học sinh Việt Nam đang học ở nước ngoài, trong đó có khoảng 7.000 người du học tự túc.

Cùng lắng nghe

“Bước vào thế kỷ 21, hệ thống giáo dục và đào tạo phải được chuẩn hóa và được quản lý chặt chẽ trong quá trình phát triển theo hướng đa dạng hóa, dân chủ hóa, hiện đại hóa...” (GS. TS. Phạm Tất Dong - Phó trưởng ban Khoa giáo Trung ương)

Tin tức

- Bộ GD-ĐT vừa thông báo về biên chế năm học 2000 - 2001. Theo đó, ngày tựu trường thống nhất cho các cấp học là 28-8, ngày khai giảng là 5-9. Riêng hệ bổ túc, tựu trường từ 16-8, khai giảng 8-9. Chương trình học các cấp kết thúc vào 15-5-2001, riêng lớp 5 và lớp 12 kết thúc ngày 8 hoặc 9-5-2001. Kỳ thi tốt nghiệp tiểu học được tổ chức vào ngày 21-5-2001; tốt nghiệp THCS từ ngày 29 đến 31-5-2001; tốt nghiệp THPT từ ngày 5 đến 7-6-2001. Kỳ thi học sinh giỏi toàn quốc tổ chức ngày 12 và 13-3-2001. Thời gian thực học của bậc tiểu học và THCS là 33 tuần, THPT là 34 tuần.

- Từ năm học 2000-2001, Bộ GD-ĐT sẽ thực hiện thí điểm thay sách giáo khoa lớp 6 (THCS) đợt 1 tại 11 tỉnh, thành phố. Theo Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, bộ sách lớp 6 THCS lần này là sản phẩm của tập thể những tác giả có tâm huyết, trách nhiệm, có trình độ chuyên môn, có kinh nghiệm

về giảng dạy trung học. Yêu cầu của bộ sách lớp 6 mới là giảm bớt lý thuyết dài dòng, tăng lượng thực hành, tạo điều kiện cho giáo viên tổ chức học sinh tự duy học tập và sáng tạo. Kế hoạch thay sách lần này làm theo kiểu cuốn chiếu, không gây xáo trộn chung, thí điểm để triển khai rộng hơn.

- Hội thi giáo viên dạy giỏi ngành giáo dục chuyên nghiệp toàn quốc lần thứ 5 do Bộ GD-ĐT tổ chức đã diễn ra tại Hà Nội từ ngày 21-8-2000. Gần 700 giáo viên từ 41 tỉnh, thành phố đã về dự, trong đó có 171 giáo viên có bài dự thi ở gần 100 lĩnh vực. Cuộc thi được tổ chức 3 năm một lần.

- Hội nghị tổng kết phong trào “Giỏi việc trường, đảm việc nhà” khối công đoàn các đơn vị trực thuộc đã được Công đoàn Giáo dục Việt Nam tổ chức tại Hà Nội ngày 17-8-2000. Trong 5 năm qua, phong trào đã động viên chị em khối công đoàn (chiếm 41,3%) đóng góp ngày càng nhiều cho sự nghiệp GD-ĐT và xây dựng gia đình hạnh phúc.

- Bộ GD-ĐT và Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam vừa tổ chức tổng kết hoạt động của sinh viên tình nguyện đến các xã vùng cao, vùng sâu và vùng xa đặc biệt khó khăn. Từ 15-7 đến 5-8-2000, đã có 210 sinh viên thuộc 10 trường ĐH ở Hà Nội, Hà Tây, Thái Nguyên tình nguyện về công tác tại 7 xã đặc biệt khó khăn của 2 tỉnh Hà Giang và Tuyên Quang. Đã khám bệnh phát thuốc miễn phí cho 4.770 người với giá trị thuốc hơn 40 triệu đồng; tặng 3.000 quyển vở, 3.000 bút bi cùng hàng trăm cuốn sách giáo khoa giúp các em học sinh địa phương.

Sau máy bay Concorde là tàu ngầm Kursk

Tàu ngầm
K-141 Kursk

LÊ TÂY SƠN

LỜI CẢNH BÁO CHO CÔNG NGHỆ HIỆN ĐẠI

Được xem là tàu ngầm hiện đại nhất trong lịch sử tàu ngầm Nga và có lẽ là của cả thế giới, tàu K-141 Kursk của lực lượng hải quân Nga đã bị chìm ngoài khơi biển Barents ngày 12-8-2000, làm thiệt mạng 118 thủy thủ. Sau tai nạn máy bay Concorde, vụ chìm tàu Kursk lại là lời cảnh báo về tính an toàn tương đối của công nghệ hiện đại.

Tai nạn lớn nhất trong lịch sử tàu ngầm Liên Xô và Nga

Ngày 12-8-2000, con tàu K-141 Kursk, con tàu ngầm hạt nhân thứ 10 thuộc dự án 949A (Antey) mà khối NATO (Liên minh quân sự Bắc Đại Tây Dương) gọi là *Oscar II* đã bị chìm ở ngoài khơi biển Barents cách cảng Murmansk của Nga 160km. Lúc đó con tàu đang tham dự cuộc tập trận mùa hè của hạm đội biển Bắc cùng với 30 tàu khác. Trên tàu có 118 người, gồm cả các

sĩ quan cao cấp đi theo tàu để theo dõi cuộc diễn tập. Tàu có vẻ chìm nhanh nên không kịp phóng các vật thể báo nguy. Con tàu Kursk không mang vũ khí hạt nhân nào vào lúc bị nạn. Hai lò phản ứng hạt nhân cũng được cho ngưng hoạt động sau khi tàu gặp sự cố. Đến ngày 15-8, nguyên nhân của thảm họa đã được xác định bước đầu: nổ ở khoang chứa ngư lôi. 15 con tàu tham gia cứu hộ đã có mặt tại hiện trường. Toàn bộ là tàu Nga dù Nga có tham khảo

Ngày 16-8, các thủy thủ vẫn còn cố tín hiệu cấp cứu vào vô tuyến nhưng yếu dần đi. Biển động tiếp tục làm cho công tác cứu hộ thêm khó khăn. Con tàu chìm ở độ sâu 97m tại vùng biển giá lạnh có sóng cao gió giật trên 64km/giờ.

với khối NATO về giải pháp cấp cứu tối ưu sau khi có đề nghị từ Mỹ, Anh và một số thành viên của khối này. Hai loại trang thiết bị cấp cứu được sử dụng là cỗ xe hình cầu có tên Kolokol được thả từ tàu cứu hộ Mikhail Rudnitsky với khả năng đưa 12 thủy thủ mỗi lần ra khỏi tàu và con tàu ngầm cứu hộ mini gọi là Priz có khả năng ráp nối cùng Kursk và mỗi lần mang được 20 thủy thủ lên mặt nước. Nhưng do con tàu bị nghiêng nên việc ráp nối các thiết bị cứu hộ và tàu ngầm, tạo chỗ cho các nạn nhân thoát ra không thể thực hiện được. Cả ba lần thử đều thất bại. Sau những nỗ lực cứu hộ bất thành, ngày 21-8, tư lệnh hạm đội Biển Bắc Mikhail Motsak xác nhận 118 thủy thủ trên tàu Kursk đã tử nạn, toàn bộ con tàu bị ngập nước.

Đô đốc Vladimir Kuroyodev, tư lệnh hải quân Nga cho biết con tàu Kursk bị thiệt hại ở mũi tàu, một ống phóng tên lửa đã bung ra, tháp hải trình bị hư hại. Theo dự tính, vào cuối năm, Kursk sẽ tháp tùng một hạm đội Nga đến thăm Địa Trung Hải sau hơn một thập niên tàu Nga không có mặt ở vùng biển này. Kursk được xem là "tàu giết

tàu sân bay" vì nó có khả năng đánh phủ đầu tàu sân bay và những tàu hộ tống bằng tên lửa hành trình rồi phóng ngư lôi để kết thúc cuộc tấn công. Kursk được xem là thế hệ tàu ngầm hiện đại nhất của Nga. Trong thời gian gần đây, Nga đã ngưng sử dụng 1.000 con tàu chiến các loại và theo đô đốc Kuroyodev thì trong 15 năm nữa, hải quân Nga sẽ chỉ giữ lại 60 con tàu cũ.

Chỉ có các nạn nhân biết vì sao họ thiệt mạng

Các thủy thủ Nga trong con tàu ngầm K-141 Kursk đã thiệt mạng vì không được cứu kịp thời. Ông Dan Persico, 82 tuổi, hiện sống ở Amsterdam (Hà Lan), một trong 33 thủy thủ sống sót (26 người chết) trong chiếc tàu ngầm Mỹ USS Squalus bị chìm năm 1939 là người đã từng trải qua cảm giác ghê rợn này. Lúc đó, Persico mới 20 tuổi. Ông đang làm việc tại phòng phóng ngư lôi thì con tàu bị nước tràn vào và chúi đuôi xuống đáy Đại Tây Dương ở New Hampshire. "Chúng tôi mất điện, mất ánh sáng, phải liên lạc bằng tiếng nói" - Ông nói.

Theo truyền thống của các thủy thủ tàu ngầm, lúc đó Persico và những người sống sót tránh thảo luận về nỗi sợ kinh hoàng nhất là kẹt lại dưới đáy biển khi không khí đang cạn kiệt. Những gì xảy ra bên trong tàu ngầm Kursk của Nga chỉ có các nạn nhân biết rõ. Nhiệt độ bên trong con tàu xuống thấp và máy phát điện hạt nhân ngưng hoạt động. Các thủy thủ phải ngồi hoặc nằm trong bóng tối. Họ hạn chế tối

Phòng điều khiển trung tâm của con tàu K-141 Kursk

đa chuyển động và nói chuyện để bảo tồn lượng không khí ít ỏi và sinh lực trước khi con tàu bị ngập nước hoàn toàn. Có thể họ bị ngộ độc vì khí carbon dioxide (CO_2) do chính họ thở ra. Trong khi đó, cơ thể phản ứng lại việc thiếu oxy bằng cách thỉnh thoảng lại kéo một hơi rất dài vào phổi và luồng hơi đó chứa nhiều carbon dioxide. Edward D. Thalmann, một đại úy về hưu từng làm việc tại Trung tâm môi trường và y sinh hải quân Mỹ nói: "Một nguy cơ khác đến từ carbon monoxide (CO) nếu lửa phát sinh bên trong con tàu".

Cái lạnh càng làm cho tình hình thêm nghiêm trọng vì khi con người run rẩy thì tỉ lệ chuyển hóa trong cơ thể tăng lên để cơ thể ấm hơn, điều đó có nghĩa là nhịp thở tăng, khí carbon dioxide tiết ra nhiều hơn. Hệ thống hỗ trợ đời sống có trên tàu sẽ tách carbon dioxide khỏi không khí, nhưng hệ thống này trong tàu ngầm Kursk đã tê liệt. Các chất hút carbon dioxide như sodium hydro-

xide, barium hydroxide hoặc lithium hydroxide có thể đặt trong tàu để bão hòa carbon dioxide nhưng không ai biết trong tàu ngầm Kursk có nhiều chất này không.

Ông Dan Persico và các thủy thủ sống sót của con tàu USS Squalrus được cứu từ độ sâu 75m dưới đáy biển. Cứu họ là hai thiết bị cứu hộ McCann Rescue Chamber và MR-5 Deep Sea Diving Gear sản xuất sau năm 1930 (tàu ngầm Kursk chìm ở độ sâu 97m).

Về con tàu K141 - Kursk

Tàu ngầm Kursk là con tàu thứ 10 xuất xưởng trong Dự án chế tạo tàu ngầm đời mới có tên 949A (Antey) của Nga. Dự án này là kế thừa của Dự án tàu ngầm 941 (Granit) mà khối NATO gọi là Oscar I (chỉ có 2 con tàu Oscar I được sản xuất nhưng đã bị xếp xó từ năm 1996). Oscar II có trọng tải khi nổi từ 13.400 - 14.700 tấn, khi chìm từ 16.400 - 24.000 tấn. Tàu dài 154m (Oscar 1 dài 143m). Nó vận hành nhờ 2 lò phản ứng hạt nhân 2VM-

CÁC TAI NẠN KHÁC LIÊN QUAN ĐẾN TÀU NGẦM LIÊN XÔ VÀ NGA

- Tháng 7-1961, 8 người bị chết khi phóng xạ phát ra từ con tàu ngầm chạy bằng năng lượng hạt nhân đầu tiên của Liên Xô.
- Tháng 3-1968, tàu ngầm thể hệ Golf-2 của Liên Xô trang bị ba tên lửa hạt nhân SS-N-5 chìm ở Thái Bình Dương.
- Tháng 4-1970, tàu ngầm tấn công chạy bằng năng lượng hạt nhân thể hệ Tháng 11 bị chìm ngoài khơi Đại Tây Dương.
- Tháng 9-1977, tàu ngầm hạt nhân thể hệ Delta-1 của Liên Xô giải phóng lăm một đầu đạn hạt nhân.
- Tháng 10-1986, tàu ngầm Liên Xô thể hệ Yankee trang bị 16 tên lửa SS-N-6 và hai ngư lôi hạt nhân bị chìm gần Bermuda.
- Tháng 4-1989, tàu ngầm hạt nhân thể hệ Mike của Liên Xô bị chìm ngoài khơi Na Uy, 42 người thiệt mạng.
- Tháng 3-1993, một tàu ngầm phóng tên lửa đạn đạo thể hệ Delta-3 chạy bằng năng lượng hạt nhân của Nga bị tàu ngầm cùng loại USS Grayling của Mỹ đụng ngoài biển Barents.
- Ngày 26-1-1998, một tàu ngầm hạt nhân của Nga gặp vấn đề ở hệ thống lặn. Trong khi đang thử nghiệm, hệ thống lạnh bị nứt thải khí ammonia và khí nitơ vào khoang thủy thủ. Có 5 thủy thủ bị thương kể cả thuyền trưởng bị chết hai ngày sau đó.

Tính đến nay, đã có 507 thủy thủ Liên Xô và Nga bị chết trong các tai nạn tàu ngầm hạt nhân kể cả cháy tàu và rò rỉ phóng xạ trong 40 năm hoạt động của hạm đội tàu ngầm Liên Xô và Nga.

5, 2 turbine khí, hai cánh quạt. Thời gian tự hoạt động là 50 ngày với thủy thủ đoàn tối đa là 130 người. Tàu có 24 tên lửa hành trình SS-N-19 bắn xa 550km có thể mang đầu đạn hạt nhân, 4 ống phóng ngư lôi 533 ly (ngiên 40^0), 2 ống phóng ngư lôi 650 ly ở mũi (dùng phóng tên lửa hành trình). Kursk - Oscar II được trang bị một số thiết bị điện tử hiện đại như radar, sonar và tiềm vọng kính. Mục tiêu của nó là các tàu sân bay Mỹ. Kursk lặn sâu tối đa 270m. Giống như các tàu ngầm khác của Nga, Kursk - Oscar II có vỏ kép gồm vỏ áp lực bên trong và

vỏ thủy động lực bên ngoài trong khi các tàu ngầm Mỹ chỉ có một vỏ áp lực duy nhất với các phần vỏ thủy động lực bổ sung ở những nơi cần bảo vệ thêm như vòm sonar ở mũi. Khoảng cách 3,5m giữa hai lớp vỏ tàu cho phép Kursk có khả năng sống sót khi bị ngư lôi đối phương tấn công nhưng nó lại lặn chậm hơn và thao tác chậm hơn. Oscar II dài hơn Oscar I 10m để thêm chỗ cho hệ thống đẩy êm hơn và hệ thống điện tử nâng cấp. Oscar II còn có "vây" lớn hơn ở đuôi để cải thiện chuyển động dưới nước.

Năm 1994, các tàu ngầm Oscar

(Xem tiếp tr.64)

DÙ GIÚP ĐỠ CẢNH SÁT BẰNG
MỘT CHÚT NĂNG LỰC ĐẶC
BIỆT HAY TRỰC TIẾP XÉT XỬ
TỘI PHẠM CHIẾN TRANH CỠ
LỚN ĐANG ĐÀO THOÁT, HỌ
ĐỀU CHỈ LÀ NHỮNG NGƯỜI
CHÂN YẾU TAY MỀM. NHƯNG
ẨN BÊN TRONG LÀ MỘT NIỀM
TIN SẮT ĐÁ TRONG VIỆC ĐẤU
TRANH BẢO VỆ ĐIỀU THIỆN,
TIÊU DIỆT CÁI ÁC...

CHÔNG TỘI PHẠM

Khi thầy bói tham gia phá án

Bà Jeanine là một thầy bói kiêm nhà cảm xạ học ở vùng Caen (Pháp). Trước năm 1999, Jeanine không phải là người nổi tiếng, thậm chí bị lên án vì theo cái nghề "mê tín dị đoan". Nhưng mọi việc đã thay đổi từ ngày 23-11-1999, khi năng lực đặc biệt của Jeanine góp phần quan trọng trong việc phá án. Ngày 3-6-1999, cảnh sát Caen khám phá thi thể một bé gái tại cánh rừng gần làng Château Bedouillet. Nạn nhân 12 tuổi, tên là Jacqueline Royal, con của một viên bưu tá. Khám nghiệm tử thi cho thấy bé Jacqueline bị hãm hiếp và bị băm vằm khắp người. Hung thủ biệt vô âm tín. Vụ án gây công phẫn cả những vùng kế cận và cảnh sát địa phương phải chịu một sức ép dữ dội. Mấy tháng trôi qua, các chân dung thủ phạm do máy tính vẽ chẳng giúp ích được gì. Không một dấu vết ADN nào để lại tại hiện trường, vì hung thủ đã dùng bao cao su. Cảnh sát trưởng Jean Baptiste Grégnon bó tay.

Sáng ngày 23-11, một người đàn bà đứng tuổi, tóc nâu rụt rè gõ cửa văn

Bà guồng mặt phụ nữ

HOA HIỀN

Jeanine

phòng Sở Cảnh sát. Khi nhận ra đó là Jeanine, người ta bực bội ra mặt. Thậm chí, một trung úy còn nói vớ mặt: "Chúng tôi đã đủ mệt rồi". Jeanine lặng lẽ trình bày giấc mơ của mình. Bà kể rằng đêm qua trong mơ, bà đã đi trên con đường ven rừng nhờ một người hướng dẫn. Theo Jeanine thì người này cao lớn, mặc quần áo đen, không bao giờ quay mặt lại. Jeanine đã băng qua một nhà máy gạch ngói bỏ hoang, một con suối đầy lá tam điệp và tiến vào một ngôi làng. Tại đây, sau hai lần rẽ phải và một lần rẽ trái, Jeanine đến một ngôi nhà có cánh cổng sơn xanh. Cửa không khóa. Jeanine tiến vào phòng khách và thấy một người đàn ông đầu hói, râu quai nón tua tủa đang ngồi chơi dương cầm. Có vẻ như gã không thấy Jeanine. Người dẫn đường vẫn không quay lại, chỉ khẽ nói: "Đó là thủ phạm đã giết bé Jacqueline" và biến mất. Tỉnh dậy, Jeanine hoàn toàn ngỡ vực. Sau một đêm suy nghĩ, bà quyết định đến Sở Cảnh sát Caen vì "càng lúc linh cảm càng thúc giục tôi". 14 nhân viên hôm đó chăm chú lắng nghe câu chuyện. Khi bà dứt lời, họ đưa mắt nhìn nhau và... phá lên cười. Có hai người không cười là trung sĩ Yoette Lafayette và Jean Baptiste. Yoette giơ tay: "Tôi là phụ nữ và tôi tin rằng bà Jeanine nói thật". Jean Baptiste dăm chiêu một lát và ra lệnh xuất phát, sau khi buông ra một câu cộc lốc: "Tại sao không?".

Hành trình diễn ra theo đúng giấc mơ: con đường ven rừng, nhà máy bỏ hoang, con suối đầy lá tam điệp và lối vào một ngôi làng. Jeanine lưỡng lự một chút như nhớ lại và rẽ phải hai lần, rẽ trái một lần. Ngôi nhà có cánh cổng sơn xanh hiện ra tức thì. Lúc này thì mọi tiếng cười

khúc khích im bật. Có ai đó buột miệng: "Bà đã đi tiền trạm phải không?". Jeanine đỏ bừng mặt vì giận dữ. Jean Baptiste lừ mắt. Tất cả rút súng, lên đạn và bao vây ngôi nhà. Có tiếng dương cầm vọng ra. Hai viên cảnh sát đập cửa và xông vào. Gã đàn ông đầu hói, râu quai nón tua tủa đang ngồi đánh đàn. Thấy một rừng họng súng chĩa vào mình, gã giật thót và chột hét lên sau vài giây ngần ngại: "Đừng bắn! Tôi xin thú tội. Chính tôi đã giết con bé".

Jeanine đã được xem như một nữ anh hùng. Tuy nhiên, các nhà khoa học chẳng thể lý giải được gì. Có thêm một điều mới: từ đó, bà được cấp thẻ cộng tác viên thường xuyên của cảnh sát Caen.

Nữ thanh tra ở INTERPOL

Tại văn phòng đại diện của Tổ chức cảnh sát quốc tế (INTERPOL) tại Lyon (Pháp), không ai không biết nữ thanh tra Agnès Fournier, người chuyên đảm trách các vụ án đối với trẻ em. Trên màn hình máy tính của Agnès là những gương mặt trẻ em vô danh, tóc vàng, tóc nâu, da đen, da trắng. Hàng ngày, Agnès nhận rất nhiều ảnh nạn nhân như vậy trên mạng Internet, tìm tòi lý lịch và đề nghị cách phá án. Đây là "kênh" dành riêng cho INTERPOL, để các sĩ quan cảnh sát tham khảo trước khi phá án. Các em là nạn nhân của nhiều loại tội phạm. Có em bị bắt vào nhà thổ, có em bị cưỡng bức lao động, có em bị tra tấn, bị hãm hiếp và bị giết. Cũng có em bị quấy rối tinh thần đến độ gần như phát điên. Từ 10 năm nay, nữ đại úy 34 tuổi Agnès chuyên săn lùng những tổ chức mại dâm trẻ em và các công ty sản xuất băng đĩa đồi trụy có "diễn viên" là trẻ em. Agnès

Agnès
Fournier

đã phá nhiều đường dây buôn người quan trọng ở Ý, Pháp, Đức, Mỹ, Nga và Mexico. Lý do hành nghề của Agnès rất đơn giản: "Tôi không hề xúc động khi một chiếc xe hơi bị đánh cắp hay một bức tranh quý không cánh mà bay. Tôi chỉ đau đớn khi trẻ em bị hành hạ". Agnès thừa nhận là "đôi khi, sức chịu đựng của tôi bị đánh gục vì mức độ dã man khủng khiếp của bọn tội phạm". Sau 3 năm, Agnès xin gia nhập INTERPOL để có thể góp phần cứu những đứa trẻ bất hạnh ở châu Á, châu Phi, châu Mỹ. Mỗi ngày, trên địa chỉ của INTERPOL, có ít nhất 20 đường dây mại dâm trẻ em xuất hiện, đó là chưa kể vô số tổ chức kinh tởm khác. Năm 1998, Agnès góp phần quan trọng trong chiến dịch *Cathédrale*, tổ chức truy quét trên 12 quốc gia, tịch thu 1 triệu hình ảnh đồi trụy và 700.000 đĩa CD-ROM. Agnès nhận xét: "Đây là một công việc vô cùng căng thẳng và nguy hiểm, vì buôn người là công việc sinh lợi rất cao. Bọn tội phạm sẵn sàng chống trả đến cùng". Năm 1996, trong một cuộc tấn công hệ thống

MỘT CHÚT TƯ LIỆU VỀ INTERPOL

INTERPOL ra đời năm 1923 với sự tham gia của 178 quốc gia. Ngân hàng dữ liệu của INTERPOL được cung cấp 24/24 giờ, bao gồm việc tìm nạn nhân, truy bắt tội phạm quốc tế hoặc phá vỡ những đường dây tội ác. Hàng ngày, INTERPOL nhận được 2,5 triệu thư tố cáo hoặc cung cấp thông tin của cộng tác viên (bao gồm cả tội phạm kinh tế, hình sự, khủng bố, mại dâm trẻ em...). Từ năm 1998, INTERPOL đã thu thập hồ sơ và phá vỡ 76 đường dây mại dâm trẻ em, bắt 460 tên

chuyên hãm hiếp và giết chết trẻ em ở 36 nước. Năm 1992, lần đầu tiên, INTERPOL tổ chức hội nghị quốc tế về vấn đề ngược đãi và buôn bán thanh thiếu niên. 20 quốc gia đã tham gia chiến dịch dài hơi "vì hạnh phúc trẻ em".

nhà thổ *Orchid Club* ở California (Mỹ), Agnès bị một viên đạn bắn vào xương vai. Nhưng Agnès vẫn cắn răng xông vào vì "đây là nơi chuyên quay phim trực tiếp cảnh phá trình các bé gái Đông Nam Á và Mexico". Sau đấy, Agnès phải nằm viện 3 tháng. Chính Agnès là một trong những người kêu gọi các nước hãy "siết chặt việc kiểm tra những du khách, vì rất nhiều người đã xem tình dục là tối thượng". Điều làm Agnès bận tâm nhất là kinh phí. Để chống lại những tổ chức tội ác này, cần phải có nhiều tiền: tiền để huấn luyện và đào tạo sĩ quan chuyên ngành, tiền để đi lại như con thoi giữa các quốc gia và tiền để lập hồ sơ (trên mạng) tất cả các tội phạm liên quan.

Người truy lùng tội phạm chiến tranh

Ở tòa án quốc tế La Haye (Hà Lan), mọi người đều biết đến bà Carla Del

Carla Del Ponte

trên bãi biển trong thời gian ngắn (thay đổi chỗ ở thường xuyên là việc bắt buộc với ông). May thay là Carla muốn đi dạo phố Palermo. Falcone và bà đã thăm thú phố phường ở đây và trong lúc đó, ngôi biệt thự phát nổ. Nhiều người tưởng lầm đó là chuyện ám sát Falcone.

Ponte, công dân Thụy Sĩ, người tiếp nối bà Louise Arbour (Canada) trong việc truy lùng và xét xử tội phạm chiến tranh cũng như mafia. Có thể nói không ngoa rằng Carla là một trong những phụ nữ được bảo vệ kỹ nhất thế giới, vì đã 3 lần suýt bị ám sát. Vệ sĩ, xe hơi bọc thép là những điều bất khả ly thân của Carla. Chính vị thẩm phán lừng danh của Ý - Giovanni Falcone - đã nhận xét như sau về Carla: "Đó là một phụ nữ có nét mềm mại của Thụy Sĩ và chút tinh ranh của người Ý. Nhưng nét nổi bật nhất là sự kiên định".

27 tuổi, Carla đã là thẩm phán ở Thụy Sĩ và đặc biệt quan tâm đến... mafia. Kiến thức về mafia của Carla tăng dần theo ngày tháng và không ít đồng nghiệp ở Ý đã phải tham khảo ý kiến Carla. Carla đã có được kỹ thuật hỏi cung tội phạm một cách lão luyện, chiến thuật thăm dò và "bắt thóp" những tên ranh ma nhất. Cũng chính vì vậy mà mafia Ý và một số tội phạm chiến tranh (từ thời phát xít Đức) đã tìm cách khử Carla vì hiểu rằng đây là một phụ nữ hết sức nguy hiểm. Tháng 6-1989, tại Palermo (Ý), sau một buổi làm việc chung, thẩm phán Falcone đã đề nghị Carla đến nhà ông chơi. "Nhà" đây là một biệt thự mà Falcone thuê ngay

Thật ra, tối hậu thư trước đó 2 ngày của mafia là "khử Falcone và con mụ Thụy Sĩ". 50 khối thuốc nổ được chôn quanh biệt thự đã là lời tuyên chiến với Carla. Năm 1996, chiếc trực thăng chở Carla đến một cánh đồng trồng cây coca ở Colombia vừa đáp xuống thì bị đón tiếp bằng một trận mưa tiểu liên và lựu đạn. May mắn là cảnh sát Colombia kịp thời can thiệp. Lại nhiều người lầm tưởng đó là bọn buôn lậu ma túy. Thật ra, vụ ám sát hụt này là "tác phẩm" của Karl Von Foster, cựu trung tá SS của phát xít Đức, đang ẩn náu tại Colombia. Từ năm 1994, Carla được giao nhiệm vụ phá vỡ những tập đoàn kinh tế đen mang tầm cỡ quốc tế. Một trong những chiến công lớn của Carla là khóa số 66 tài khoản "ma" ở Thụy Sĩ, nơi bọn tội phạm chiến tranh và tội phạm kinh tế rửa tiền. Người ta cũng không lấy làm lạ khi biết Carla đích thân theo dõi Raul Salinas, em trai cựu tổng thống Mexico, kẻ đã tự xưng là vua ma túy. Carla cũng có một tập hồ sơ dày về những nhân vật thân cận của cựu Tổng thống Nga Boris Eltsine, những kẻ lạm dụng quyền lực để buôn lậu, tham nhũng và rửa tiền. Hiện nay, Carla đang chỉ huy một đội quân 380 cộng tác viên, trong đó có rất nhiều giáo sư, thạc sĩ kinh tế. (Theo Elle, Point de Vue, Biba 7.2000)

Những ai muốn lý luận một cách cặn kẽ về những chiếc quần lót, áo lót có lẽ đều phải lội dòng lịch sử quay về với ông Adam và bà Eva. Không ít người coi họ là tác giả của những bộ quần áo lót đầu tiên, dù chỉ được làm bằng... lá cây. Một quan niệm thú vị, chỉ có điều đáng tiếc là bị... sai: những chiếc lá đó đâu phải quần áo lót, bởi Adam và Eva không hề mặc một thứ gì khác phủ ra ngoài!

Công cụ giữ ấm cơ thể?

Các bộ lạc sống trong những cánh rừng âm u nóng ẩm của xứ Amazona, Guinea hoặc châu Phi thường xăm hoặc vẽ quần, vẽ áo lên những vị trí cần thiết. Nhưng vì cũng không có quần ngoài, nên kỹ thuật xăm vẽ chẳng thể được gọi là quần lót. Thậm chí mảnh khố da đã được dân Ai Cập thông minh sử

dụng trước đây cả 3.000 năm - có hình dạng rất giống chiếc *slip* ngày nay - về mặt bản chất, cũng chỉ là quần áo... bảo hộ lao động. Binh lính và cánh đồ tể dùng nó bảo vệ bộ phận nhạy cảm nhất.

Mặc đồ lót đối với chúng ta ngày nay đã là một thành phần không thể thiếu của văn hóa sống. Vậy mà những người dân thành Rome thời

Thăng trầm CỦA BỘ QUẦN ÁO LÓT

KHANH KHANH

trung cổ - vốn rất tự hào về một giai đoạn văn hóa huy hoàng - lại cho việc mặc quần trong là... mọi rợ, là thói quen của những mảnh đất chậm phát triển đáng khinh! Dân Rome kiêu ngạo hỏi nhau: chúng ta cần quần trong để làm gì? Đồ lót có tác dụng bảo vệ quần áo ngoài sạch sẽ nên những ai không dùng quần ngoài, mà khoác trên người một mảnh vải kiểu Thổ Nhĩ Kỳ, mặc váy, áo dài hay áo choàng thì đâu có cần tới quần lót! Nhìn theo phương diện đó, dân ông Scotland quen mặc váy có thể tiết kiệm vải ở một vị trí nhất định. Người ta thì thầm vào tai nhau rằng họ quả đã và đang tiết kiệm như thế (!) bất chấp cả khi trời lạnh lẽo.

Nói ngắn gọn: người phương Tây thời trung cổ không cần quần lót. Còn phương Đông? Phụ nữ Nhật cho tới tận những năm 1930 vẫn thấy kimono thôi là... đủ. Một sự thiếu thốn đã dẫn tới hậu quả trầm trọng, theo ghi chép của nhà sử học Hans Peter Duerr: vào năm 1932, khi một

cửa hàng lớn tại Tokyo bốc lửa, "rất nhiều phụ nữ đang có mặt tại các tầng trên của ngôi nhà phải bỏ mạng vì không chịu nhảy xuống những tấm vải bạt đã được lính cứu hỏa căng ra bên dưới. Họ sợ rằng gió sẽ hất tung áo kimono lên khiến thiên hạ nhìn thấy những bộ phận kín đáo trên cơ thể họ".

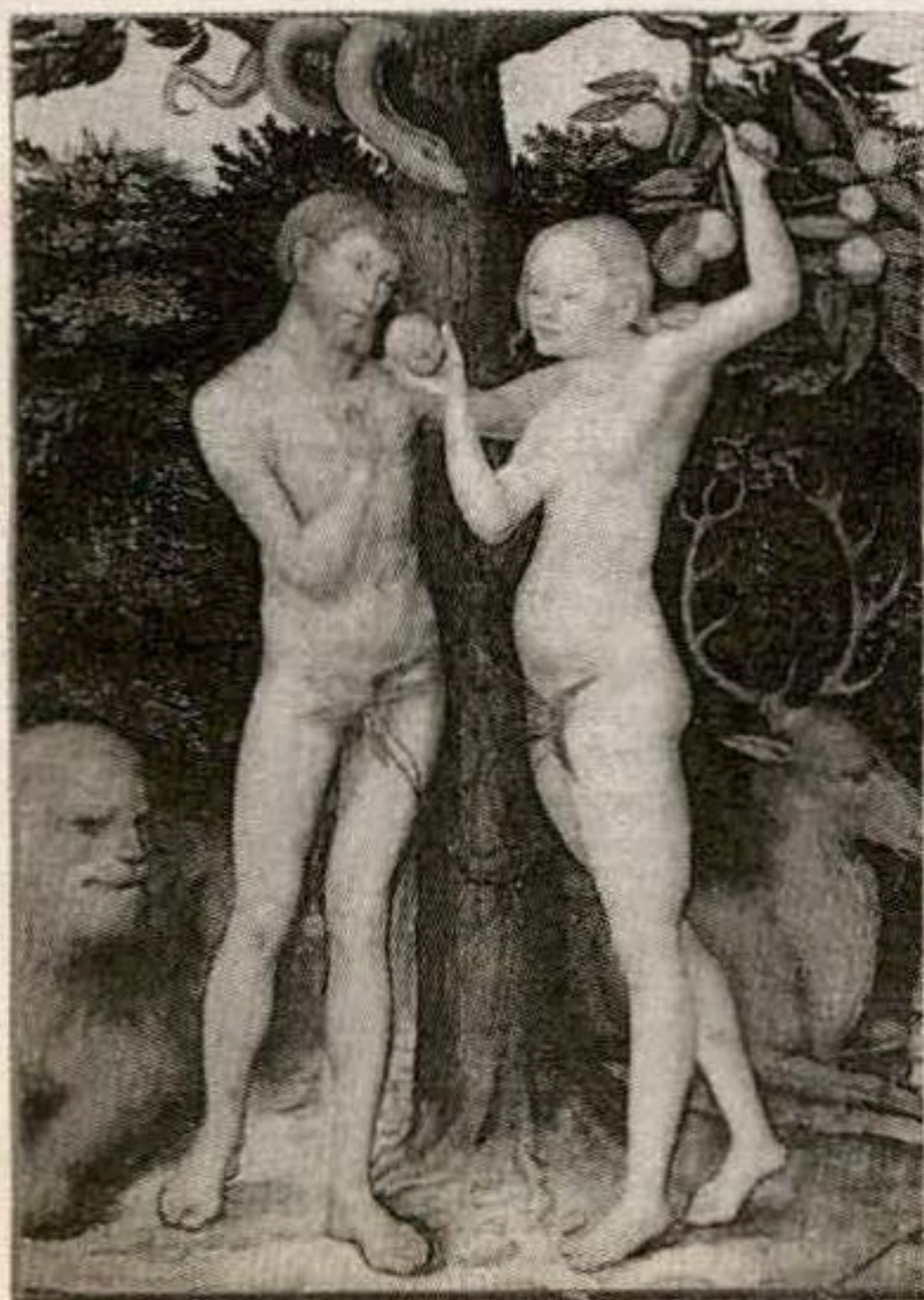
Pháp và Ý thời Phục hưng đã lác đác có những chiếc quần lót thật sự xứng với danh từ này, bởi nó thật sự được mặc dưới quần áo ngoài. Nhưng cái phần y phục được làm bằng vải lanh thật mịn ngày đó chỉ là sự ăn chơi xa xỉ của tầng lớp thống trị sang trọng nhất. Ví dụ: nàng Maria de Medici khi được gả sang nước Pháp đã giúp cho chiếc quần lót *Calecon* nổi danh tại quê chồng.

Nhìn chung cho tới tận thế kỷ thứ 19, đồ lót chỉ là những công cụ thuần túy để giữ ấm cơ thể và đáng vẻ, vì thế chẳng mấy khi hấp dẫn.

Từ dè nèn đến sáng tạo vì vẻ đẹp của tạo hóa

Ngay từ thời cổ đại, những dải thắt ngực bằng vải hoặc da đã khiến người mang chúng dễ dàng chuyển động hơn so với tình trạng "tự nhiên", vì nó trợ giúp rất nhiều cho cơ và dây chằng. Các nữ vận động viên Hy Lạp cổ đại đã biết quý trọng chúng y như những phụ nữ ưa hoạt động khác. Họ thậm chí còn tìm ra một dạng tiền sử của bộ bikini, bằng cách mặc một chiếc slip đi kèm với dây thắt ngực bên trên. Châu Âu thời trung cổ nói chung không biết đến một loại quần áo như vậy, bởi không ai nảy ra sáng kiến giữ chắc hoặc nâng cao bộ ngực phụ nữ. Thế

Bức tranh Adam và Eva trong vườn địa đàng

Váy áo lót của phụ nữ phương Tây đầu thế kỷ

rồi người ta lại ra lệnh nghiêm cấm tất cả những gì khêu gợi, tất cả những gì quyến rũ hoặc thậm chí khiêu khích - tức là họ cấm tiết lộ bộ ngực đàn bà! Ngay lập tức, chiếc áo nịt ngực được sử dụng, nhưng không phải để trợ giúp, mà dưới dạng công cụ... tra tấn! Nó cứng quèo, thường có khung bằng sắt hoặc gỗ. Nó tàn bạo nghiền tất cả những đường cong thành phẳng và bắt mọi phụ nữ ý thức một cách sâu sắc về sự áp bức giới tính tự nhiên của họ.

Tình hình thời Barock cũng chẳng sáng sủa hơn là mấy. Dù chúng ta ngày hôm nay khi nói đến từ này thường nghĩ đến những cơ thể tròn trịa, những vòng ngực đầy đặn, những đường cong hấp dẫn... nhưng cứ theo những tranh vẽ của Jan Steen thì phụ nữ Hà Lan tới thế kỷ thứ 17 vẫn dùng corset để ép cơ thể phẳng như miếng ván (chỉ có điều đàn bà thời Barock làm điều đó chẳng phải vì tuân lệnh ai mà để lấy lòng đàn ông - vì ngày đó người ta coi như vậy là xinh đẹp!). Tới thời vua Ludwig XIV, phụ nữ Pháp bắt đầu sửa sang theo hướng khác: áo ngực bây giờ là một phần của corset và toàn bộ hệ thống được dùng để "là" đi những sự thật không đáng mến trên cơ thể người mang. Cách mạng Pháp không chỉ giải phóng về mặt chính trị, mà cả về mặt thể xác. Phụ nữ bây giờ có cơ hội chỉ ra những nét đẹp trên cơ thể

họ. Xuất hiện chemise - một loại áo dính kèm một dải vải túm lại một cách thoải mái ngay dưới ngực: nó nâng đỡ, nhưng không hề đè nén.

Việc phá bỏ sau đó lại tự nguyện bỏ đi sự tự do này đã khiến rất nhiều gã đàn ông xấu tính cho rằng về mặt bản chất, đàn bà là những kẻ muốn bị áp bức. May mắn thay, cuối thế kỷ 19 thì những vòng ngực lại được phép tròn đầy lên, ban đầu dưới những làn áo cách tân của giới nghệ sĩ, sau đó trong những chiếc áo nịt ngực được bảo vệ bằng phát minh. Nhà công nghiệp Hugo Schindler xứ Boehmen đăng ký bản quyền năm 1891, 8 năm sau đến lượt Christine Hardt xứ Dresden, năm 1912 tới Sigmund Lindauer xứ Cannstatt với phát minh độc đáo: áo nịt ngực không gọng.

Cũng vào thời điểm này, bà Mary Jacobs người Mỹ đã phát minh ra loại áo nịt ngực hở lưng.

Sự việc bắt đầu khi một chiếc áo dài đắt tiền của bà, rất mỏng và rất trong, cho phép người ngoài nhìn rõ chùm gọng áo ngực. Dù đã được làm bằng nhựa thì chúng vẫn gây cảm giác đó là... xương cá! Vốn xuất thân từ gia đình của kỹ sư Robert Fulton danh tiếng, Mary Jacobs đủ trí sáng tạo để tìm ra giải pháp. Cùng với người giúp việc và hai chiếc khăn tay màu trắng, bà đã tạo ra một chiếc áo nịt ngực hờ lưng. Sau đó, bà tiếp tục sản xuất để tặng cho bạn bè - những món quà được tiếp đón vô cùng nồng nhiệt. Năm 1914, mô hình của Mary Jacobs được đăng ký bảo hộ phát minh. Nhưng với hệ thống phát hành tư nhân thì chuyện may vá chẳng hề có lợi. Vậy là Mary Jacobs bán bản quyền với giá 1.500 đôla cho Hãng Warner Brothers Corset tại Bridgeport, bang Connecticut (người ta nói với Mary rằng lẽ ra bà có thể đòi tới 15 triệu đôla bởi giá trị phát minh của bà).

Lại cũng chính tinh thần sáng tạo của nữ giới đã khiến cho chiếc áo nịt ngực trở nên dễ mến hơn: họ chú ý đến sự phong phú về mặt hình dạng của đối tượng cần trợ giúp. Trong những năm 30 của thế kỷ trước, Ida Rosenthal, một người gốc Nga - Do Thái di cư sang Đức, đã sản xuất áo nịt ngực theo cỡ chuẩn và phù hợp với cơ thể người mang. Bà đặt tên cho doanh nghiệp thành công của mình là "Maidenform" (Hình dáng thiếu nữ) bởi những sản phẩm của nó đảm bảo cho quý bà quý cô những đường nét thiếu nữ tại mọi thời điểm. Ngay chính giữa thời kỳ từ bỏ áo ngực của thập niên

1860, Ida Rosenthal vẫn tin chắc vào phát minh của mình: "Muộn nhất là đến tuổi 35 thì người phụ nữ nào cũng sẽ không còn nổi một cơ thể rắn chắc để sống mà không cần trợ giúp. Thời gian sẽ ủng hộ tôi!".

Không còn là chuyện riêng của quý bà

Muộn màng, nhưng cuối cùng thì cánh đàn ông cũng quan tâm đến đồ lót của chị em. Nhà tỉ phú Howard Hughes chế tạo cho người tình của ông là siêu sao điện ảnh Ava Gardner chiếc áo nịt ngực không dây đeo, để đường nét tuyệt mỹ của nữ diễn viên dưới những chiếc áo dài hờ cổ thật sự trở thành điểm hút chú ý trong công luận. Cả đến nhà tạo mẫu người Mỹ Rudi Gernreich, tác giả của vẻ đẹp "bên trên không vải", thật ra cũng có bán áo nịt ngực: ông gọi nó là *No-bra-bra*, bởi nó vừa là áo nịt ngực vừa không. Hoàn toàn không đệm mút, hoàn toàn không gọng cứng, nó được làm bằng một chất liệu trong suốt được hàn lại ở đằng trước, tuyệt đối không một đường khâu. Chiếc áo gây ấn tượng về một cơ thể thiên nhiên "giòn tan" dưới những làn vải mỏng. Ngoài ra, sản phẩm của Rudi Gernreich còn đặc biệt hấp dẫn phái đẹp bởi tính giản nở đặc biệt: một chiếc áo vừa vặn cho thân hình rất đồi mảnh mai của Audrey Hepburn lẫn vòng ngực bốc lửa huyền thoại của Anita Ekberg.

Những cô gái vùng Kreta ngày xưa sử dụng những chiếc áo nịt ngực rất chặt để đẩy hai bầu vú lên thật cao, tròn trịa và lồ lộ như những quả táo nằm trên đĩa. Nếu chúng

ta được phép tin vào những bức tranh đã có tuổi thọ tới 4.000 năm thì chiếc áo ngực giúp đàn bà thời đó trông vừa hấp dẫn vừa mạnh mẽ như những nữ thần của sự phát triển giống nòi. Hậu duệ của họ sau này dùng corset làm điều ngược lại. Thành Paris của Marie Antoinette (1755-1793), thành Luân Đôn của nữ hoàng Victoria (1819-1901) và thành Viene của hoàng hậu Sissi (1837-1898) đều thích dạng phụ nữ yếu mềm với những bước đi lú lú ngả nghiêng, để rồi ngã vào một vòng tay đàn ông mạnh mẽ. Cũng vì thế mà những người đàn bà thật sự mạnh mẽ đã tự biến mình thành yếu ớt. Họ tôn sùng corset và biến nó thành một công cụ tra tấn tự nguyện. Đây không phải phóng đại hài hước, mà là sự thật đau lòng: thiếu không khí, ho ra máu, đau da dầy và khó tiêu thường trực, những vết rạn trong lá lách và gan, bệnh sa dạ con và những cơn bất tỉnh thường xuyên là cái giá phải trả cho một làn eo chuẩn 40cm của phụ nữ. Cánh đàn ông chỉ thử corset có một lần ngán ngùi (ví dụ như xứ Boehmen trong thời Phục hưng, khi thời trang ngày đó thích đàn ông mảnh khảnh) một lần và không bao giờ nữa!

Những người đàn bà thời hiện đại thông minh biết rằng ánh mắt đàn ông rất quan trọng và họ từ bỏ corset, đến với những bộ quần áo trong gợi cảm, mềm mại. Không phải những làn vải bông thật dày, thật chắc hay những bộ khung sắt cứng quèo, mà chính những đường ren mỏng mảnh đã khiến bộ quần

áo bên trong trở thành quyền rũ.

Những sản vật thuộc loại “khó nói” ấy đã hưởng lợi không ít từ sự tiến bộ của ngành công nghiệp hóa học. Năm 1959, người Mỹ được chị em yêu mến bởi một chất liệu mới: lycra - ngày hôm nay là elastan - một loại sợi có độ co giãn rất lớn, có khả năng bao bọc cả những đường nét xuôi chảy thành những hình dáng gọn thanh. Lycra đã thật sự đánh dấu giai đoạn kết thúc của những chiếc áo nịt ngực gọng sắt và khởi đầu cho một phong cách mới: áo nịt ngực bây giờ tên là *Body Contouring* hoặc quần áo kỹ thuật cao. Những loại tất bó mông được gọi là Butt-Booster, đồ nịt bụng là Tummy-Terminator. Bức tranh ấy có phần giả tưởng về một cơ thể hoàn hảo, mặc dù tốn tiền nhưng nó không đòi hỏi phụ nữ nhiều nghị lực và cố gắng như là sự hoàn hảo thật sự cho cơ thể nhờ thể dục thể thao.

(Theo P.M, 8.2000)

Những sự kiện kỳ bí

của thế kỷ 20

ĐỖ QUYÊN

Thế kỷ 20 vẫn còn khá nhiều những sự kiện kỳ bí, trong đó có lẽ lạ kỳ nhất vẫn là hiện tượng đĩa bay xảy ra ở 50 năm sau của thế kỷ. Ngoài ra, nhiều hiện tượng khác như mất tích, "mưa" ếch, tự bốc cháy... đôi khi làm cho ta nghĩ rằng cả thế giới hình như ngày càng thuộc về "bên kia" nhiều hơn? Một số các sự kiện khó tin mà có thật sau đây của thế kỷ qua cho thấy cuộc sống hiện đại bí ẩn hơn nhiều so với ta quen nghĩ.

● Sang năm mới 1984, một quả đạn đại bác cỡ 22,86cm, nặng gần 10kg, được chế tạo từ Chiến tranh thế giới lần thứ hai bỗng nhiên từ trên trời xanh rơi xuống một nhà ở vùng Lake Wood (cách Los Angeles 35km về phía tây nam). Quả đạn đã khoét một hố rộng hơn 1,2m nhưng không nổ. Láng giềng xung quanh đã nghe thấy tiếng rít của quả đạn, nhưng không hề phát hiện thấy một dấu hiệu nào là có máy bay. Tương tự như vậy, vào ngày 7-2-1958, ở Napoli (Ý), cũng có một quả đạn đại bác được sản xuất năm

1942 in mác phát xít Đức (con đại bàng và chữ thập ngoặc) đã từ trên trời rơi xuống.

● Vào tháng 7-1975, trên một phố của thành phố Hamilton (vịnh Pecmut) có một thanh niên tên là Ebin đi xe máy bị một chiếc taxi đang chở một người khách cán chết. Điều kỳ lạ là chính chiếc taxi và người lái này cũng chở chính người khách đó vào tháng 7 năm trước, đã cán chết người anh trai của Ebin là Nevil. Khi bị tai nạn, cả hai anh em đều 17 tuổi, đi trên cùng một chiếc xe ấy, trên chính cái phố đó.

● Trong vòng 100 năm qua đã có nhiều trận “mưa” cá, “mưa” ếch làm cho các nhà khoa học phải đau đầu. Chẳng hạn, ngày 21-5-1921, trong mưa dông đã có hàng ngàn con ếch rơi xuống thành phố Gibranta. Hay vào tháng 3-1998, ở Nam Luân Đôn cũng có một trận “mưa rào” ếch tương tự (có cái khác là phần lớn ếch rơi xuống đã chết). Các nhà khí tượng thường giải thích đó là do các vòi rồng hút nước kéo theo ếch hoặc cá từ các đầm lầy lên. Tuy nhiên, điều bí ẩn là vòi rồng “biết chọn” các con vật cùng một loài nhất định mà không hề động chạm tới loài khác cùng sống trong vùng nước đó!

● Ngày 28-8-1974, cựu Thủ tướng Anh Edward Hit đã có tác động quyết định vào việc cho ra đời cuốn tiểu thuyết *Chiếc thuyền của thủ tướng mất tích* của John Dixon. Đúng 5 ngày sau, chiếc du thuyền Moning Clauder III của ông Hit bị mất thật.

● Đêm 1-7-1951, một phụ nữ tên là Maryger ở Florida khi đang ngồi trên chiếc ghế bành như mọi lần trong phòng mình, thì bỗng nhiên toàn thân cô bốc cháy rừng rực và chẳng mấy chốc đã thành tro bụi, chiếc ghế bành cũng cùng chung số phận. Nhưng lạ thay, cạnh đó có một tập báo lại còn nguyên vẹn. Tháng 9-1967, người ta phát hiện thi thể của Beili - một người vô gia cư trong một ngôi nhà bỏ hoang ở khu Lamburg (Luân Đôn). Khi những người có trách nhiệm đến để xem xét hiện trường thì một hiện tượng kỳ lạ đã xảy ra: từ vết thương ở bụng của tử nạn bỗng phụt ra...

một ngọn lửa xanh và trong chốc lát, toàn bộ thi thể bị cháy rụi. Cho đến nay, chưa có một giả thuyết xác đáng nào được đưa ra để giải thích những hiện tượng lạ lùng trên.

● Roy Clifhander Sullivan, sinh năm 1912. Trong 36 năm làm nghề kiểm lâm ở vùng Uenxboro (bang Virginia, Mỹ), ông bị sét đánh đến... 7 lần! Năm 1942, lần đầu, sét “xin” một móng chân cái. Năm 1969, toàn bộ lông mày bị xén gọn. Năm 1970, vai trái bị thui đen. Sau đó 2 năm, sét “hóa vàng” hết tóc trên đầu ông. Đến tháng 8-1973, khi đang lái xe, “thần lửa” đánh trúng đầu ông, xuyên thủng chiếc mũ phớt và lại đốt sạch tóc lần nữa. Cả người ông bị văng ra khỏi xe xa 3m, xé toạc chiếc giày chân trái. Năm 1983, Sullivan tự tử bằng súng.

● Mất tích - đặc biệt những nhân vật nổi tiếng bỗng dưng “biến mất” không sao hiểu nổi - là một đề tài hấp dẫn, giúp sản sinh ra hẳn một “ngành công nghiệp” béo bở cho nhiều kẻ đầu cơ, trục lợi. Trong số các vụ mất tích điển hình thế kỷ qua có: nghị sĩ Công đảng Anh Victor Greisson mất tích năm 1920 trên chuyến tàu hỏa Liverpool - Gul; đại tá Pecxi Foxet năm 1925 lần cuối luôn sâu vào vùng rừng rậm Amazon thám hiểm, rồi không trở về nữa; ngôi sao ca nhạc Glen Milo mất tích trên biển La Manche vào cuối Chiến tranh thế giới lần thứ hai.

Kinh ngạc hơn cả là vụ mất tích của nhà văn trào phúng Mỹ Abrouz Birst, người vẫn thường viết về đề tài mất tích bí ẩn. Ông rời Mỹ sang Mexico năm 1923, từ bấy đến nay

không ai biết một chút gì về số phận ông. Chỉ có tin đồn là ông đã chết trong một trận chiến đấu bảo vệ (hay chống lại?) Pantro Vila. Điều này ít có khả năng xảy ra vì lúc đó ông đã ngoài 70 tuổi, hơn nữa lại là người bị thương tật.

● Năm 1952, ông John cùng vợ là Christina Cicil và các con đang trên đường đến New Forest (Mỹ), khi gần đến tu viện Belin thì đụng phải một hồ sương mù mờ mịt. Cách bờ hồ độ 15m bỗng nổi lên một ngôi mộ cổ có thanh kiếm cắm trên đỉnh. Cả nhà đều nhận ra đây là đài kỷ niệm quốc vương Arthur. Suốt 17 năm ròng sau đó, hầu như hàng tháng họ vẫn thường xuyên qua lại vùng này mong tìm lại hình ảnh cũ, nhưng đều vô vọng.

● 10 giờ 16 phút tối 15-8-1977, đài thiên văn vô tuyến trường ĐH Tổng hợp Ohio (Mỹ) bắt được tín hiệu từ chòm sao Stien liên trong 37 giây. Đây là tín hiệu mạnh nhất bắt được từ trước tới nay và là một trong những giây phút huy hoàng nhất của chương trình SETI, Mỹ (chương trình tìm kiếm nền văn minh ngoài Trái đất). Khi nhìn vào biểu đồ tín hiệu thu được trên máy tính, các nhà khoa học phát hiện thấy các đường bao của biểu đồ trông giống chữ "Wow". Theo lời ông Robert Dikson - người chủ trì SETI - tín hiệu này không phải từ con tàu vũ trụ và cũng không phải tín hiệu phản xạ từ vệ tinh. Không còn nghi ngờ gì nữa, đó chính là tín hiệu có nguồn gốc từ một nền văn minh phát triển ngoài Trái đất. Trước và sau thời điểm trên, không hề có một lần phát tín hiệu nào khác nữa ngoài

tín hiệu: "Wow" - GEQUJ5 mà các nhà khoa học thu được.

● Tháng 9-1985, các phương tiện thông tin đại chúng Trung Quốc đưa tin ở tỉnh Liêu Ninh người ta phát hiện thấy có một dải đất kỳ lạ chiều dài 1km và chiều rộng 15m. Về mùa đông, khi ngoài trời nhiệt độ lạnh đến -30°C thì trên dải đất này vẫn giữ ở mức 17°C . Mùa hè ngược lại, đất đông cứng, sâu đến 1m, dân địa phương sử dụng nó như một hầm lạnh khổng lồ. Vào mùa đông, họ lại trồng rau trên đó.

● Năm 1943, ở bến cảng Philadelphia, có một sự kiện cứ như hoang đường. Chiếc chiến hạm Mỹ Eldridger đậu ở đó sau nhiều lần tiến hành thử nghiệm bộ thiết bị chống radar bỗng nhiên "tàng hình" trong ít phút. Sau sự kiện đấy, cứ theo một chu kỳ thời gian nhất định, trong thủy thủ đoàn lại có người mất tích, mất trí hoặc tự bốc cháy. Hải quân Mỹ đã bác bỏ tin đó, coi là chuyện hoang đường.

● Tháng 10-1969, một chủ trang trại người Phần Lan tên là Kheino Seppi khi khai thác gỗ ở một khu rừng miền Tây đã chứng kiến một hiện tượng độc nhất vô nhị. Số là khi cắt xong một thân cây dương, ông phát hiện thấy lõi cây đã bị mục nhưng trong đó có một... chú cá khô dài gần 40cm, trông giống cá rô. Chỉ có trời mới biết được tại sao nó lại chui được vào đấy!

● Tháng 11-1960, một số người đã nhìn thấy một "đoàn quân ma" đi trên đường Oherber (vùng Nortumberland). Nơi đây vào thế kỷ 14 là vùng chiến trận.

(Theo Za Rubezom)

NHÌN LẠI LỊCH SỬ

LTS: Ông Hà Huy Giáp (1907-1994) là một chiến sĩ cách mạng thuộc vào thế hệ những đảng viên đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam. Hà Huy Giáp còn là một thầy giáo, nhiều năm giữ trọng trách Bí thư Đảng Đoàn kiêm thứ trưởng Bộ Giáo dục. Nhân kỷ niệm lần thứ 55 Cách mạng tháng 8 và Quốc khánh 2-9, TGM xin giới thiệu đoạn hồi ký kể chuyện đồng chí Hà Huy Giáp từ Nam bộ ra Việt Bắc nhận lệnh khởi nghĩa từ chính lãnh tụ Hồ Chí Minh.

KỶ NIỆM 55 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2-9 (1945-2000)

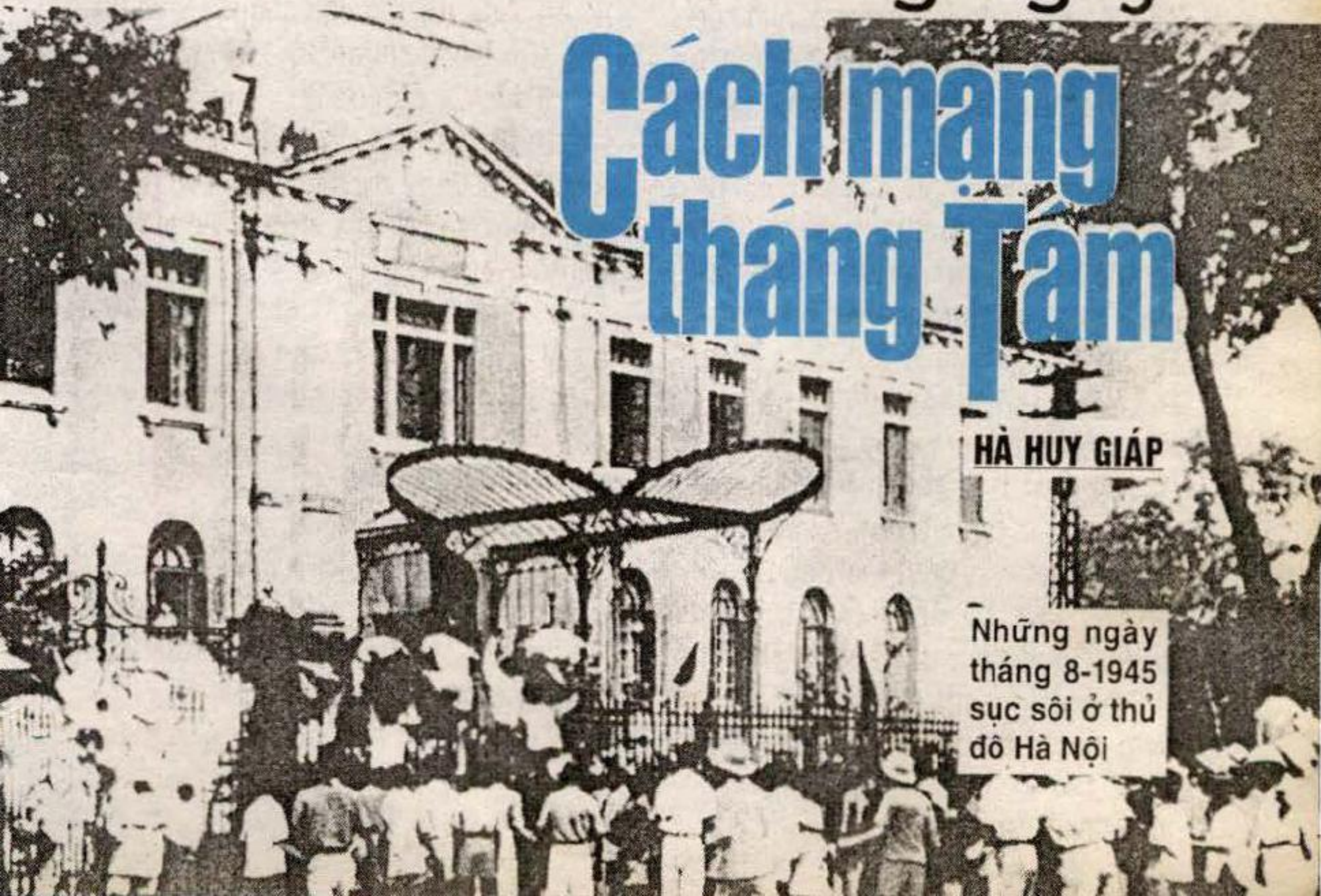
Khoảng cuối tháng 3-1945, tôi bảo Lý Chính Thắng ra bắt liên lạc với Trung ương và xin chỉ thị và tài liệu. Lý Chính Thắng trước kia học ở trường Thăng Long. Ra Hà Nội, Thắng gặp vợ anh Ngọc, chị Tuy Phương, nguyên trước kia cũng cùng học trường Thăng Long. Hai anh chị này giới thiệu Thắng với anh Trường Chinh. Anh Trường Chinh bảo chị Kỳ (sau là vợ anh Văn Tiến Dũng) mang một số tài liệu và thư triệu tập đại biểu Nam bộ ra dự Hội nghị toàn quốc của Đảng và dự Quốc dân đại hội cử Chính phủ Quốc dân lâm thời tại Tân Trào. Anh Ung Văn Khiêm

Những ngày

Cách mạng tháng Tám

HÀ HUY GIÁP

Những ngày
tháng 8-1945
sục sôi ở thủ
đô Hà Nội

và tôi được anh Trường Chinh chỉ định dự hai cuộc hội nghị này với tư cách là đại biểu cho "Việt Minh mới". Còn đoàn đại biểu "Việt Minh cũ" thì do Lê Hữu Kiếu làm trưởng đoàn".

Đọc thư của đồng chí Trường Chinh triệu tập ra dự Hội nghị toàn quốc của Đảng và dự Quốc dân đại hội, tôi và anh Khiêm rất mừng và lên đường ra Bắc ngay.

Chúng tôi đi xe đò ba chặng: một chặng từ Sài Gòn ra Đà Nẵng, một chặng từ Đà Nẵng ra Huế và chặng chót từ Huế ra Hà Nội.

Tôi vào Hà Nội nhập vào đoàn đồng chí Trường Chinh. Thế là đồng chí Khiêm đi đoàn khác. Cứ mỗi chiều, đến trạm, anh Trường Chinh nhắc anh em tắm rửa rồi kiểm điểm. Cứ mỗi lần kiểm điểm, anh Trường Chinh đề nghị có nhận xét trước đối tượng đoàn viên. Có đoạn đường, nhất là gần đến nơi, thường phải đi đêm và chẻ rừng ra mà đi, không được đi đường mòn. Đến chỗ nào cũng không được hỏi và có hỏi thì nhân dân cũng "ba không" (không biết, không nghe, không thấy).

Nghe nói anh Khiêm đi vào một làng bị Việt Minh bắt định đem chém. Thì ra làng đó tự động lập ra làng Việt Minh và anh Khiêm là người Nam bộ, cho nên dân làng càng nghi là gián điệp. May là làng bên cạnh có tổ chức Việt Minh và có người quen đến nhận, mới ra được.

Nghe tin hai đại biểu Nam bộ đến nơi, đã chiều rồi, mà Bác Hồ vẫn cho gọi vào gặp Bác. Bác bảo: "Hai đồng chí báo cáo tình hình khởi nghĩa Nam bộ vài nét và tình hình hiện nay cho mình nghe. Chỉ vài nét thôi, rồi tôi hỏi thêm sau, các đồng chí sẽ bổ sung. Biết đến đâu nói

đến đó". Anh Khiêm trốn ở đồn điền Cờ đỏ mới ra hoạt động. Còn tôi cũng vừa vượt ngục Trà Kê ra.

Trước hết, xưng hô như thế nào đây? Cụ hay anh? Theo nhân dân ở đây thì ngoài 40 tuổi đã được mọi người gọi bằng cụ. Vậy chúng tôi gọi Bác Hồ là Cụ Hồ. Bác hỏi tỉ mỉ về Đảng rồi nói: "Phải điều tra xem danh từ "Việt Minh mới", "Việt Minh cũ" ở đâu ra? Ai nói đầu tiên? Các đồng chí còn là "Việt Minh mới", vậy thì tôi chắc hẳn là còn mới hơn các đồng chí".

Tôi nói:

- Thưa Cụ, Cụ là người sáng lập ra Việt Minh, có thể nói là người cha Việt Minh.

Bác nói:

- Ấy, chớ nói như vậy. Trong Việt Minh còn có cụ cao tuổi hơn mình. Hàng ngũ các chú trong Nam bộ có cụ nào già? Nhân dân kính trọng các cụ già.

Thấy trời đã tối, tôi nói:

- Tối rồi, xin Cụ cho chúng tôi về.
- Các đồng chí ăn đây, ngủ đây.
- Thưa Cụ ngủ đâu?
- Hai đồng chí ngủ đây. Mình ngủ ngoài. Các đồng chí chưa quen. Ở Nam bộ không bao giờ có sương dày đặc như thế này.

- Thưa Cụ, rừng U Minh tháng 10, tháng 11 thì có ạ. Sương mù dày đặc, đến nổi thuyền chèo ngược mà không biết.

- Nhưng thời tiết tháng đó mát. Trái lại, trong đó mát thì ngoài này lạnh. Các đồng chí chớ chủ quan. Mùa này ở miền xuôi, như Hà Nội, thì còn nóng, nhưng đêm ở đây bắt đầu lạnh. Các đồng chí ngủ xung quanh bếp này.

Cụ Hồ đau nhiều, sốt rét, đái ra máu.

May gặp được bà lang người Tày cho thuốc uống, bệnh có giảm, nên Cụ mới đến dự Hội nghị toàn quốc của Đảng được một buổi sáng. Cụ dành sức để dự Quốc dân Đại hội. Chiều ngày 16 và cả ngày 17-8-1945, Đại hội Quốc dân họp ở đình Tân Trào. Đình có 3 gian. Gian giữa để tế thần, không ai đụng tới. Ở trong ngó ra, thì chúng tôi họp gian trái. Bàn, băng ghế bằng tre cũng để trên sàn thấp bước lên được. Gian bên phải dành để trưng bày những sách báo của Trung ương và địa phương tuyên truyền tố cáo những tội ác của Pháp - Nhật hồi Pháp - Nhật thống trị Đông Dương.

Có 60 đại biểu, gồm đủ Trung, Nam, Bắc và Việt kiều hoạt động ở Thái Lan, Lào và Campuchia. Vốn chưa biết nhau, nhưng đi với nhau dọc đường và cùng nhau ngủ tại nhà đồng bào nên rồi cũng biết nhau. Riêng tôi, tôi biết thêm cụ Hoàng Đạo Thúy và các anh Trường Chinh, Nguyễn Đình Thi, 2 vợ chồng anh Dương Đức Hiền, anh Trần Đức Thịnh. Còn anh Nguyễn Lương Bằng thì tôi biết lúc hoạt động ở Nam bộ. Anh Phạm Văn Đồng thì tôi biết lúc học ở trường Bưởi và hoạt động ở Nam bộ. Anh Hoàng Quốc Việt và tôi quen nhau lúc ở tù Côn Đảo.

Riêng Cụ Hồ thì chúng tôi chỉ biết qua cái tên Nguyễn Ái Quốc. Đoàn chúng tôi giới thiệu bác sĩ Phạm Ngọc Thạch vào Chính phủ quốc dân.

Đại hội thông qua 10 chính sách lớn của Việt Minh. Ban bố nhân quyền, tài quyền, dân quyền (quyền tự do dân chủ, phổ thông đầu phiếu, dân tộc bình đẳng, nam nữ bình quyền), chia lại ruộng đất công, giảm địa tô, giảm lợi tức, hoãn nợ, cứu nạn dân, ban bố luật lao động, ngày

làm 8 giờ, quy định tiền lương tối thiểu, bảo hiểm xã hội, xây dựng nền kinh tế quốc dân, xây dựng nền quốc dân giáo dục, xây dựng nền văn hóa mới, giao hảo với các nước.

Đại hội Quốc dân giải quyết những việc rất vĩ đại nhưng tiến hành rất giản dị. Được tin, đại biểu nhân dân địa phương, già trẻ, trai gái, dắt một con bò, mấy thúng gạo tẻ (ở rẻo cao, thường người ta ăn gạo nếp, trái ngược với miền xuôi giỗ tết mới ăn gạo tẻ) đến mừng đại hội, Ủy ban dân tộc giải phóng, từng người ra bắt tay các đại biểu. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ vào em bé trần truồng bụng to, chắc là đầy giun sán, nói với các đại biểu dự đại hội: "Nhiệm vụ của chúng ta là làm sao cho các em bé như em bé này được có cơm ăn, áo mặc, khỏe mạnh và học hành".

Sau đó, Thường vụ Trung ương, dưới sự chủ trì của đồng chí Trường Chinh, đã họp để giải quyết vấn đề đoàn kết nội bộ, nhất quán đường lối. Anh Ung Văn Khiêm và tôi cùng dự và sau đó chúng tôi ở lại Trung ương công tác.

Ngày 19-8-1945, Hà Nội giành chính quyền. Trước đó, một số tỉnh đã nhận được lệnh tổng khởi nghĩa của Trung ương Đảng, nhưng anh em còn chờ thủ đô. Đến khi thủ đô giành được chính quyền, các tỉnh mới rộ lên đua nhau khởi nghĩa.

Và cũng vì thế mà Cụ Hồ và chúng tôi càng sốt ruột mong tin khởi nghĩa ở Sài Gòn.

Đến cuối tháng 8-1945, Trung ương giao cho chúng tôi chiếc xe hơi của Khâm sai đại thần Phan Kế Toại với 2 người lái xe đưa chúng tôi về Nam bộ. Dọc đường,

(Xem tiếp tr.68)

TUẦN NÀY NĂM ẤY

TUẦN LỄ TỪ 28-8 ĐẾN 3-9-2000

★ 28-8-1828 là ngày sinh của Lev Tolstoy, nhà văn vĩ đại của nền văn học Nga và của cả thế giới. Ông sinh tại Yasnya Polyana, trong một gia đình quý tộc, bố là bá tước Nicolai Ilyich Tolstoy, mẹ mất sớm (1830). Năm ông lên 9 tuổi (1837), gia đình dời đến ở Matxcova. Cũng trong năm này, bố của Tolstoy qua đời. Chịu cảnh mồ côi quá sớm, ông cố học hành và đến năm 1844, trúng tuyển vào trường Đại học Kazan (trường dạy ngôn ngữ Ả-rập và Thổ Nhĩ Kỳ), nhưng sau đó không lâu (1845), lại chuyển sang học trường Đại học Luật khoa và rời ghế giảng đường 4 năm sau đó. Năm 1851, ông bắt đầu sự nghiệp văn chương với tác phẩm *Thời thơ ấu*. Năm sau, ông gia nhập một đơn vị pháo

binh Nga đồng thời hoàn thành tác phẩm đầu tay kể trên; gửi đăng trên tạp chí *Sovremennik*, số 9 năm 1852 và bắt đầu viết tác phẩm thứ hai: *Trưởng thành* (hoàn tất năm 1854). Trong những năm 1857-1861, Tolstoy chu du nhiều nước châu Âu như Pháp, Thụy Điển, Đức, Anh, Bỉ. Từ thập niên 1860 trở đi, sự nghiệp văn chương của ông vô cùng rực rỡ với những kiệt tác được cả thế giới ngưỡng mộ: *Chiến tranh và hòa bình* (1865-1869), *Anna Karenina* (1873-1877), *Bản sonate cho Kreutzer* (1890). Đầu thế kỷ 20, ông viết hồi ký, viết báo và truyện ngắn lên án chiến tranh (cuộc chiến tranh Nga - Nhật 1903-1905) và qua đời vì bệnh tại Astapovo ngày 8-11-1910, thọ 82 tuổi.

• Trong một số bài báo, tôi có đọc thấy người viết gọi cha của chúa Trịnh là thượng hoàng, con gái chúa Trịnh là công chúa. Điều đó có đúng không? Vậy làm sao phân biệt được với cha và con gái của vua Lê? (Lê Trí Hải, Phú Nhuận, TP. Hồ Chí Minh)

Thời Lê Trịnh, mặc dù chúa Trịnh nắm hết quyền bính trong tay, vua Lê chỉ có hư vị, nhưng về mặt danh nghĩa, vẫn có sự phân biệt rõ ràng trong cách xưng hô liên quan đến vua và chúa. Vua là hoàng đế, còn chúa chỉ mang tước vương, cha của vua là thái thượng hoàng (hoặc gọi tắt là thượng hoàng) thì cha của chúa là thái thượng vương (Trịnh Kiểm, người mở đầu cơ nghiệp các chúa Trịnh cũng chỉ được truy tôn Thế tổ Minh Khang thái vương), vợ của vua là hoàng hậu và hoàng phi thì vợ của chúa là vương hậu, vương phi; con trai sẽ nối ngôi vua là thái tử hay hoàng thái tử thì con trai sẽ nối ngôi chúa là thế tử; con gái của vua là công chúa thì con gái của chúa Trịnh là quận chúa, của chúa Nguyễn là công nữ; họ hàng thân thích của vua là hoàng thân, họ hàng thân thích của chúa là vương thân; kể bề tôi nói đến vua, dùng chữ hoàng thượng, nói đến chúa, dùng chữ chúa thượng; vua mặc áo màu vàng, chúa chỉ dám mặc áo màu tía. Ngay cả khi chết, cũng không có sự bình đẳng, vua chết gọi là thăng hà hay băng, còn chúa chết thì gọi là tốt (xin lưu ý: vua chết không gọi là băng hà vì từ này chỉ có một nghĩa duy nhất là con sông băng). **LÊ CẨN**

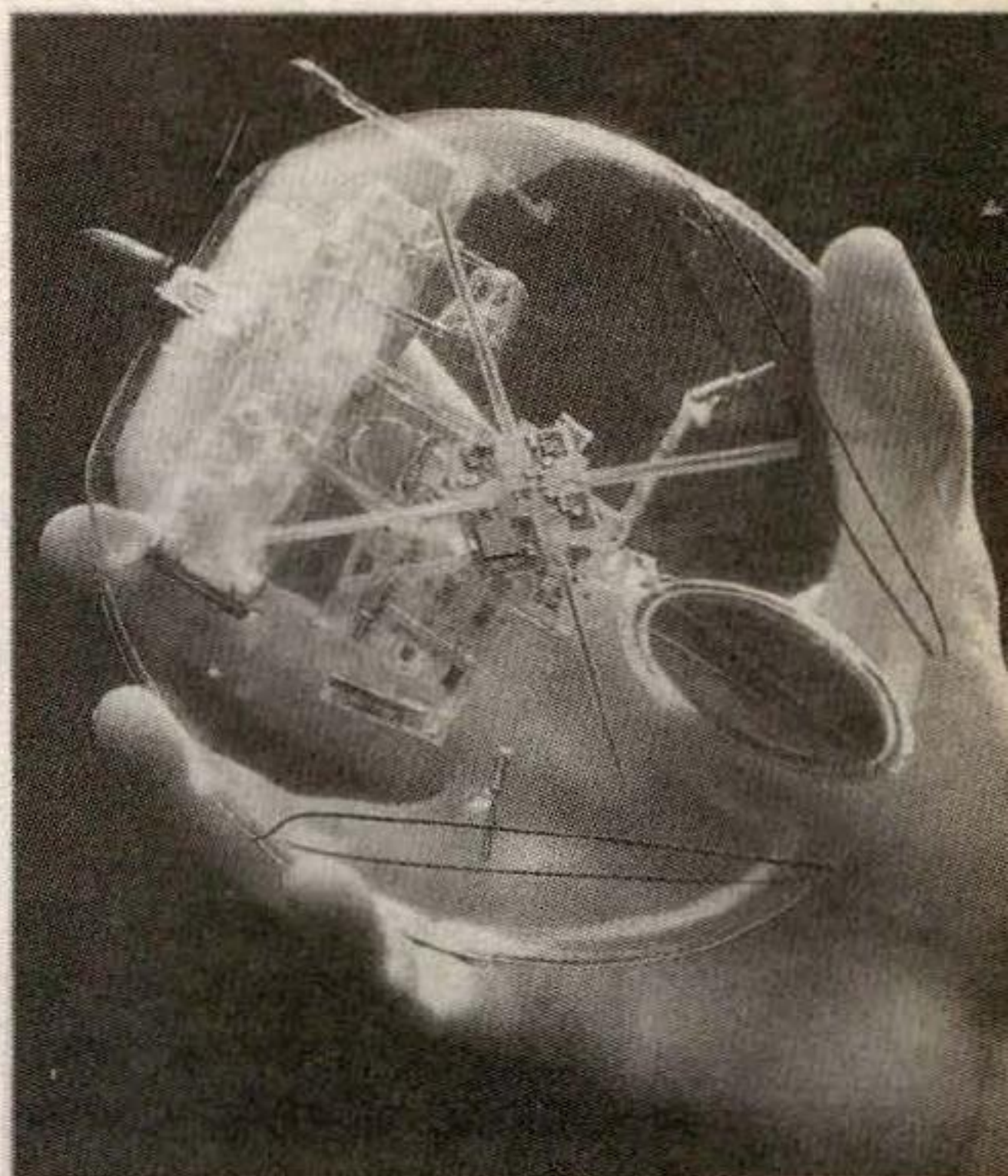
hút thuốc. Giận dữ trước nạn hút thuốc tại các bệnh viện, bộ này đã ban hành nghị định buộc rằng bất cứ ai bị bắt quả tang hút thuốc sẽ bị điệu thẳng... đến tòa án. Truyền hình Hy Lạp cho chiếu hình ảnh các cảnh sát mặc đồng phục đi dọc theo các hành lang Bệnh viện Evangelismos (Athens) vào ngày đầu tiên thi hành nghị định. Những người vi phạm quy định sẽ phải nộp phạt theo phán xử của quan tòa. Hy Lạp là quốc gia có số lượng tiêu thụ thuốc lá trên đầu người cao nhất Cộng đồng châu Âu.

Máy bay do thám siêu nhỏ (Focusmag)

Chiếc đĩa nhỏ trong ảnh có đường kính 15cm và cân nặng chỉ có 60g. Đó là một động cơ biết bay chạy bằng pin, có thể đạt vận tốc trên 70km/giờ. Thật ra đây là máy bay do thám thế hệ mới nhất. Máy bay được điều khiển từ xa và lắp đặt máy quay video nặng 2g. Các ứng dụng của máy bay do thám siêu nhỏ này còn có thể là phát hiện chất phóng xạ, vũ khí sinh học trong một không gian định trước.

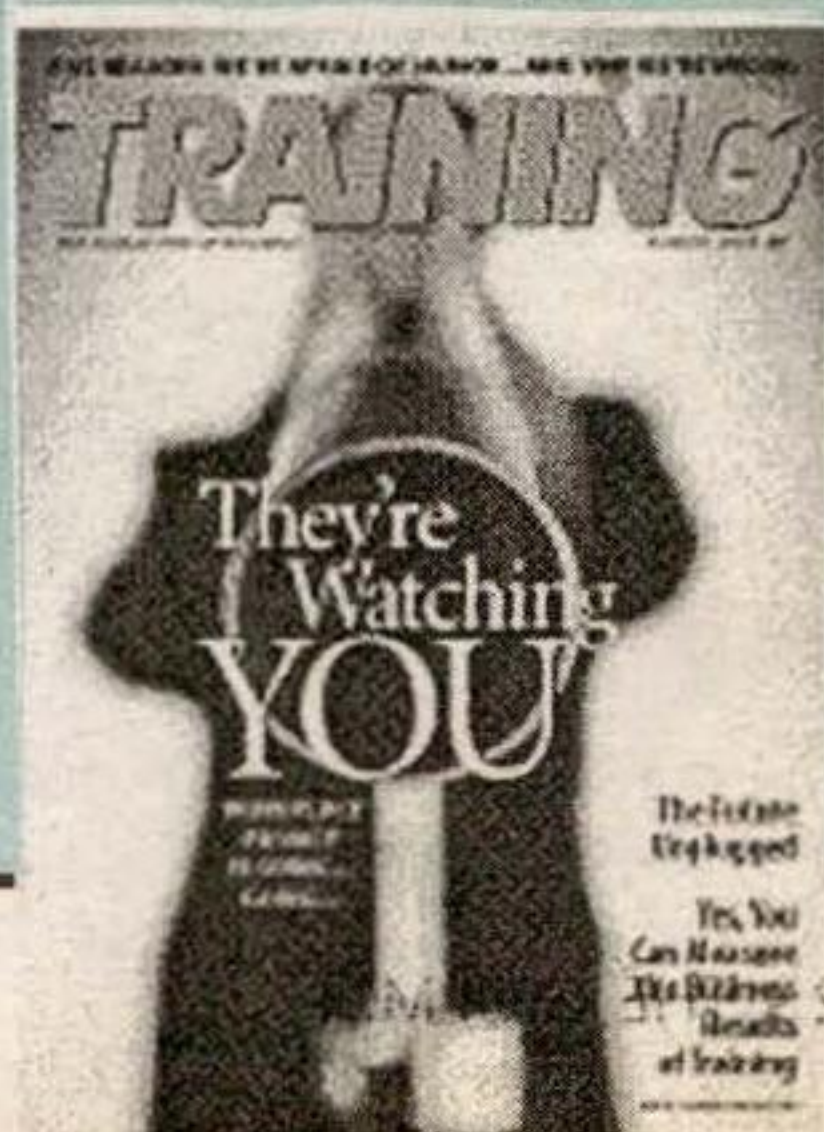
Giáo dục giới tính cho trẻ em mẫu giáo (AFP)

Bộ Y tế công cộng Thái Lan đang phác thảo một chương trình giáo dục giới tính chính thức và áp dụng từ bậc học mẫu giáo nhằm ngăn chặn nạn có thai từ tuổi vị thành niên và sự lan truyền của AIDS. Hiện có gần 1 triệu người Thái Lan bị nhiễm HIV, còn nạn phá thai ở tuổi vị thành niên cũng ngày càng tăng. Sở dĩ chương trình này được triển khai sớm vì theo các nhà giáo dục Thái Lan, giáo viên ở cấp lớp lớn rất ngại phải giải thích về chuyện này cho học sinh.

**Mỗi tuần một địa chỉ website:
www.trainingmag.com**

Đây là địa chỉ chính thức của tạp chí *Training*, tạp chí chuyên về vấn đề nhân sự và phát triển nguồn nhân lực ở các tổ chức. Nhiều đề tài mới mẻ về nhân sự được giới thiệu và phân tích tại website này. Một địa chỉ lý thú cho những ai hoạt động hay điều hành một tổ chức.

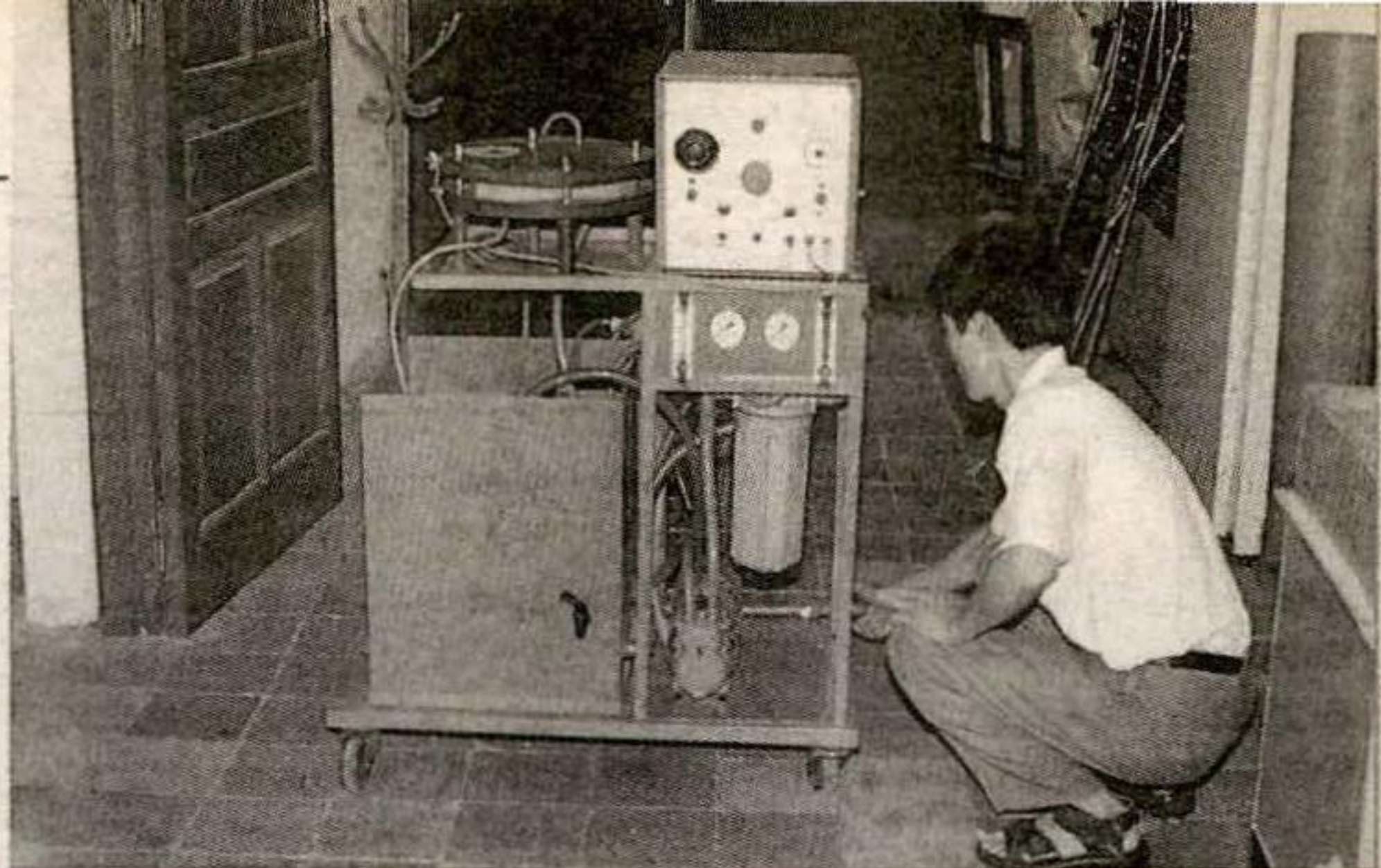
Từ lâu người ta đã nghĩ đến loại máy bay cất cánh thẳng đứng (không phải trực thăng). Thế nhưng hiếm có dự án nghiên cứu nào đạt được thành công về thương mại.

Một trong những thách thức kỹ thuật lớn nhất ở cuối thế kỷ 20 có thể tóm tắt bằng câu hỏi: “Loài chim bay được, tại sao con người lại không?”. Một số người tiên phong trong ngành hàng không còn đi xa hơn: “Đa số chim muông đều cất cánh bay tại chỗ, tại sao chúng ta lại không thể?”. Phải mất 35 năm kể từ thí nghiệm của Bréguet năm 1908 để máy bay trực thăng ra đời. Nhưng trực thăng vẫn còn bay quá chậm. Để một chiếc máy bay có thể bay nhanh nhưng vẫn cất cánh thẳng đứng, sức đẩy chỉ dùng để nâng máy bay duy nhất

CÁC DỰ ÁN MÁY BAY CẤT CẢNH THẲNG ĐỨNG KHÔNG THỂ PHÁT TRIỂN, tại sao?

Kiểu máy bay cất cánh thẳng đứng
Coleoptère

MINH THU

Thiết bị xử lý nước lợ, nước mặn thành nước ngọt do Trung tâm Phát triển công nghệ cao chế tạo

sẽ có hàm lượng muối tăng lên, tức là từ một dòng nước lợ, mặn đầu vào thành hai dòng nước ở đầu ra: một dòng nước ngọt và một dòng nước mặn hơn. Đặc điểm của công nghệ này là máy không giữ lại muối mà tách muối đưa ra ngoài nên rất thuận tiện cho việc bảo quản máy. Thiết bị này lại chỉ sử dụng điện một chiều từ 10V đến 24V nên ở những nơi không có điện lưới vẫn có thể dùng điện ắc quy, điện mặt trời cho máy hoạt động.

TS. Nguyễn Hoài Châu, giám đốc Trung tâm Phát triển công nghệ cao, Viện Khoa học vật liệu, Trung tâm Khoa học tự nhiên và công nghệ quốc gia cho biết việc nghiên cứu chế tạo thiết bị "điện thẩm tách" nói trên được bắt đầu từ năm 1997, với kinh phí 20 triệu đồng do Trung tâm Khoa học tự nhiên và công nghệ quốc gia cấp. Sau 2 năm nghiên cứu, thử nghiệm, học tập kinh nghiệm nước ngoài, nhóm nghiên cứu đã chế tạo thành công một máy xử lý nước mặn, nước lợ thành nước ngọt hoàn chỉnh. Theo thiết kế, thiết bị nói trên được chế tạo với công suất 10 lít/giờ và chạy được ở nước có hàm lượng muối từ 8g/l trở xuống. Kết quả thử nghiệm cho thấy nếu chạy một lần thiết bị này có thể loại được 60% muối và sau 3 lần lọc lượng muối chỉ còn 20%. Điều đáng chú ý là toàn bộ các chi tiết linh kiện kỹ thuật của thiết bị này do Trung tâm Phát triển công nghệ cao và Viện Khoa học vật liệu thiết kế chế tạo nên rất chủ động về công nghệ và có điều kiện giảm giá thành sản xuất. So sánh với loại máy có cùng công suất của Nga thì hiệu suất lọc của thiết bị do Trung tâm sản xuất thấp hơn (loại của Nga lọc được 80% sau một lần) nhưng bù lại giá thành lại rẻ chưa bằng 1/3 thiết bị của Nga. TS. Châu cho biết, giá thành đơn chiếc của thiết bị này là 2 triệu đồng và nếu sản xuất đại trà thì giá máy sẽ giảm xuống rất nhiều.

Hiện nay, Trung tâm Phát triển công nghệ cao đang tiếp tục nghiên cứu để cải tiến, nâng cao hiệu suất lọc và giảm giá thành máy.

TRUNG TÂM PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ CAO - VIỆN KHOA HỌC VẬT LIỆU
ĐT: (04) 7561271 - Fax: (04) 7540997

Đĩa bắt sóng vệ tinh đa năng (ảnh 1)

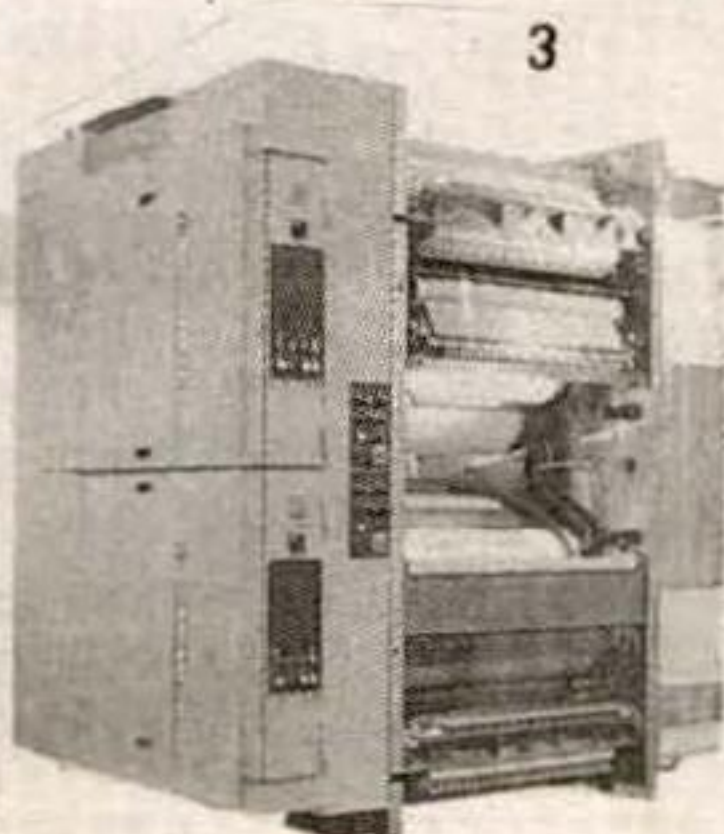
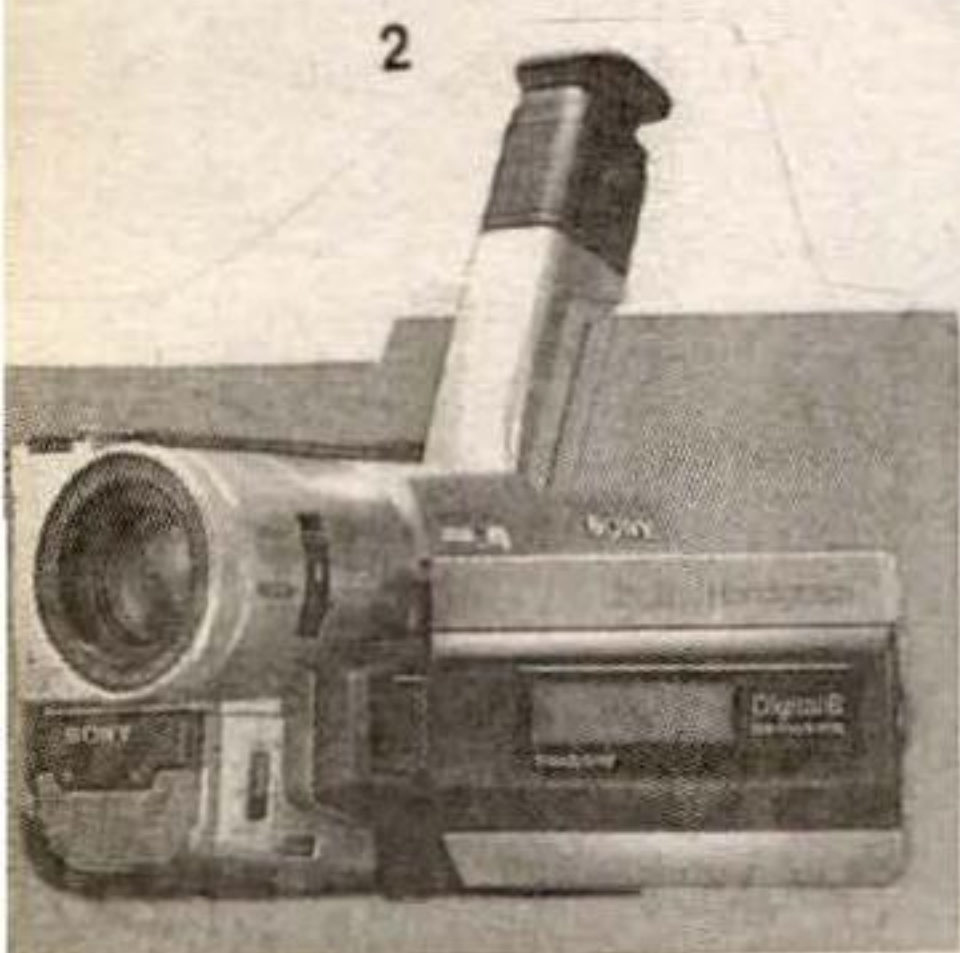
Bộ nhận tín hiệu truyền hình từ vệ tinh *Dish-Player* của Công ty Echostar còn có thêm đầu máy ghi vào đĩa cứng tương tự như trong máy vi tính. Nhưng trong trường hợp này, người sử dụng hưởng thêm một số lợi ích khác như tạm

dùng một chương trình truyền hình trực tiếp 30 phút trong lúc bận, sau đó xem lại ngay thời điểm bị ngắt quãng.

Bạn cũng có thể ghi hình suốt 8 giờ liền với chất lượng cao.

Máy quay video kết hợp kỹ thuật tương tự và kỹ thuật số (ảnh 2)

Làm thế nào để liên kết băng video kỹ thuật tương tự của quá khứ với video kỹ thuật số trong tương lai? Sony đã giới thiệu máy quay video đầu tiên kết hợp cả hai

mang tên *Digital 8*. Digital 8 có thể ghi hình với độ phân giải ngang bằng kỹ thuật số (đạt 500 dòng quét) trên những băng từ thông thường. Máy còn có một cổng kết nối để chuyển hình ảnh từ máy sang máy vi tính để bàn.

Công nghệ in tiết kiệm (ảnh 3)

Mỗi ngày, hàng vạn tấn giấy báo bị in hỏng phải vứt đi. Nguyên nhân là do kỹ thuật in truyền thống phải chờ đến khi máy in bắt kịp tốc độ thì bản in mới hoàn chỉnh. Kỹ thuật in không dùng trục sẽ cân chỉnh bản in thử, giảm hàng ngàn bản in nháp xuống còn chừng 200 bản. Kỹ thuật này do Công ty Wifag (Thụy Sĩ) đưa vào áp dụng từ đầu năm nay cho các máy in màu.

Thiết bị chuyên dùng cho nhạc nén MP3 (ảnh 4)

Công ty Sharp đã kết hợp với nhà cung

■ GIÁO DỤC GIỚI TÍNH ■

Một cuộc sống lành mạnh và đúng đắn về mặt tình dục là điều hết sức cần thiết để bảo vệ hạnh phúc gia đình. Nhiều người vẫn duy trì quan niệm vô cùng sai lầm là nên tránh bàn đến chuyện tình dục, vì đó là vấn đề “ô uế và trơ trẽn”. Chính những sự thờ ơ và ghẻ lạnh này đã dẫn đến những hiểu biết lệch lạc về nghệ thuật gối chăn và tạo nên mối bất hòa. Những câu hỏi đáp dưới đây có lẽ sẽ giúp bạn kiểm tra lại kiến thức về tình dục của mình...

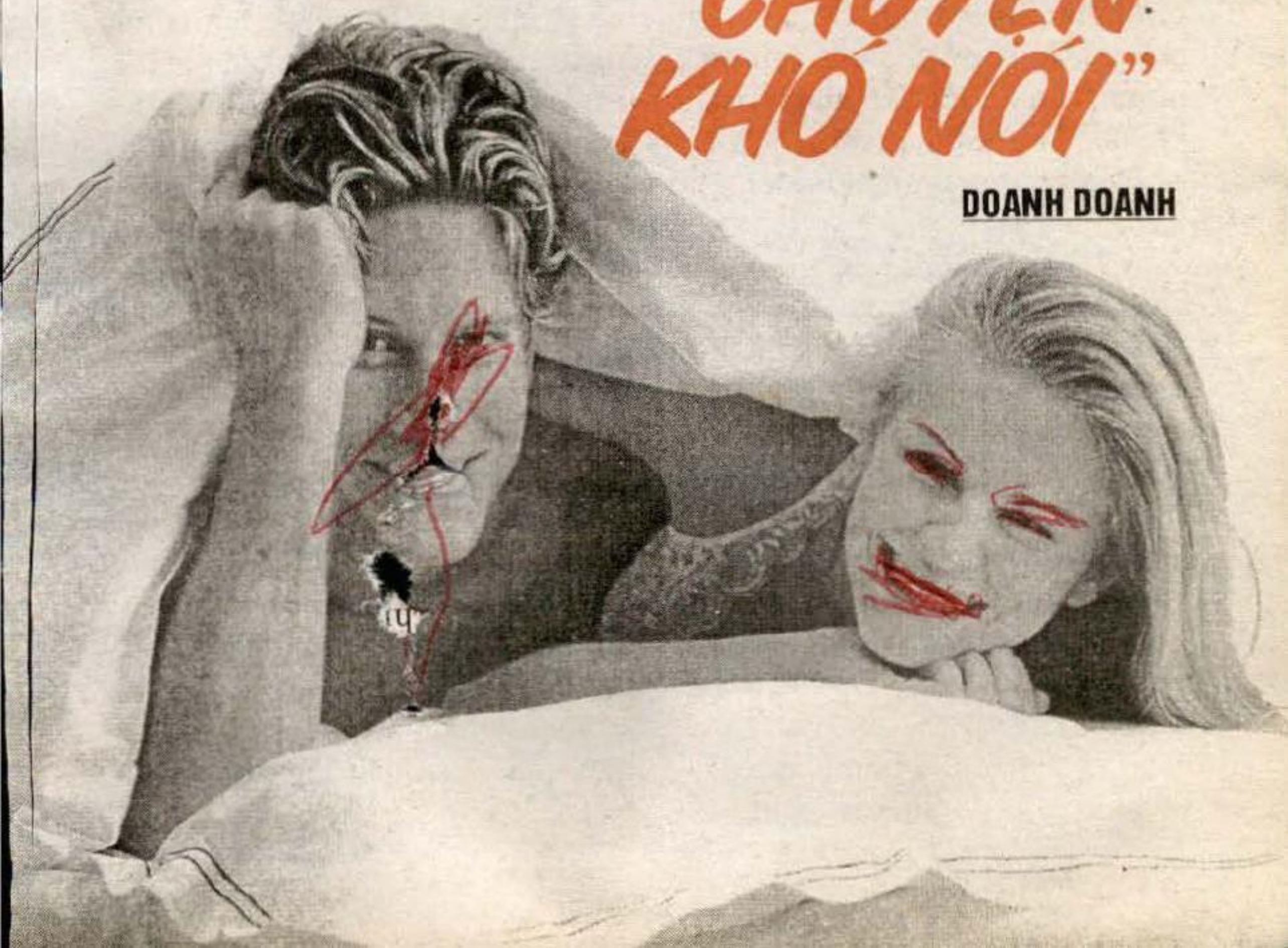
♦ Đàn ông không thể nào đạt trạng thái “sẵn sàng” nếu không có cảm hứng?

- Sai. Hàng đêm, mỗi người đàn ông đều đạt trạng thái “sẵn sàng” từ 3-6 lần, mỗi lần có thể kéo dài nhiều phút. Đây là kết quả hoạt động của hormone trên não. Hiện tượng này diễn ra trong những giai đoạn nhất định của giấc ngủ, đặc biệt là giấc mơ. Tất cả những người đàn ông khỏe mạnh đều có hiện tượng này. Giữa đêm, nếu người vợ cho đấy là dấu hiệu của cảm hứng thì thật là tai hại!

♦ Cảm giác cực khoái không thể

HỎI ĐÁP VỀ “CHUYỆN KHÓ NÓI”

DOANH DOANH

diễn ra liên tục?

- Sai. Đàn ông có vẻ “chết ngay đơ” sau cuộc ân ái. Nhưng sự “chết” này thay đổi thời gian (vài mươi phút đến vài giờ) tùy theo nhiều yếu tố, trong đó quan trọng nhất là môi trường và đối tượng. Nếu sự kích thích của phụ nữ khéo léo và gợi cảm thì thời gian “chết” của đàn ông sẽ được rút ngắn nhiều lần. Phụ nữ thường ít đạt cực khoái liên tục, do cảm giác của họ đến chậm và đi cũng chậm, được biểu hiện qua một đường dốc nhẹ, đi lên từ từ và đi xuống cũng thông thả. Vả chăng, dù đã đạt điểm “cực đại”, phụ nữ vẫn còn cảm giác âm ỉ khá lâu, nên không có nhiều nhu cầu “tiếp tục”. Đồ thị biểu diễn cảm giác của đàn ông là đường dốc cao, lên cấp kỳ và xuống cũng “ào ạt”. Cũng có nhiều phụ nữ sau khi đạt cảm giác cực khoái vẫn muốn tiếp tục, nhưng cần nhiều thời gian. Trong khi đó, đối tác đã quá mệt. Chính sự lệch pha này tạo nên nhiều bi kịch.

♦ *Đàn ông xuất tinh trong khi ngủ là bệnh tật?*

- Sai. Mộng tinh không phải là bệnh, tất nhiên với điều kiện là tần số xuất hiện không quá nhiều. Giới chuyên môn phương Tây gọi đây là hiện tượng “ô nhiễm ban đêm” hoặc “giấc mơ ẩm ướt”. Sự xuất tinh này có khi diễn ra do hiện tượng “sẵn sàng” kéo dài quá lâu, não “ra lệnh” cho cơ quan sinh dục hành động. Cũng có thể do ban ngày khao khát một đối tượng nào đấy và ban đêm đã thành... chuyện

trong mơ. Hiện tượng mộng tinh thường xuất hiện ở những cậu trai dậy thì và dần dần biến mất.

♦ *Càng chần gối nhiều thì cảm hứng càng tăng?*

- Đúng. Đây cũng là lý do tranh cãi gay gắt của nhiều nhà tình dục học. Có người cho rằng tình dục cũng như bất cứ món ăn hay sinh hoạt nào khác, nhiều quá đâm ngán. Nhưng có người lại cho rằng “sự ngon miệng chỉ đến trong khi ăn”. Quan niệm này đang có vẻ thắng thế. Tình dục là một lĩnh vực hết sức tế nhị và khó hiểu, không phải chuyện đơn giản như nhiều người lầm tưởng. Do vậy, càng sinh hoạt nhiều, người ta càng khám phá được nhiều điều lý thú. 1/3 phụ nữ châu Âu và 1/2 phụ nữ Mỹ muốn “sinh hoạt nhiều để cải thiện quan hệ vợ chồng”. Ở châu Á, nơi quan niệm giữ gìn của phụ nữ đã tồn tại rất lâu, nhu cầu “tăng số lượng để nâng chất lượng” cũng đang lan rộng ở Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc, Singapore...

♦ *Tuổi 20 là tuổi sung mãn nhất và dễ đạt cực khoái nhất?*

- Sai. Tuổi 20 là tuổi còn xa lắm để đạt được độ chín về tình dục. Sinh hoạt tình dục chẳng phải ngoại lệ, nó cũng cần kinh nghiệm và thực tế. Sự vội vàng, lóng ngóng là kết quả của thiếu kinh nghiệm. Những ông chồng hay bà vợ không để ý học hỏi hoặc khinh thường tình dục thường không có tiến bộ và làm khổ bạn đời. Sự ích kỷ hoặc thô bạo - hậu quả của thiếu hiểu biết - sẽ giết chết tình cảm và dễ dẫn đến ly

hôn.

♦ *Đàn ông cũng bị lãnh cảm?*

- Sai. Lãnh cảm là triệu chứng chỉ có ở phụ nữ. Đàn ông chỉ bị bất lực, xuất tinh sớm hoặc khó xuất tinh.

♦ *Chúng bất lực của đàn ông chỉ là hiện tượng tâm lý?*

- Sai. 80% trường hợp bất lực đều xuất phát từ trục trặc sinh lý. Cảm giác (tâm lý) chỉ đến sau khi đàn ông biết mình bị bất lực.

♦ *Nếu cả hai cùng đạt cảm giác cực khoái cùng một lúc thì đó là điều lý tưởng?*

- Sai. Vô số người tìm mọi cách để cả hai cùng “chết ngất” một lúc, vì cho rằng đấy mới là giây phút “cực kỳ”. Sự loay hoay, hì hục này rất vô ích, thậm chí phản tác dụng. Chẳng có công trình nghiên cứu nào chứng tỏ được điều này. Những đôi “lên mây” cùng lúc sẽ tuyên truyền, mà không biết rằng đó chỉ là sản phẩm của óc tưởng tượng. Một người đàn ông có giáo dục và hiểu biết sẵn sàng “nhường nhịn”, để vợ mình sung sướng trước.

♦ *Sau một đêm dài say ngủ, đàn ông lại trong tư thế “sẵn sàng” vì họ buồn đi giải?*

- Đúng. Sự cương cứng ấy chỉ do sức ép của bàng quang lên tuyến tiền liệt và túi tinh. Ngoài ra, buổi sáng cũng là lúc tỉ lệ testosterone tăng cao và tạo ra sự cương cứng “không kiểm soát được”. Một phụ nữ kém hiểu biết sẽ

tưởng nhầm đó là dấu hiệu “lâm trận”, rồi lao vào và chỉ nhận được những lời gắt gỏng. Sự “lâm trận” sẽ chuyển thành “đầu khẩu”!

♦ *Tuổi tác càng cao, người ta càng kém trong sinh hoạt tình dục?*

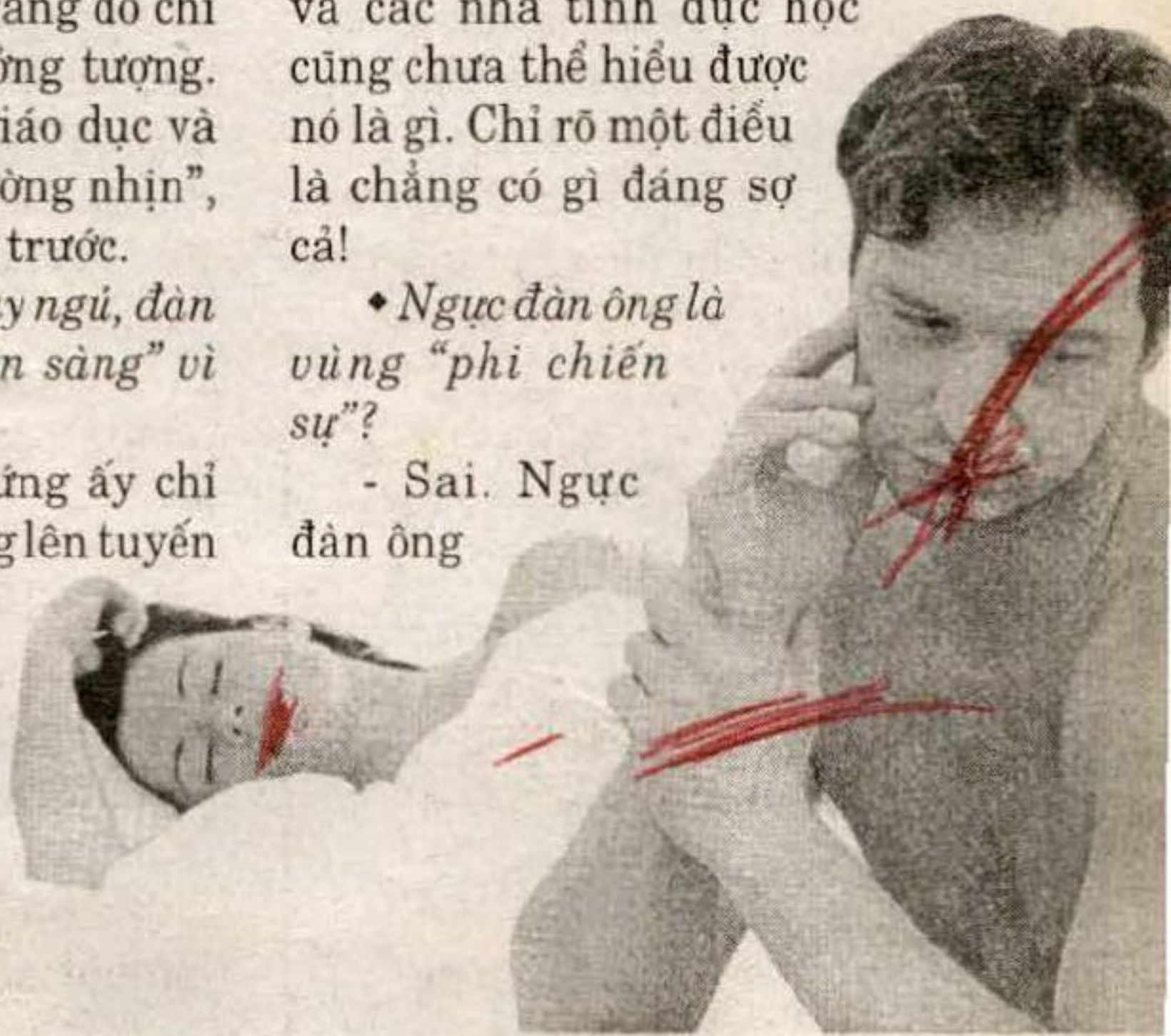
- Đúng. Ở phương Tây, số lần sinh hoạt trung bình là 3,21/tuần đối với lứa tuổi 20. Đến tuổi 30 thì tỉ lệ này còn 1,8. Đến tuổi 70 thì chỉ còn 0,9. Đàn ông khó trong tư thế “vào cuộc” và cũng khó “chết” hơn. Phụ nữ thì bị khô âm đạo do sự xáo trộn các hormone.

♦ *Nhiều phụ nữ cũng có khả năng “xuất dịch” (như đàn ông xuất tinh) lúc đạt cảm giác cực khoái?*

- Đúng, nhưng số phụ nữ này không nhiều. Chất dịch họ tiết ra hoàn toàn khác dịch nhầy có tác dụng bôi trơn lúc đầu. Thành phần của loại dịch kỳ lạ này hơi giống như tinh dịch đàn ông. Các bác sĩ và các nhà tình dục học cũng chưa thể hiểu được nó là gì. Chỉ rõ một điều là chẳng có gì đáng sợ cả!

♦ *Ngực đàn ông là vùng “phi chiến sự”?*

- Sai. Ngực đàn ông

vẫn là vùng gợi dục như thường. Những bà vợ hiểu biết và thông minh sẽ tận dụng khu vực này và chẳng bao giờ ngưng “triển khai vũ khí hạt nhân” ở đây!

♦ *Quan hệ tình dục có thể làm viêm nhiễm đường tiểu?*

- Đúng. Quan hệ mất vệ sinh có thể gây họa. Các bác sĩ khuyên nên đi tiểu ngay sau khi chăn gối để làm giảm phần nào các mầm bệnh.

♦ *Cứ mỗi lần xuất tinh là đàn ông lại đạt cảm giác cực khoái?*

- Sai. Xuất tinh không phải là đồng nghĩa với cực khoái. Cách đây 50 năm, bác sĩ E. Grafenberg (Đức) đã khởi xướng vấn đề này. Từ đó đến nay, người ta đã tranh cãi rất nhiều và cuối cùng mới thống nhất rằng sự xuất tinh không phải lúc nào cũng đi đôi với cực khoái.

♦ *Đàn ông hay đòi hỏi hơn phụ nữ?*

- Đúng. Vì nhu cầu của họ có vẻ “máy móc” hơn là ý thức. Đây cũng là lý do khiến một số đàn ông đi ngang về tắt với nhân tình nhân gái, trong khi đa số phụ nữ chỉ

sinh hoạt với người mình yêu.

♦ *Phụ nữ sẽ đạt nhiều cảm giác hơn nếu “vũ khí” đàn ông to hơn?*

- Sai. Cơ quan sinh dục của phụ nữ có tính co giãn để phù hợp với mọi kích cỡ của “vũ khí đối phương”. Ngoài ra, cảm giác của 99% phụ nữ đến ngay từ “cửa khẩu” chứ không phải sâu trong “lãnh địa”. Khoảng 1/3 đường đi (tính từ ngoài vào trong âm đạo) là vùng rất nhạy cảm. Do đó, chiều dài hay đường kính chẳng ăn nhập gì đến khoái cảm!

♦ *Khi bị cảm cúm, người ta sẽ giảm hứng thú?*

- Đúng. Vì cảm cúm làm nghẹt mũi, tai và nhức mình. Khứu giác mà bị bế quan thì cụt hứng là hiển nhiên.

♦ *Tình dục là một phương thuốc chống stress đầy hiệu quả?*

- Đúng. Tình dục giúp não tiết ra hormone endorphine (hormone của khoái cảm) và giảm hormone cortisol (tiết ra do bị stress). Tình dục sẽ làm tăng nhiệt độ cơ thể, y như lúc ta tập thể dục, giúp ta ngủ ngon hơn.

♦ *Ngôn ngữ chỉ là chuyện tâm phào?*

- Sai. Con người khác con vật ở chỗ có tình cảm trong lúc quan hệ, mà ngôn ngữ là một biểu hiện vô cùng quan trọng. Những lời thì thầm dịu dàng hoặc gợi cảm sẽ tăng thêm hưng phấn. Trái lại, cứ lảm lì, hùng hục và câm lặng thì chỉ để lại kỷ niệm xấu, có khi dẫn đến... lãnh cảm.

(Theo Quo, Santé Magazine, Elle)

BẠN CÓ BIẾT?

Có người hỏi Bernard Shaw (nhà văn nổi tiếng người Anh - từng đoạt giải Nobel năm 1925) về quan điểm của ông với vấn đề hôn nhân. Ông trả lời: vấn đề này hoàn toàn giống như trong xã hội. Người chưa thành hôn thì không biết nói gì. Người thành hôn rồi thì buộc phải im lặng mãi mãi.

QV (St)

■HÔN NHÂN—GIA ĐÌNH■

TRONG VẤN ĐỀ GIÁO DỤC CON CÁI Ở TUỔI THIẾU NIÊN, HIỆN VẤN TỒN TẠI HAI QUAN ĐIỂM TRÁI NGƯỢC NHAU. QUAN ĐIỂM THỨ NHẤT CHO RẰNG NÊN TÌM CÁCH THEO DÕI SÁT SAO NHỮNG HÀNH VI, HOẠT ĐỘNG CỦA CHÚNG HẦU KỊP TRÁNH CHO CHÚNG NHỮNG HẬU QUẢ KHÔNG HAY; QUAN ĐIỂM CÒN LẠI CHỦ TRƯỞNG NÊN TÔN TRỌNG SỰ RIÊNG TƯ CỦA CON CÁI VÀ CHỈ NÊN GIÚP ĐỠ CHÚNG HOÀN THIỆN CUỘC SỐNG BẰNG NHỮNG PHƯƠNG CÁCH KHÁC TẾ NHỊ HƠN. TA THỬ XEM Ở CÁC NƯỚC PHÁT TRIỂN, CÁC NHÀ TÂM LÝ GIÁO DỤC ĐÃ CÓ NHỮNG NHẬN ĐỊNH GÌ VỀ VẤN ĐỀ NÀY.

Giám sát trên từng cây số

Hai vợ chồng Ruth Ann và Robert Lipic biết rằng con cái của họ có thể gây ra những lỗi lầm ảnh hưởng cả đời chúng, thậm chí thu ngắn cuộc sống của chúng lại. Vì thế họ muốn hạn chế những nguy cơ nghiện ngập ma túy, rượu chè mà ba đưa con ở tuổi thiếu niên của họ có thể mắc phải. Đôi khi, một cậu con trai đi ra đường là một trong hai vợ chồng bám theo. Còn ở nhà, phong

Tranh minh họa của tạp chí Reader's Digest

**Cha mẹ
có nên
“đo thám”
con cái?**

LÊ NGUYỄN

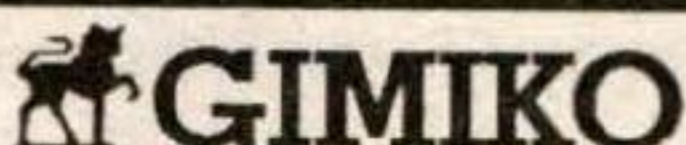
ngủ và ngăn tử của chúng có thể bị người kia lục lọi, kiểm tra. Từng là chủ tịch tổ chức “Các bà mẹ chống lại việc lái xe lúc say rượu” ở bang Illinois (Mỹ), Ruth Ann rất cảnh giác với sự kết hợp đầy nguy hiểm giữa tuổi thiếu niên - rượu và xe hơi.

Xét trên quan điểm vừa kể thì vợ chồng Lipic không phải là trường hợp đặc biệt. Trong những năm vừa qua, nhiều bậc cha mẹ vẫn nghĩ rằng cần phải tham gia vào việc “do thám” nhằm kiểm soát con cái một cách có hiệu quả. Họ tỏ ra có lý khi suy nghĩ như vậy. Theo một báo cáo do Viện nghiên cứu xã hội thuộc trường ĐH Michigan (Mỹ) phổ biến năm 1999, có khoảng 62% học sinh năm cuối ở bậc trung học sa vào tệ rượu chè, khoảng 42% đã từng sử dụng ma túy! Một cuộc điều tra cho ra kết quả có xấp xỉ 50% nam và nữ sinh đã từng có quan hệ tình dục. Bên cạnh những mối nguy đó, cùng với sự phát triển của tin học, nay còn thêm nạn kinh doanh sex trên mạng Internet nữa.

Câu hỏi được đặt ra cho các nhà giáo dục là việc các bậc cha mẹ “do thám” con cái họ có chính đáng lắm không? Đọc nhật ký, lục lọi phòng ngủ của chúng và theo dõi những nơi chúng thường lui tới có phải là những việc làm đúng mực không? Nhiều người tin rằng bảo vệ một thiếu niên (nam cũng như nữ) quan trọng hơn là bảo vệ quyền tư riêng của nó. Bà Yvonne Webster nguyên là một dân nhập cư (nay đã là công dân Mỹ) và là mẹ của 4 cậu con

trai tuổi từ 11 đến 24, đã tỏ ra lo sợ khi nghe có lời đồn đại rằng nhiều băng đảng đang xâm nhập vào trường trung học ở địa phương. Sợ rằng hai cậu con trai lớn không chịu kể bà nghe những điều bà cần biết, bà vội nhờ bạn bè của chúng phát hiện giúp những gì đang diễn ra ở trường. Ở nhà, bà cũng lục soát phòng ngủ, túi áo quần của chúng nhưng chẳng tìm thấy chứng cứ của một vấn đề bất thường nào. Đối với bà, “do thám” là việc làm đúng, mặc dù bà không có nhu cầu làm điều này với hai cậu con trai nhỏ hơn. Bà phát biểu: “Trẻ con là vốn quý, tất cả chúng ta đều cần tôn trọng chúng. Nhưng khi chúng bước vào bậc trung học, nếu nhận thấy có những vấn đề có thể ảnh hưởng đến chúng, chúng ta phải tìm cách bảo vệ chúng. Nếu do thám là con đường phải đi, tôi sẽ đi...”.

Ngày nay, nền kinh tế thị trường cũng đánh hơi được mối quan tâm của các bậc cha mẹ đối với vấn đề theo dõi con cái họ. Người chủ hiệu “The Spy shop” ở phần phía Bắc Chicago ước tính rằng 20% thương vụ của ông ta về thiết bị kiểm tra video là dành cho các gia đình, trong đó có các bậc cha mẹ trang bị để theo dõi con cái của họ đang ở nhà một mình. Thị trường dụng cụ thử ma túy tại nhà cũng đang phát triển đều đặn. Bill Minot, giám đốc tiếp thị của tổ hợp sản xuất thiết bị thử ma túy Psychemedics Corp. ở Massachusetts cho biết là hãng của ông đã

34 VÕ VĂN TÂN, Q.3, TP HCM
ĐT : 8223522 - 8221998 FAX : 8221836

5 NĂM TOPTEN

MÁY NHẬT BẢO HÀNH 3 NĂM

Quảng cáo trên Đồng hồ GIMI KO
Hiệu quả với thời gian

cung cấp các dụng cụ sử dụng tại nhà từ nhiều năm qua, theo yêu cầu của các bậc cha mẹ. Họ cũng nhận tại hãng các mẫu tóc để phân tích dấu vết của ma túy và thông báo kết quả trong khoảng một tuần lễ.

Hãy thận trọng với con cái

Theo nhà giáo dục Fran Stott, chủ nhiệm các chương trình giảng dạy tại Viện Erikson, trụ sở đặt tại Chicago, hành động do thám có thể gây nguy hiểm trong quan hệ cha mẹ - con cái, làm xói mòn sự tin tưởng mà họ cần gây tạo ở một thiếu niên. Nhiều biểu hiện có thể xảy ra trong đời sống thường nhật của con cái không đáng để "do thám" như sự thay đổi về tính khí, về điểm học hay việc kết bạn mới; nhưng nếu các bậc cha mẹ không xử sự một cách tế nhị, hậu quả nghiêm trọng có thể xảy ra. Vì thế, thương yêu nhưng biết đấu tranh một cách cương quyết vẫn là phương cách tốt hơn "do thám". Trong trường hợp tìm thấy chứng cứ của những vấn đề nghiêm trọng, hãy nhờ sự can thiệp của các nhà chuyên môn. Đừng trút cơn giận dữ của mình lên đầu con cái mà

hãy giúp chúng thoát khỏi trạng huống nguy cấp vừa mắc phải.

Xem ra nhiều bạn trẻ ở tuổi thiếu niên tỏ ý đồng tình với Stott. Cô Brittany Cable, 17 tuổi, cư ngụ ở Antioch (Illinois) cho rằng có những điều mà các thiếu niên cần tự mình trải qua, nhờ đó mà họ sẽ sớm chín chắn hơn. Với cha mẹ của cô, nếu họ cần tìm hiểu điều gì, cô sẽ kể rõ cho họ biết. Cả Bill Minot cũng khuyên nên tránh phương cách "do thám" khi sử dụng thiết bị thử ma túy tại nhà. Chị Carolyn Sehmer là bà mẹ của 5 đứa con tuổi từ 14 đến 20 vẫn thường dò xét chúng một cách vừa phải như tìm cách nghe qua điện thoại cho đến khi chị tin chắc là mọi việc đã ổn. Tuy nhiên, cách hay nhất theo chị là liên lạc với nhà trường nơi chúng học để thu thập những thông tin cần thiết về kết quả học tập của chúng. Tương tự như thế, chị Barbara Cavanagh có 7 con từ 5 đến 24 tuổi đồng ý là nhiều trẻ không chịu cởi mở với cha mẹ chúng, nhưng chị vẫn cảm thấy có gì đó bất ổn với ý nghĩ phải "do thám" chúng. Đối sách của chị là hạn chế các cơ hội làm bậy của chúng:

“Thương chúng đến chết nhưng không tin chúng. Điều đó không có nghĩa là tôi không tôn trọng sự riêng tư của chúng...”.

Riêng Dave Clinton, nhà hoạt động xã hội làm việc tại một trường giáo dục trẻ hay quậy phá ở Joliet Township thì cho rằng sự an toàn của trẻ quan trọng hơn bất cứ nỗi ray rứt băn khoăn nào về hành vi “do thám” của các bậc cha mẹ. Nhưng hành vi này chỉ nên thực hiện nếu họ có những lý do chính đáng cần quan tâm. Anh phát biểu: “Bạn lo lắng không biết có gì bất thường trong ngăn tủ đó, trong quyển nhật ký đó. Tuy nhiên, xâm phạm vào khoảng không gian ấy không phải là một ý kiến hay. Điều đó vượt quá giới hạn, trừ phi có một sự thách thức rõ rệt...”. Quan điểm này phản ánh lập trường của Laura Schlessinger - nhà tư vấn ở Los Angeles: “Các bậc cha mẹ nên tôn trọng tổ ấm và “những chuyện

vật” của con cái mình. Tuy nhiên, một khi họ có lý do để tin rằng có một vấn đề nào đó đang xảy ra như tình dục, ma túy, tội phạm chẳng hạn, họ buộc phải sử dụng bất kỳ phương tiện nào cần thiết để giúp đỡ và bảo vệ chúng. Trẻ con “đi chệch đường” thường không dám tỏ bày cởi mở với cha mẹ vì mặc cảm tội lỗi, xấu hổ, quá xúc động...”.

Như vợ chồng anh Lipic đã nhận thấy, trẻ con sinh ra không để được tin nhiệm một cách vô điều kiện, chúng phải tạo nên sự tin nhiệm đó. Họ “do thám” con cái để “chúng có điều kiện gây được sự tin nhiệm với chúng tôi”. Tuy nhiên, đối với những người nhạy cảm với vấn đề “do thám” trong gia đình, kể cả những người chủ trương “do thám”, tất cả đều phải quan tâm đến một điều cốt yếu, đó là hãy nên thận trọng, vì đối tượng là... con cái của chúng ta.

(Theo Reader's Digest, 7.2000)

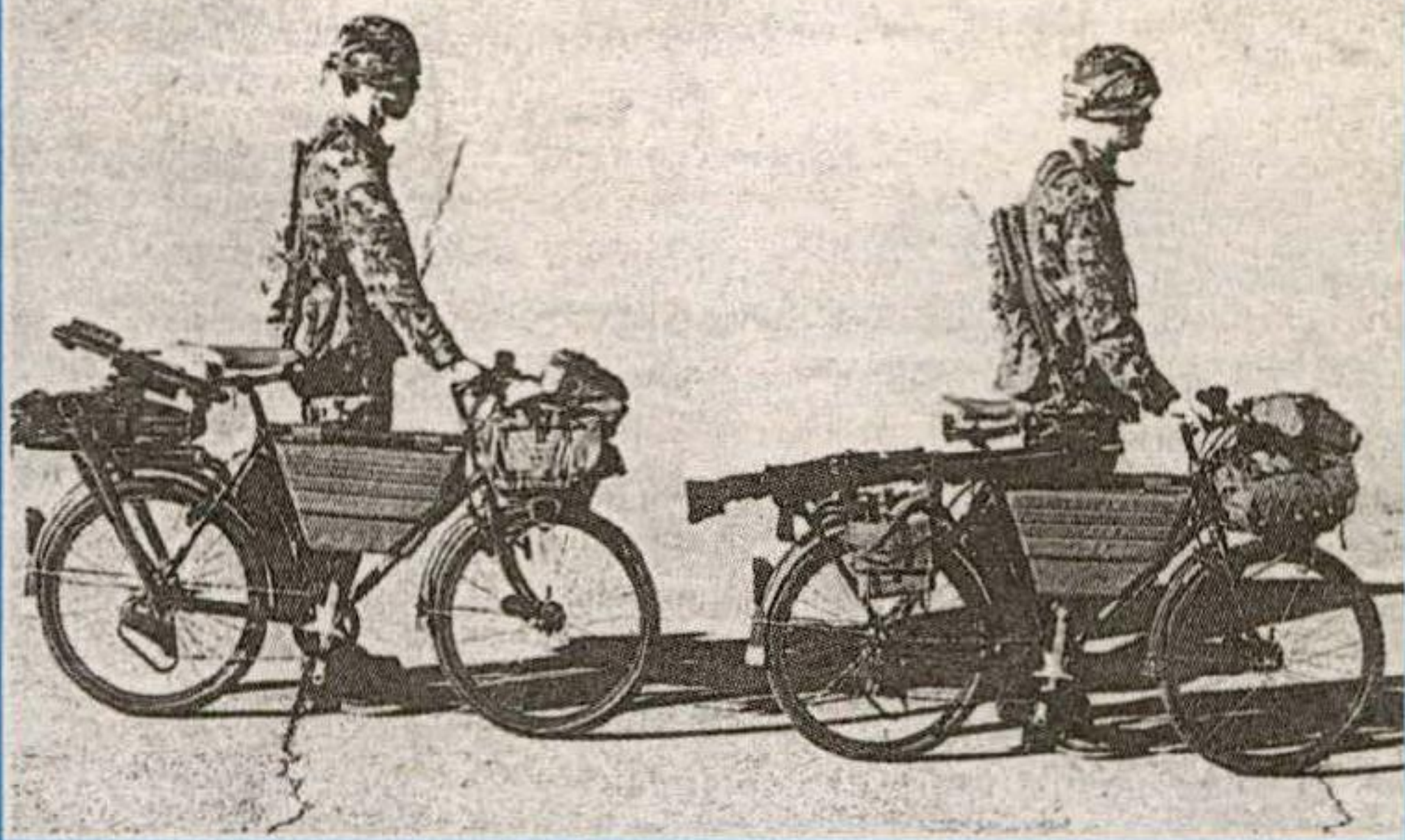
Sau máy bay... *(Tiếp theo tr.18)*

bắt đầu hoạt động ở ngoài khơi biển đông nước Mỹ. Tháng 7-1997, tàu K-442 Chelyakinsk theo dõi các tàu sân bay Mỹ ngoài khơi Washington. Tháng 2-1999, một Oscar II khác quan sát khối NATO tập trận bên ngoài bờ biển Na Uy. Tháng 8-1999, NATO phát hiện ra một Oscar II thuộc Hạm đội biển Bắc của Nga có mặt tại Bắc Đại Tây Dương. Giữa năm 1999, một tàu Oscar II đi từ biển Bắc nước Nga đến Địa Trung Hải rồi đến miền đông nước Mỹ. Đầu tháng 9-1999, thủy thủ con

tàu đánh cá Jose Maria Pastor đăng ký ở Almeria (Nam Tây Ban Nha) thả lưới trúng một con tàu Oscar II. Sự cố xảy ra cách bờ biển Tarifa tỉnh Cadiz 50km. Mất nửa giờ con tàu mới thoát ra được. Một Oscar II khác hoạt động tại vùng Viễn Đông Nga đã đi vòng Hawaii rồi đến ngoài khơi San Diego tháng 10-1999. Nghe nói nó bỏ ra một tuần bám đuôi tàu sân bay Mỹ John C. Stennis và tàu đổ bộ Essex.

(Theo Washington Post và Jane's Fighting Ships, 8.2000)

Tất cả đã sẵn sàng, chuẩn bị lên đường!

Binh chủng xe đạp duy nhất trên thế giới

Ít ai biết được Thụy Sĩ - một đất nước nổi tiếng là trung lập

trong các cuộc chiến tranh và chỉ có 7 triệu dân nhưng lại có nhiều xe tăng hơn cả Anh. Hàng năm, chính phủ Thụy Sĩ chi tới 10% GDP (tổng thu nhập quốc dân) cho quốc phòng - một tỉ lệ vào loại cao nhất châu Âu. Tuy nhiên điều mà mọi người ít biết đến nhất là sự tồn tại từ hàng trăm năm nay của những binh chủng chỉ có trong quân đội Thụy Sĩ.

PHAN TRỌNG HÙNG

Chỉ cần 10 phút là lên đường

Hiện nay, quân đội Thụy Sĩ là quân đội duy nhất trên thế giới có "Binh chủng xe đạp". Binh chủng đặc biệt này có tất cả 3.500 binh sĩ và được chia thành ba trung đoàn. Tư lệnh trưởng là đại tá Jean-Pierre Leuenberger. Theo vị tư lệnh thì nguyên nhân chính cho sự tồn tại của binh chủng này trong thời đại chiến tranh điện tử ngày nay vẫn là tính cơ động trong cự ly ngắn và cự ly trung bình. Khi có lệnh báo

động, binh sĩ chỉ cần 10 phút là lên đường được ngay, trong khi các đơn vị cơ động khác như xe tải và xe tăng phải cần một thời gian nhất định để khởi động máy và tháo dỡ lưới nguy trang. Nếu cự ly hành quân nằm trong khoảng 30-50km thì các đơn vị xe đạp hành quân nhanh hơn tất cả các đơn vị cơ động khác trên mặt đất. Một lợi thế khác của binh chủng xe đạp là loại phương tiện này không quá bị phụ thuộc vào đường sá, trong khi xe tăng, ô tô chỉ có thể di chuyển trong những điều kiện giao thông nhất định. Đại tá Leuenberger cho biết, một thế mạnh khác của binh chủng xe đạp là không gây tiếng ồn, nên có thể giữ được bí mật khi đơn vị tiếp cận mục tiêu.

Các đơn vị xe đạp của quân đội Thụy Sĩ đạt được tốc độ hành quân trung bình là 20km/giờ. Cự ly hành quân các đơn vị xe đạp có thể đạt được trong một ngày lên đến 200km và chỉ trong 13 giờ. Trong trường hợp mục tiêu nằm ngoài phạm vi 50km thì các đơn vị xe đạp được trực thăng Puma chuyên chở đến sát mục tiêu. Mỗi một chiếc Puma có thể chở được một tiểu đội tăng cường gồm 12 binh sĩ và xe đạp. Các đơn vị xe đạp được trang bị súng máy và súng chống tăng. Trong hành quân, vũ khí cá nhân như súng tiểu liên được đeo bên người, còn vũ khí hỏa lực của đơn vị như súng chống tăng, súng máy hạng nặng được buộc trên giá đeo hàng. Khi đó, các tiểu đội 7 người của một đơn vị xe đạp đi cách nhau 100m. Như vậy,

một đại đội xe đạp sẽ trải ra trên một đoạn đường khoảng 1,5km, vì thế đối phương khó có thể dễ dàng tấn công được.

Trong một trận đánh lớn, các đơn vị xe đạp của quân đội Thụy Sĩ có nhiệm vụ bảo vệ cánh cho các đơn vị xe tăng bằng cách rải mìn hoặc bằng hỏa lực của đơn vị. Trong những cuộc hành quân cự ly ngắn, vì lợi thế cơ động nên các đơn vị xe đạp có nhiệm vụ đến trước để bảo vệ những tuyến đường độc đạo hoặc cầu phà cho các đơn vị cơ động đến sau. Tại nơi đóng quân của các binh chủng khác nhau, các đơn vị xe đạp được giao nhiệm vụ bảo vệ và thiết lập một khu vực an toàn cho các đơn vị xe tăng. Binh chủng xe đạp cũng được giao nhiệm vụ chiến đấu độc lập. Đó là những trận đánh xảy ra trong khu vực dân cư. Chính vì vậy tác chiến trên đường phố, trong làng mạc là điểm mạnh chủ yếu của binh chủng này.

Trước đây lính xe đạp mang súng ngắn, vì thế họ có thể vừa đạp xe vừa nổ súng như kỵ binh. Nhưng ngày nay, vì trang bị vũ khí khác trước, nên yếu tố "tài tử" đó không còn nữa.

Theo điều lệnh, khi có lệnh xuất phát, binh sĩ phải để bàn chân trái lên bàn đạp, dùng chân phải đạp mạnh hai lần để lấy đà, sau đó nhảy phóc lên yên và lên đường. Viên chỉ huy của từng đơn vị phải dẫn đầu đoàn xe, các binh sĩ sẽ phải đạp xe người nọ bám đuôi người kia. Trước khi tiếp cận mục tiêu, từng tiểu đội sẽ tập trung 7 chiếc xe đạp lại một

chỗ, sau đó binh sĩ sẽ “chạy bộ” xung trận.

Được người dân ngưỡng mộ nhưng có nguy cơ bị xóa sổ

Trước đây binh sĩ được trang bị loại xe đạp thông thường không số và có phanh sau theo một mẫu mã ra đời từ năm 1905! Từ 5 năm nay, người ta dùng một loại xe đặc biệt ra đời trong phòng thí nghiệm của một công ty nổi tiếng ở Aachen (Đức) và đã được các người máy kiểm tra tính năng kỹ thuật, độ bền cho từng chiếc trước khi xuất xưởng. Tuy có thể chọn một loại vật liệu khác nhẹ hơn, nhưng vì lý do kinh tế nên nhà sản xuất vẫn sử dụng loại vật liệu thông thường và vì thế mỗi chiếc xe đạp địa hình, có chuông, có đèn hậu và có tới 7 số của binh chủng này nặng tới 22kg. Kể cả trang thiết bị,

vũ khí, đạn dược, phụ tùng dự phòng thì trong hành quân, mỗi binh sĩ phải vận chuyển khoảng 65kg. Chính vì thế, chỉ binh sĩ nào đáp ứng được những yêu cầu rất cao về thể lực mới được tuyển chọn vào binh chủng này. Tất cả binh sĩ của đội quân xe đạp đều phải vượt qua một kỳ sát hạch về khả năng thể thao. Cụ thể là leo cột trong thời gian ít hơn 4 giây; bật nhảy xa trên 2m trong tư thế đứng tại chỗ; chạy trong 12 phút được trên 3.200m và nằm sấp chống tay 50 lần trong một phút. Chỉ sau khi đạt được những tiêu chuẩn thể lực trên và có chiều cao từ 1,60m trở lên mới có thể được xét tuyển vào binh chủng xe đạp. Tuy nhiên, không phải ai cũng được tuyển dụng. Hàng năm binh chủng xe đạp chỉ tuyển mới 150 binh sĩ và

Tác chiến ngay trên đường phố, trong làng mạc là điểm mạnh của binh chủng xe đạp

Bộ tư lệnh binh chủng không gặp khó khăn gì trong việc tuyển dụng vì số binh sĩ mới nhập ngũ muốn gia nhập binh chủng này rất cao. Một số vận động viên hàng đầu của Thụy Sĩ, trong đó có cả những nhà vô địch thế vận hội, từng phục vụ trong binh chủng này.

Ở Thụy Sĩ, xe đạp của quân đội cũng như xe dân sự - đều phải đeo biển số phía dưới đèn hậu và bên ghi đông là một cái chuông leng keng. Ngoài trừ việc thay đổi màu sơn, binh thường binh sĩ được phép trang trí cho chiếc xe đạp của mình tùy theo ý thích, như treo vào ghi đông cờ quạt ủng hộ cho một đội bóng nào đó chẳng hạn, hoặc thậm chí lắp vào xe một cái giỏ đựng hàng. Nhưng khi hành quân, mọi thứ đó phải được tháo bỏ. Trong thời gian tại ngũ, các chàng trai Thụy Sĩ khỏe mạnh gắn bó với chiếc xe đạp của mình như hình với bóng. Khi kết thúc thời gian nghĩa vụ quân sự, họ có thể đem xe về nhà và trong trường hợp tổng động viên, các cựu binh của đội quân xe đạp sẽ được tập trung trong các doanh trại chỉ

trong vòng 24 giờ.

Cho dù thế giới, nhất là thế giới quân sự, đã từ lâu bước vào kỷ nguyên công nghệ hiện đại, nhưng binh chủng xe đạp vẫn được người dân Thụy Sĩ rất ngưỡng mộ, vì lính xe đạp đều là những chàng trai khỏe mạnh, những vận động viên thể thao và thứ "thiết bị quân sự" họ sử dụng lại không tốn kém, không gây tiếng ồn và không hề làm ô nhiễm môi trường như xe tăng chẳng hạn. Tuy nhiên, binh chủng truyền thống này của quân đội Thụy Sĩ hiện đang đứng trước nguy cơ bị loại bỏ. Trong số 3 binh chủng có độ tuổi già nhất của quân đội Thụy Sĩ thì hai binh chủng khác đã bị "giảm biên chế": kỵ binh năm 1972 và binh chủng bồ câu đưa thư năm 1995. Bước vào thế kỷ mới, chính phủ Thụy Sĩ đã đệ trình lên Quốc hội một kế hoạch cắt giảm đáng kể quân số và chi phí cho quân đội mang tên "Quân đội của thế kỷ 21". Theo kế hoạch này thì rất nhiều khả năng binh chủng xe đạp duy nhất trên thế giới sẽ bị loại bỏ khỏi quân đội.

(Theo Tám gương và Nam Đức)

Những ngày Cách mạng... *(Tiếp theo tr.33)*

hàng vạn lính Nhật tập kết ra Bắc đẩu hàng Đồng minh và trao vũ khí cho họ. Phải chờ phà không biết mấy ngày. May mà tấm kính che gió của xe có dán một miếng giấy có dấu vuông đỏ to tướng của Nhật đề mấy chữ "Khâm sai đại thần", khi đến phà, chúng tôi chỉ vào miếng giấy đó, chúng phải nhường chỗ cho chúng tôi đi. Nhờ vậy mà chúng tôi kịp vào Huế dự lễ thoái vị của Bảo Đại.

Mồng 2-9-1945, chúng tôi vào tới Nha Trang. Nhưng anh em không nghe được Cụ Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập. Cờ đỏ sao vàng năm cánh tung bay như giục chúng tôi hãy bay về cho nhanh. Lần đầu tiên, tôi mới thấy cờ đỏ sao vàng phấp phới bay ở khắp các nhà và ở trên các cây cao, bên cạnh cờ đỏ búa liềm. Tôi có cảm giác tôi cũng bay theo, lảng lảng giữa trời. ■

**TẬP CHÍ THẾ GIỚI MỚI VỚI NHỮNG NGƯỜI
HOẠT ĐỘNG SÂN KHẤU, ĐIỆN ẢNH**

Những trang báo, những cảnh diễn, những khuôn hình

Nguyễn Quế và hai bài thơ điện ảnh

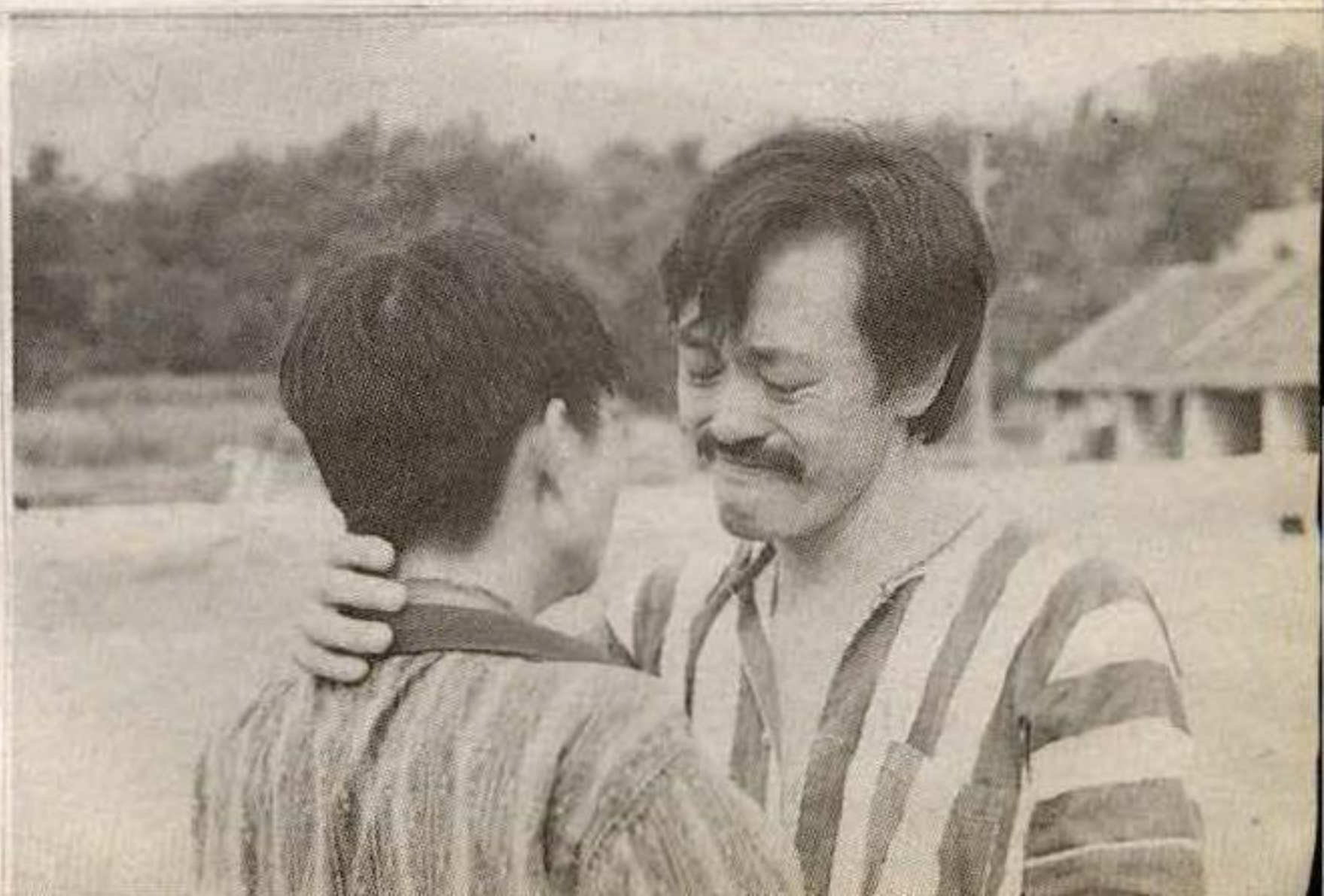
Chuyện kể rằng ở xưởng phim của Hãng phim truyền hình có một cuốn truyện được các đạo diễn chuyền tay nhau. Họ thích thú đọc những mẩu truyện ngắn - rất rất ngắn - đầu chừng nửa trang, hơn trang một truyện; nhưng mà hấp dẫn, sâu sắc và đầy gợi mở. Nhiều người trong số họ đã chọn những truyện ngắn này để làm những bài tập: xây dựng kịch bản phim trong trường sân khấu điện ảnh. Với Danh Dũng và Triệu Tuấn, họ là hai đạo diễn may mắn hơn. Vì những phim họ làm - cũng chuyển thể từ một trong những truyện ngắn trong cuốn truyện nói trên - lại là phim "nhón" của Đài Truyền hình Việt Nam, được phát rộng rãi trên truyền hình. Một phim là *Quà năm mới*, phát vào dịp Tết

Canh Thìn vừa qua. Phim thứ hai, mới hơn: *Tìm cha* vừa phát sóng trên chương trình Văn nghệ chủ nhật đầu tháng 8-2000.

Đó là tuyển tập 40 truyện ngắn đoạt giải của Thế Giới Mới.

Nguyễn Quế, người chuyển thể 2 truyện TGM thành phim đã thể hiện phần nào sự sáng tạo, sự thông minh và khả năng tìm tòi của chàng cựu sinh viên Phân viện Báo chí tuyên truyền, chàng trai đã được một số nhà thơ "có nghề" đánh giá là "một trong những cây bút làm thơ hay nhất hiện nay".

Nguyễn Quế nhỏ nhắn, ít

Một cảnh trong phim
Tìm cha

thích bộc lộ, trông có vẻ thích sống nội tâm. Phải chăng cái tỉ mỉ, cái lúng túng “ít người lớn” của con người anh đã khiến các nhà biên tập của hãng đều tin rằng “tặng” anh hợp với phim về giới trẻ. Và họ “chỉ” cho anh cái kho là cuốn tuyển tập truyện ngắn nói trên. Ít nhất anh cũng đã có “hiệu quả” công việc với 2/40 truyện được chuyển thể thành kịch bản phim truyền hình (5%). Một con số không nhỏ, vì thực ra “mối quan hệ” giữa văn học và truyền hình nói riêng (điện ảnh nói chung) tuy đã được thiết lập trong thời gian qua, nhưng không phải là nhiều và cũng đã nhiều lần dẫn tới cảnh “cơm chẳng lành, canh chẳng ngọt”. Còn kịch bản của Nguyễn Quyến thì “sạch sẽ”, gọn gọn và dịu dịu. *Quà năm mới* (đạo diễn: Danh Dũng, chuyển thể từ truyện ngắn *Đi Tết thầy* của tác giả Nguyễn Khoa Đăng) là câu chuyện về Hiếu - cậu bé sống ở nước ngoài đã lâu (ra đi từ năm 5 tuổi), lại được hưởng nền giáo dục “hiện đại” của bố mẹ (vào dịp Tết, bố tặng cho Hiếu chiếc máy vi tính và mẹ tặng cho Hiếu một đôi giày thể thao) nên dù 13 tuổi cậu vẫn không biết Tết của Việt Nam, càng không hiểu những phong tục tập quán và con người Việt Nam. Tết năm 2000, Hiếu được bố cho về nước ăn Tết. Hiếu cùng Duy, bạn cùng lớp với Hiếu mang quà Tết (bánh chưng, mứt...) đến nhà thầy giáo. Đến cửa nhà thầy, chứng kiến cảnh thầy trả lại phong bì của phụ huynh, Duy sợ không dám vào. Hiếu và Duy đã mang quà tết tặng cho Đản (cậu bé đánh giày mà Duy và

Hiếu quen trên đường đi) và bà Đản. Bà Đản khi giở quà, thấy bức thư chúc Tết của bố mẹ Duy nên đã mang quà đến tận nhà thầy trả lại. Thầy giáo đến nhà cảm ơn bố mẹ Duy vì món quà Tết có ý nghĩa. Qua Duy, Đản, Hiếu đã hiểu rõ hơn về Tết của Việt Nam, về quan hệ bạn bè, Hiếu xin bố cho đón Đản và bà Đản về nhà mình ăn Tết.

Tìm cha (đạo diễn Triệu Tuấn, phỏng theo truyện ngắn cùng tên của Lê Thanh Huệ) có phần “người lớn” hơn một chút. Đây là câu chuyện về Tun, một đứa trẻ mồ côi chưa một lần biết mặt bố quyết tâm lên đường đi tìm bố ở tận Hòa Bình. Với số tiền vền vẹn 60.000 đồng, lại chưa một lần bước chân ra khỏi thị trấn Hưng Yên của mình nên Tun đã gặp biết bao khó khăn trên đường đi. Em đã phải đóng than thuê để kiếm tiền, rồi gặp hết đám cướp này đến đám cướp khác. Nhiều lúc trong túi em đã rúng rinh những đồng tiền do một người bạn cùng tuổi rất thương Tun nên đã ăn trộm của bố mẹ cho em. Tun đã vượt qua mọi cám dỗ để đến được tận trại giam ở Hòa Bình tìm cha. Thật vỡ mộng khi cha em không phải là công an bảo vệ trại mà là một phạm nhân trong trại. Nhưng điều này đã không làm ảnh hưởng tới tình cảm của cậu bé giàu tình thương và giàu lòng tự trọng, tính tự lập này.

Xem hai bộ phim *Quà năm mới* và *Tìm cha*, có một điều nổi bật mà không khán giả nào không nhận ra: đó là tính hướng thiện, tính giáo dục sâu sắc trong mỗi bộ phim. Đây chính là cái “tứ” mà nhà biên kịch

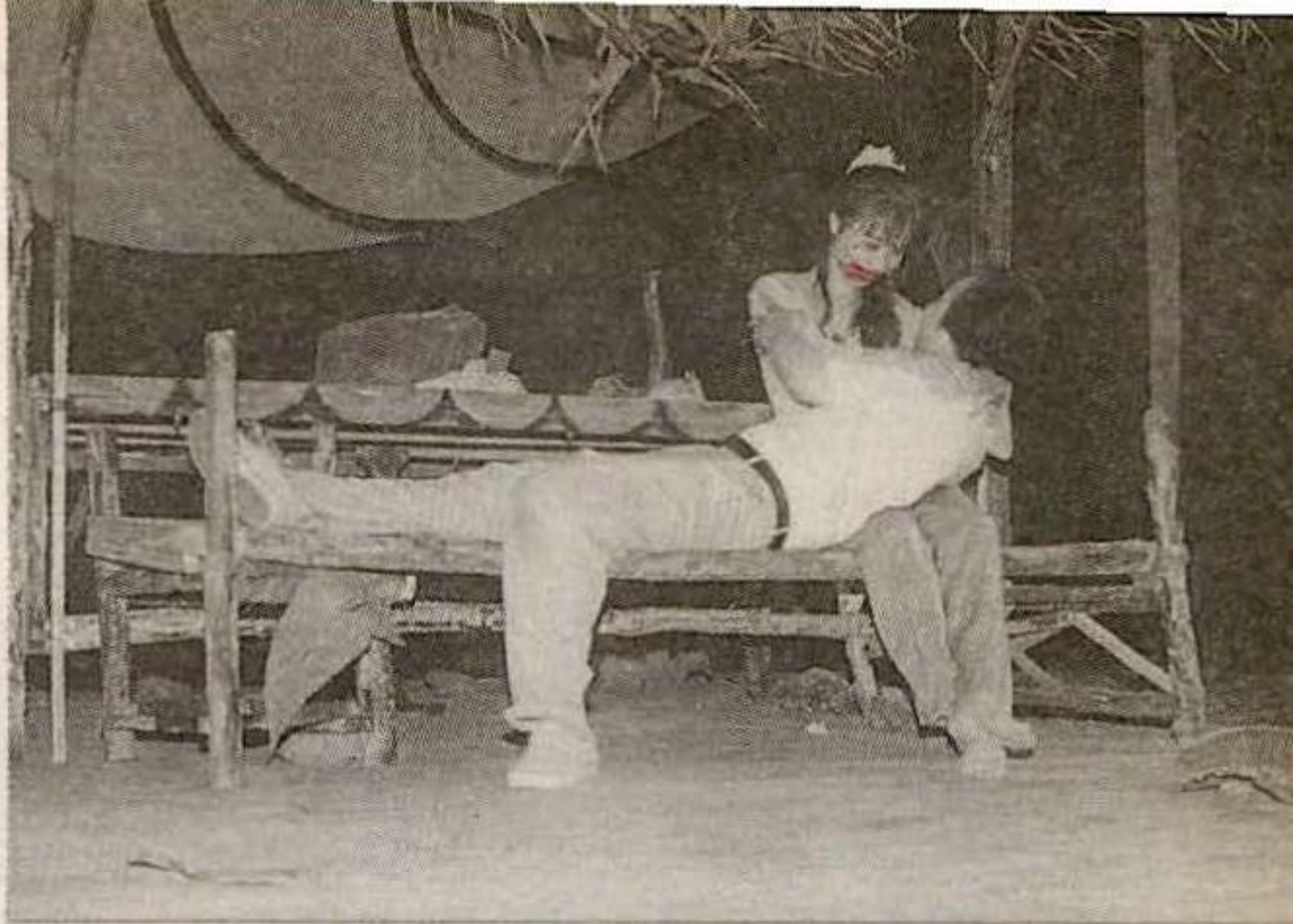
Một cảnh trong vở *Thuyền lá*

trẻ tuổi của chúng ta đã tìm được khi đọc hai truyện ngắn (nói riêng) và cả tuyển tập nói trên. Bởi với truyện ngắn rất ngắn như vậy, theo như các nhà biên kịch đánh giá, luôn gợi mở, gợi ý cho họ về đề tài, câu chuyện.

Sẽ không dừng ở con số hai trong tập truyện 40 truyện ngắn được giải của Thế Giới Mới - đó là điều các nhà biên kịch và đạo diễn của Hãng phim truyền hình Việt Nam đã khẳng định. Trong tay họ đã có sẵn một số ý tưởng chuyển thể nữa rồi, nhưng họ vẫn chưa muốn tiết lộ cụ thể hơn. Rất có thể các tác giả có truyện ngắn trong tuyển tập này đều có cơ hội để chờ một buổi chiều chủ nhật nào đó thấy đứa con tinh thần của mình xuất hiện trên truyền hình, dưới dạng một bộ phim.

Chu Thơm - Phó Đức Phương - Mỹ Linh trên con thuyền lá

Thuyền lá bước lên sân khấu kịch năm 1996 với một ê kíp “đáng tin cậy”: tác giả Chu Thơm, đạo diễn- NSND Trọng Khôi, nhạc sĩ Phó Đức Phương và dàn diễn viên Nhà hát kịch Việt Nam. Gây được ấn tượng mạnh mẽ trong lòng người xem Hà Nội, là một điểm sáng trong Liên hoan sân khấu nhỏ toàn quốc năm 1996 nên sau 4 năm trời, nhiều khán giả và những người trong nghề vẫn không quên được *Thuyền lá*.

Có một điều thú vị: *Thuyền lá* sân khấu có một “người anh” là *Thuyền lá* văn học: truyện ngắn *Thuyền lá* của Thái Sinh đăng trên tạp chí TGM và đoạt giải nhì trong cuộc thi Truyện rất ngắn của tạp chí. Tác giả kịch bản Chu Thơm sẽ nói về việc chuyển thể này:

“Tôi rất cảm ơn tác giả Thái Sinh và tạp chí TGM đã đăng truyện ngắn này. Nếu không có họ thì không thể có kịch bản của tôi và không có kịch bản của tôi thì không có vở kịch được, cũng như sẽ không có ca khúc *Cháy đi sông ơi* của nhạc sĩ Phó Đức Phương. Ca khúc đã rất được giới trẻ hâm mộ qua sự trình diễn của ca sĩ Mỹ Linh.

Nói đến sự khác biệt giữa kịch bản và truyện, theo tôi có những khác biệt như: trong truyện có 3 nhân vật (ông lão, người mẹ, anh bộ đội), còn ở kịch bản có 4 người không có tên, địa chỉ cụ thể (người đàn ông, người mẹ, chàng trai và cô gái). Cùng là biểu hiện sự thủy chung, đợi chờ người yêu nhưng người phụ nữ trong truyện thả lá mít (loại lá cụ thể), còn ở kịch bản là thả lá và người mẹ trong kịch

- Âm vang trống đồng là chương trình nghệ thuật tổng hợp lớn nhất từ trước tới nay của Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam diễn ra tại Hà Nội từ 20-8 đến 24-8-2000
- Ngày 29-8-2000, dàn kèn đồng nước Áo biểu diễn tại Nhạc viện Quốc gia Hà Nội
- Quỹ Ford tài trợ 10.000 đôla để Nhà hát Chèo Việt Nam dàn dựng vở *Trạng Lợn và mưu sĩ*
- Phim 10 tập về *An toàn khu* thời kháng Pháp đã được xưởng phim Hội Nhà văn lên kế hoạch thực hiện
- Một tháp Chăm vừa được phát hiện tại đảo Hòn Chúa, Phú Yên
- Ngày 30-7-2000, 35 pho tượng chùa Canh Nông, xã Điệp Nông, Hưng Hà, Thái Bình đã bị mất trộm
- Giải thưởng mỹ thuật 2000 khu vực VI - TP. Hồ Chí Minh không có giải A, 2 giải B thuộc về Nguyễn Việt Hải và Huỳnh Kim Tiến
- Cuộc thi sáng tác *Văn học tuổi 20 lần II* đã kết thúc với giải nhất thuộc về Nguyễn Ngọc Tư, tác giả tập truyện ngắn *Ngọn đèn không tắt*
- *Thư gửi chị Hằng* là cuộc thi viết thư do Nhà văn hóa Thiếu nhi TP. Hồ Chí Minh tổ chức nhân dịp trung thu 2000

TRĂM CÂU CHỌN LẤY MỘT LỜI

Nhà thơ Hoàng Cát nói về việc làm Tuyển tập thơ chống Mỹ (NXB Văn học 1999): "*Ban giám đốc nhân danh cái gì mà dám gạt một số nhà thơ thời chống Mỹ như chúng tôi ra khỏi tuyển tập này? [...] không được phép thích người nào thì đưa bài của người ấy vào, ghét người nào thì gạt bài của người ấy ra...*" (Báo Văn Nghệ 5-8-2000)

trồng rất các loại cây chỉ để lấy lá để thả. Ở kết truyện, tác giả bỏ lửng với người đàn ông đang câu, dường như nói đến sự vô tâm nhiều hơn. Còn ở kết của kịch bản, người đàn ông tỉnh ngộ về lỗi lầm mà mình gây ra, sự "tham vàng bỏ ngãi" của mình, nêu bật lòng vị tha của người đàn bà. Vở kịch giải quyết tận gốc vấn đề nêu ra. Có thể nói, kịch bản có tầm khái quát cao, nhân vật, sự kiện của kịch siêu thực, mơ hồ mà ý tưởng lại rất thực. Vở kịch đã giải quyết triệt để các sự kiện dựa trên nền tảng văn hóa Việt Nam. Tuy kịch *Thuyền lá* đưa ra vấn đề rộng lớn nhưng có cách giải quyết rất Việt Nam và chỉ ở Việt Nam mới có *Thuyền lá* như vậy.

Sau khi đọc truyện ngắn *Thuyền lá*, tôi phát hiện thấy một ý rất hay dựa trên một câu chuyện thực. Từ đó tôi bắt tay vào viết kịch bản này. Trong quá trình hoàn thành kịch bản, tôi đã được sự góp ý nhiều của đạo diễn Khánh Vinh - một đạo diễn trẻ tài năng từng cộng tác nhiều với tôi.

Tôi rất mong muốn có nhiều truyện hay hơn nữa đăng trên TGM để từ đó những nhà viết kịch bản như tôi có ý tưởng trong việc sáng tác những tác phẩm hay. Tạp chí TGM nên tổ chức nhiều cuộc thi để tập trung được các cây bút trẻ trong cả nước, là sân chơi cho người trong và ngoài nghề văn học hỏi, vươn lên. Xin chúc TGM ngày càng phát triển. Xin một lần nữa, cảm ơn nhà văn Thái Sinh".

HOÀNG THỊ thực hiện

● TRÚC CHI

Có xanh em

Em bảo “anh quên em”
Là bảo xuân không nắng
Xin đất trời chứng giám
Em thiêng liêng trong anh

Bát ngát cỏ xanh em
Bờ môi anh xanh với
Cỏ làm mộng anh nằm
Cỏ gió em thổi tới

Dù trong mơ chạm nhỏ
Xanh rợn ngợp chân trời
Hương Nguyễn Du xanh cỏ
Anh gọi hồn Kiều ơi

Không quên anh còn thương
Mây tan xưa ám ảnh
Chim oanh trong thơ Đường
Cho tình anh sóng sánh

Anh có quên em đâu
Không quên anh còn khát
Cỏ bên kia bờ dâu
Sao cứ xanh đậm nhạt

Xanh cứ xanh khoảng cách
Để cho trúc rung cành
Đợi ngày về với đất
Anh nồng nàn cỏ xanh.

● PHẠM THỊ NGỌC LIÊN

Tình yêu

Để lại những ca từ nghẹn ngào trong
lòng ngực rộng
tôi đi qua những đường phố
dư ánh mắt người
dư nỗi niềm lạnh nhạt

Những tán cây trên cao thả lời ca
không hồn

vào từng chiếc lá
thả giai điệu lãng quên trên vai người
con gái tóc dài

là tôi ngày hôm qua

Tôi ngày hôm nay là viên sỏi đã chìm
trong biển lai láng hạnh phúc
quấn lấy một chút rêu khổ đau

làm trang sức ái tình
nhỏ một chút nước mắt đợi chờ cho
biến thêm mặn

những lời người yêu tôi hát ru

Tôi đi giữa sóng như loài ngư nữ
lời thở than trôi về phía sau
Mặt trời trên tóc tôi là nụ hôn của chàng
lời chúc ngủ ngon mỗi tối
tôi bỗng bệnh trong mơ

Giấc mơ của tôi có những con cá chuồn
lấp lánh những điệu nhảy sáng lóa
cùng lũ sao biển hớn hờ
chạy vòng quanh
vòng quanh hạnh phúc

Và tôi ngày hôm nay
giang tay ôm lấy điệu kỳ diệu
trên những đường phố
dư ánh mắt người
dư nỗi niềm ấm áp...

KỶ NIỆM 55 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2-9 (1945-2000)

“Ông đại úy”

HOÀNG ĐÌNH QUANG

Ông Trần Ngọc Hiến và cháu gái

Câu chuyện sau đây kể về cuộc đời nhà tình báo chiến lược - đại úy Trần Ngọc Hiến, một người con của Huế. Cuộc đời ông cũng bình dị như bao chiến sĩ Quân đội nhân dân Việt Nam, có khác chăng ông xuất thân trong một gia đình quan lại được giác ngộ bằng tấm gương sáng của một trí thức lớn: GS. Tạ Quang Bửu và bằng chính khí thế sôi sục của những ngày Cách mạng tháng Tám 1945. Qua bao thăng trầm của cuộc đời, ông vẫn giữ vững niềm tin và danh dự của một đảng viên Cộng sản, một sĩ quan quân đội và một trí thức chân chính.

I. HUẾ - THÁNG TÁM NĂM 1945

Những cơn mưa rào ập xuống rồi tạnh. Nắng chiếu chói chang trên mặt sông Hương lơ mờ một làn hơi sương khói, văng vẳng tiếng hò mái nhì từ đâu đó, xa lắm... Từ An Cựu, Hiến mượn một chiếc xe đạp chạy lên Thành nội trong không khí sầm sập những đoàn xe quân sự, lính tráng Nhật hoàng lĩnh kính

súng dài, gươm dài kéo lê trên mặt đất. Qua cầu, một người bạn từ trong quán nước chạy ra la to:

- Hiến! Hiến! Đi mô gấp chi dũ? Vô đây nói cho nghe!

Hiến dựng chiếc xe vào gốc cây rồi ngồi xuống cạnh người bạn. Đó là Tôn Thất Hoàn, con trai của quan Phủ doãn Thừa Thiên Tôn Thất Giám, một bạn cùng trong đoàn

hướng đạo sinh trường Khải Định với Hiền. Anh ta thì thảo:

- Mi biết không? Thầy Bửu là Việt Minh đó?

Hiền nhìn thẳng vào mắt anh bạn, suy nghĩ một lát rồi thông thả nói:

- Mình biết mà! Cách đây vài năm, khi được anh Bửu hướng dẫn trò chuyện, mình biết anh có tinh thần yêu nước và phấn đấu cho lý tưởng. Và bây giờ, nếu anh Bửu là Việt Minh thì còn gì hay hơn?! Mình đã từng nhủ thầm trong lòng: anh Bửu làm gì, theo đảng nào mình theo đảng đó. Người như anh Bửu đáng làm lãnh tụ lắm... Máy ngày nay nghe quân Nhật co lại trong đồn binh, trong Hoàng cung cũng nháo nhác, chắc có biến. Tau tính kiếm anh Bửu để hỏi...

- Không tìm thấy anh Bửu ở mô mô! - Hoàn ngắt lời - Nhưng có lời anh nhấn lại: các em thấy việc gì có lợi cho nhân dân đồng bào thì làm. Anh Bửu bận công việc đi ít bữa...

Quay về nhà, lòng Hiền thăm khắp khơi. Sẽ có biến! Nhưng biến thế nào thì chàng trai 20 tuổi chưa hình dung ra. Nhưng theo lời nhấn của anh Tạ Quang Bửu: việc gì có lợi cho nhân dân, cho đồng bào thì cố mà làm! Giờ lại nghe anh Bửu là Việt Minh, vậy thì chắc chắn Việt Minh phải là một tổ chức đúng đắn và siêu việt lắm. Mình cũng tham gia Việt Minh thôi! Đã hứa là anh Bửu theo đảng nào mình theo đảng nớ kia mà! Dứt khoát rồi! Nhưng mà... tìm Việt Minh ở đâu? Anh Bửu lại đi xa, chắc anh có việc chi quan trọng lắm!

Ngày 23-8-1945, Huế giành

chính quyền, cờ đỏ sao vàng rợp trời. Ngày 30-8, dòng người từ khắp nơi đổ về quảng trường Ngọ Môn mít tinh chào mừng sự kiện hoàng đế Bảo Đại đọc chiếu thoái vị, trao ấn kiếm cho Chính phủ lâm thời Việt Nam Dân chủ Cộng hòa... Ngày 2-9, Chính phủ lâm thời ra mắt quốc dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập trước quốc dân đồng bào và toàn thế giới! Tất cả những sự kiện đó diễn ra nhoang nhoáng như trong một giấc mơ: giấc mơ độc lập.

Một hôm, Hiền đang vắn vơ trong chiều mưa bên bờ sông Hương lạnh lạnh thì có người gọi giật: "Hiền! Hiền phải không?". Trần Ngọc Hiền quay lại thì nhận ra một người quen mặt nhưng chưa nhớ ngay ra tên. Người đó lại gần, giọng ấm và ân cần:

- Mình là Cao Pha! Hiền không nhận ra sao?

Ô! Thì ra Cao Pha! Anh cũng là một cựu hướng đạo sinh, một học trò của anh Bửu và hiện đang học kỹ sư nông lâm ở Hà Nội! Hiền mừng quá:

- Nghe anh học ở Hà Nội? Anh về Huế khi nào?

Anh Cao Pha cười:

- Mình về nghỉ hè. Thế rồi cướp chính quyền, ở lại tham gia công tác luôn. Hiền có công tác gì chưa?

Hiền hơi lúng túng:

- Chưa, anh à! Máy bữa rày tìm anh Tạ Quang Bửu nhưng không gặp...

- Anh Bửu được Cụ Hồ kêu ra Hà Nội rồi! Cụ biết tiếng anh Bửu và muốn giao cho anh một trọng trách quan trọng lắm. Hiền có biết

công tác của anh Bửu giờ làm gì không?

Hiền lắc đầu, Cao Pha nói thầm vào tai Hiền:

- Làm tình báo!

Hiền reo lên nho nhỏ. Anh đã từng nghe anh Tạ Quang Bửu nói rất mạch lạc về công tác tình báo qua những đợt du ngoạn ra ngoài của đoàn hướng đạo. Anh nói hồi anh qua bên Anh học, anh đã chú ý tìm hiểu về tình báo Anh qua những tài liệu mà những người bạn giúp anh tìm được. Bây giờ chính quyền về tay cách mạng, anh đem hiểu biết ra phụng sự dân tộc. Cụ Hồ tài thật, rất biết người, biết việc... Và sau này Hiền cũng biết cả Phan Đình, Tôn Thất Thiện cũng đi theo anh Bửu...

Đang lan man với những ý nghĩ về người "sư phụ", bỗng nghe Cao Pha hỏi:

- Chưa nhận công tác gì, vậy Hiền có muốn tham gia làm công tác đặc vụ không?

- Muốn lắm anh à! Nhưng tôi thì làm được gì? Đặc vụ là gì hả anh?

- Được rồi, từ mai Hiền đến nhận công tác tại Phòng Đặc vụ của Ủy ban Cách mạng Thừa Thiên - Huế nhé...

Cao Pha cho biết thêm:

- Pháp sẽ quay lại xâm lược nước ta. Chúng ta có nhiệm vụ phải theo dõi hành tung quân Nhật, cướp lấy vũ khí của chúng để trang bị cho quân ta nay mai. Ủy ban Kháng chiến Thừa Thiên - Huế thành lập Phòng Đặc vụ. Nhiệm vụ đặc biệt! Tức là theo dõi và trấn áp kẻ nào phá hoại chính quyền nhân dân.

Tuy chưa thật hiểu, nhưng Hiền

vẫn gật đầu mạnh dạn. Thế là từ đó, ngày anh Hiền và một số bạn làm cái việc mà sau này người ta gọi là "trình sát", tức là dò la tin tức nhất là tin về việc quân Nhật cất giấu vũ khí ở đâu để kịp thời lấy trang bị cho quân ta.

Có một chuyện mà mãi sau này mỗi lần nhớ đến Hiền không khỏi mỉm cười. Có một nguồn tin do chính một hiến binh Nhật cung cấp: ở Sê-pôn (Lào) có một kho vũ khí của Nhật. Hiền bàn với trưởng phòng Cao Pha và thế là hai anh em cùng với người hiến binh Nhật lần mò theo đường 9 qua Lao Bảo sang tận Sê-pôn tìm kho vũ khí. Đến Sê-pôn ngày hôm ấy, mọi người đào bới tung bao nhiêu là cây cối, đất cát nhưng chẳng thấy một khẩu súng hay quả lựu đạn nào của quân Nhật! Thất bại, mấy anh em trở về Huế, tìm một cái quán ăn. Cao Pha nhìn người hiến binh Nhật rồi lại nhìn Hiền cười chảy cả nước mắt.

Trần Ngọc Hiền sinh năm 1925 tại An Cựu, Phú Vang, trong một gia đình quan lại, đồ tú tài. Ông nội Hiền là Trần Trám, tiến sĩ, thượng thư Bộ Lễ, kiêm chánh chủ khảo khoa thi đã cứu Bùi Bằng Đoàn (sau là thượng thư Bộ Lại) khỏi rớt vì bài thi phạm húy! Em gái ông Trần Trám là vợ nhà yêu nước Phan Đình Phùng. Còn cha của Hiền từng là tri phủ Tam Kỳ, rồi án sát Quảng Trị, nghỉ hưu. Về bên ngoại, ông ngoại Hiền là Nguyễn Đạm, từng là thượng thư Bộ Lại. Nói chung gia đình mình thuộc tầng lớp khoa bảng, trí thức, Hiền nghĩ vậy, nhưng đường lối của Việt Minh là đánh Pháp đuổi Nhật giành độc lập

Tạp chí điện ảnh Star-Inch của Canada đã bình chọn 100 người phụ nữ gợi cảm nhất thế giới trong thế kỷ 20. Họ là diễn viên điện ảnh, người mẫu thời trang và ngôi sao ca nhạc nổi tiếng trong thế kỷ qua. Sau đây là Top 10 phụ nữ gợi cảm nhất.

Những phụ nữ

1. Diễn viên điện ảnh người Mỹ Marilyn Monroe (1926-1962): được xem là thần tượng của hàng trăm triệu khán giả trên khắp thế giới vào thập niên 1950 và hai năm đầu của thập niên 1960 nhờ khuôn mặt kiều diễm và nét gợi cảm của thân hình. Nếu còn sống,

**GỢI
CẢM
NHẤT
THẾ KỶ
20**
HÒA VĂN

năm nay bà đã 73 tuổi, tuy nhiên cái chết bạc mệnh của bà đã để lại một huyền thoại trong lòng mọi người.

2. Diễn viên điện ảnh người Mỹ Jayne Mansfield (1933-1967): là mẫu phụ nữ toàn mỹ đến từng chi tiết, biểu tượng của sắc đẹp bốc lửa. Bà đã để lại trong tâm trí

mọi người về đẹp quyến rũ của một kiểu nữ hấp dẫn của Hollywood.

3. Diễn viên điện ảnh người Mỹ gốc Bolivie Raquel Welch (sinh năm 1940): nét gợi cảm của bà được khám phá trong vai diễn một phụ nữ thời tiền sử chỉ choàng trên người tấm lông thú. Từ đó, bà trở thành nét đẹp đa tình được quan

tâm nhiều nhất trong thập niên 1970-1980.

4. Diễn viên điện ảnh người Pháp Brigitte Bardot (sinh năm 1934): bị Tòa thánh Vatican xem là biểu tượng của "quỷ dữ" về sự quyến rũ xác thịt. Sắc đẹp và sự gợi cảm của thân hình "BB" đã làm "bốc lửa" nền điện ảnh Pháp và châu Âu trong hơn hai thập niên. Bà cũng

được xem là biểu tượng của nàng Marianne nước Pháp trong nhiều năm liền.

5. Siêu người mẫu Cindy Crawford (sinh năm 1966): là người đầu tiên đã vượt qua được hàng người mẫu để trở thành một phụ nữ toàn hảo. Nốt ruồi nơi môi trên của cô trở thành nhãn hiệu thương mại duyên dáng nhất, tăng thêm

sự gợi cảm của thân thể.

6. *Diễn viên điện ảnh người Ý Sophia Loren* (sinh năm 1934): được xem là đại diện cho vẻ đẹp lãng mạn kiểu Ý đã làm say mê nhiều khán giả suốt hai thập niên liền. Bà cũng được xem là món quà quý mà Thượng đế đã ban cho nền điện ảnh thế giới.

7. *Diễn viên điện ảnh người Mỹ Elisabeth Taylor* (sinh năm 1932): khi lên 10 tuổi, sắc đẹp trời phú của Liz đã làm mọi người phải

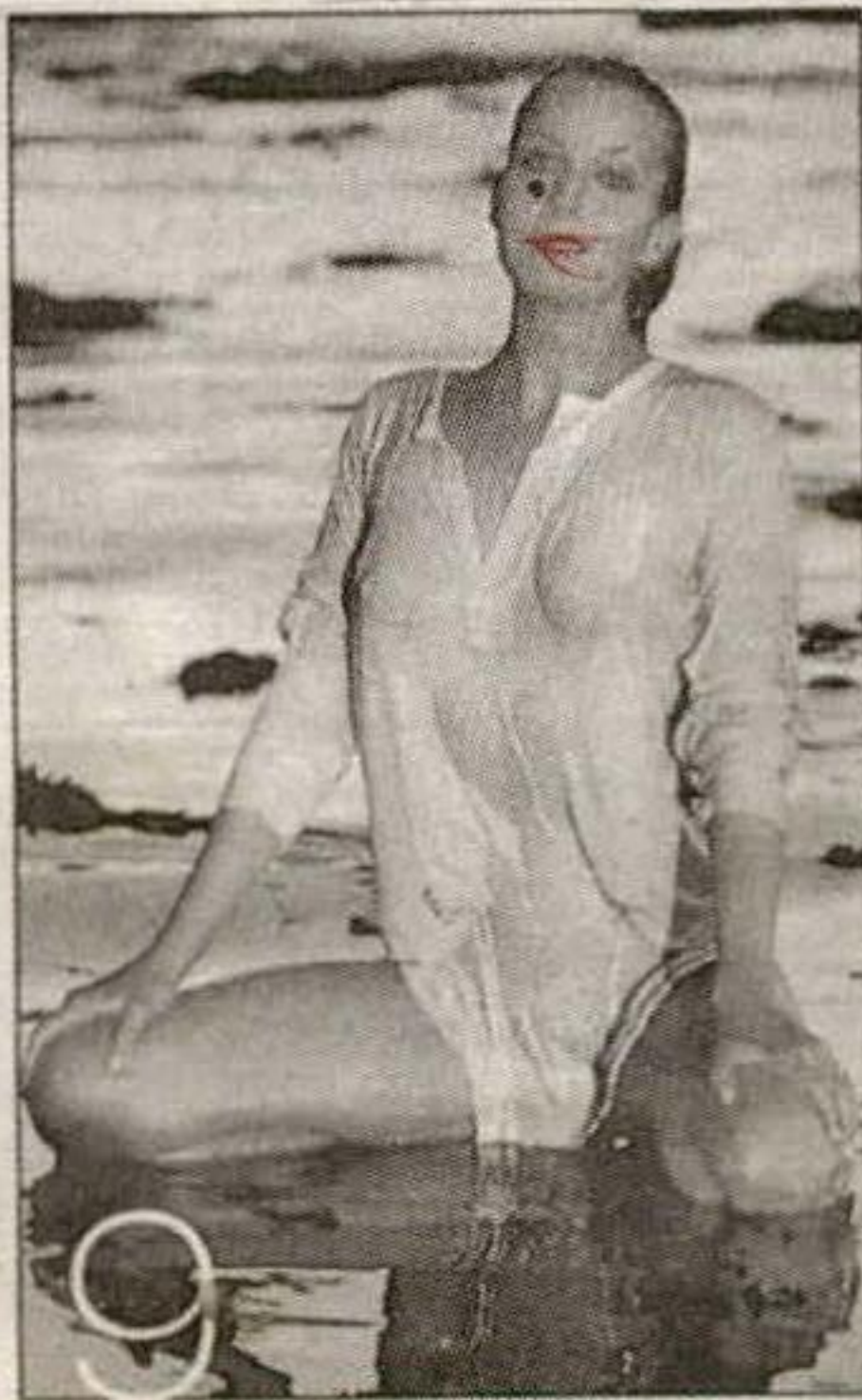
chú ý và là dự báo sự xuất hiện của một ngôi sao điện ảnh nổi tiếng trong tương lai. Quả vậy, chỉ một thập niên sau, Liz không những trở thành một siêu sao của Hollywood mà còn được xem là biểu tượng của một thân thể đầy gợi cảm.

8. *Diễn viên Pamela Anderson* (sinh năm 1967): được phát hiện bởi tạp chí *Playboy* vào năm 1992, trở nên nổi tiếng khi đóng loạt phim nhiều tập *Bão động trên bãi biển Malibu*. Pamela thuộc

loại phụ nữ gợi cảm nhờ phẫu thuật thẩm mỹ.

9. *Diễn viên người Mỹ Bo Derek* (sinh năm 1955): nổi tiếng khi đóng loạt phim *Elle*. Ai cũng tưởng người phụ nữ có thân hình tuyệt mỹ này sẽ thành danh trong điện ảnh. Chính sự rút lui khỏi Hollywood 5 năm sau đã gây nên sự tiếc nuối trong lòng biết bao khán giả trên thế giới.

10. *Diễn viên người Mỹ Joan Harlow* (1911-1937): là nữ diễn viên điện ảnh đầu tiên của Hollywood

xuất hiện khỏa thân trong một bộ phim... hài cùng hai cây cười rất nổi tiếng Laurel và Hardy. Sau đó, bà trở thành biểu tượng nhục dục của Mỹ trong thập niên 1930.

Ngoài Top 10 này, còn có ngôi sao điện ảnh Sharon Stone được xếp hạng 24, ngôi sao ca nhạc Madonna hạng 35, ngôi sao điện ảnh Brooke Shields hạng 49, Michelle Pfeiffer hạng 64 và ngôi sao ca nhạc Janet Jackson hạng 71...

(Theo *Star Inch*, 7.2000)

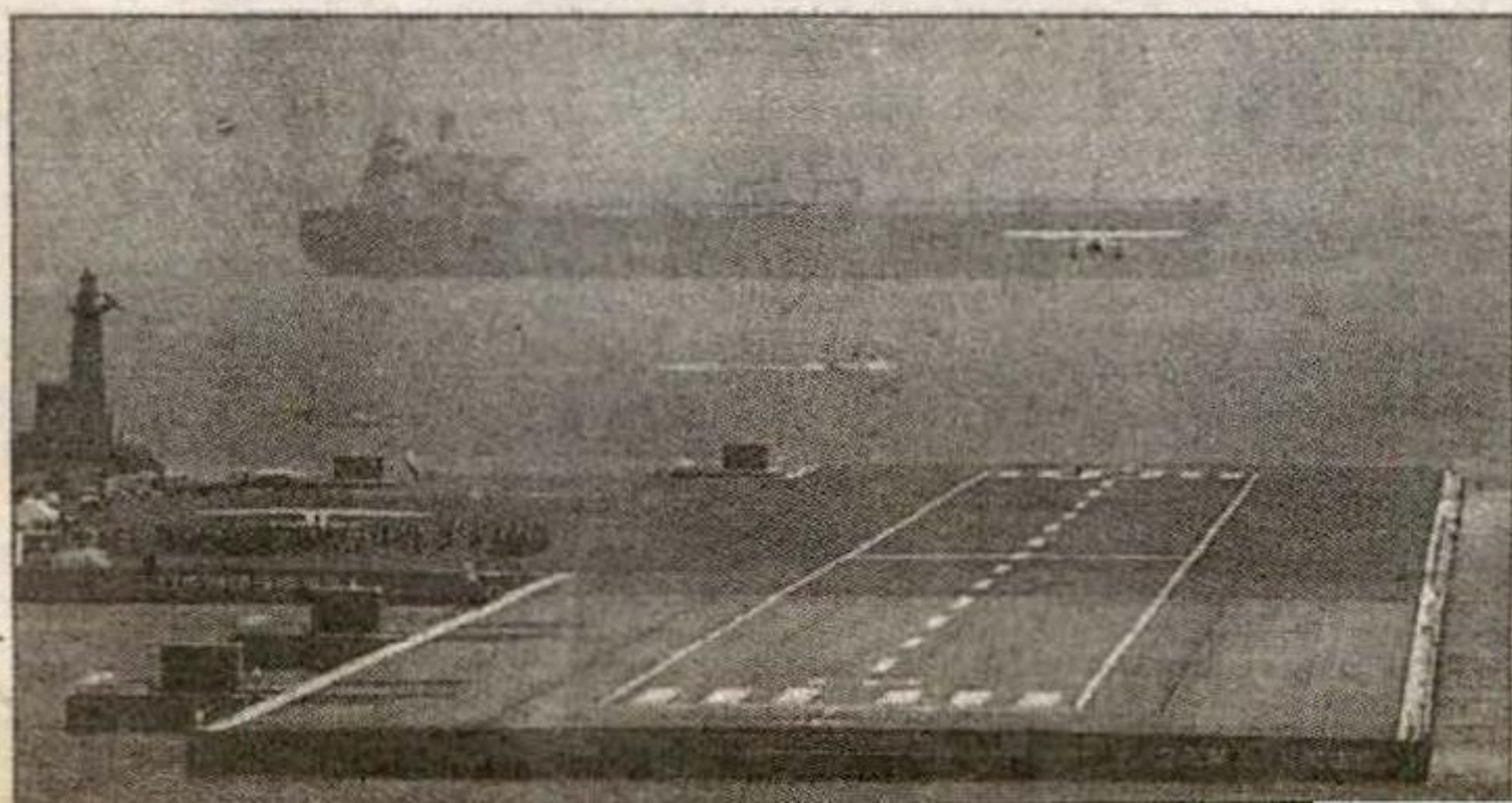

Từ trái sang phải, từ trên xuống dưới: Sharon Stone, Madonna, Brooke Shields, Michelle Pfeiffer

SÂN BAY TRÊN BIỂN

Ảnh dưới đây là sân bay nổi ở Yokosuka, Nam Tokyo (Nhật Bản). Sân bay này được thiết kế trên một nền khung khổng lồ bằng thép, chiều dài di động được, chiều rộng 120m. Bộ Giao thông vận tải Nhật đang xem xét sân bay trên biển này có được an toàn khi sử dụng không.

Q. VINH (Theo *Inter Herald Tribune*, 6.7.2000)

PHÁP X một thế giới bí ẩn

DẠ THẢO

Kỳ 3: **TRONG NHÀ XÁC**

Tử thi trên bàn giải phẫu

● Tử thi nằm sấp trên chiếc bàn bằng gỗ sồi. Nhân viên nhà xác cởi bỏ bộ quần áo khỏi người tử thi dưới ánh sáng của loại đèn không hắt bóng (đèn thường dùng trong phòng mổ). Cảnh tượng diễn ra trong Bệnh viện Garches - tỉnh Hauts-de-Seine (Pháp) - dưới tầng hầm giống như mọi nhà xác khác. Trong nhà xác, tất cả đều trắng toát và lạnh giá, từ bàn giải phẫu, bồn rửa đến giày cao su, găng tay nhựa và tấm khăn choàng của BSPY. Tử

Bệnh viện nào cũng có nhà xác. Đây là nơi bác sĩ pháp y (BSPY) phải đối mặt với nhiều cảm xúc mâu thuẫn với nhau: vừa thích thú tìm tòi nguyên nhân tử vong lại vừa xót xa trước nhiều nghịch cảnh. Công việc của BSPY trong nhà xác được tiến hành như thế nào?

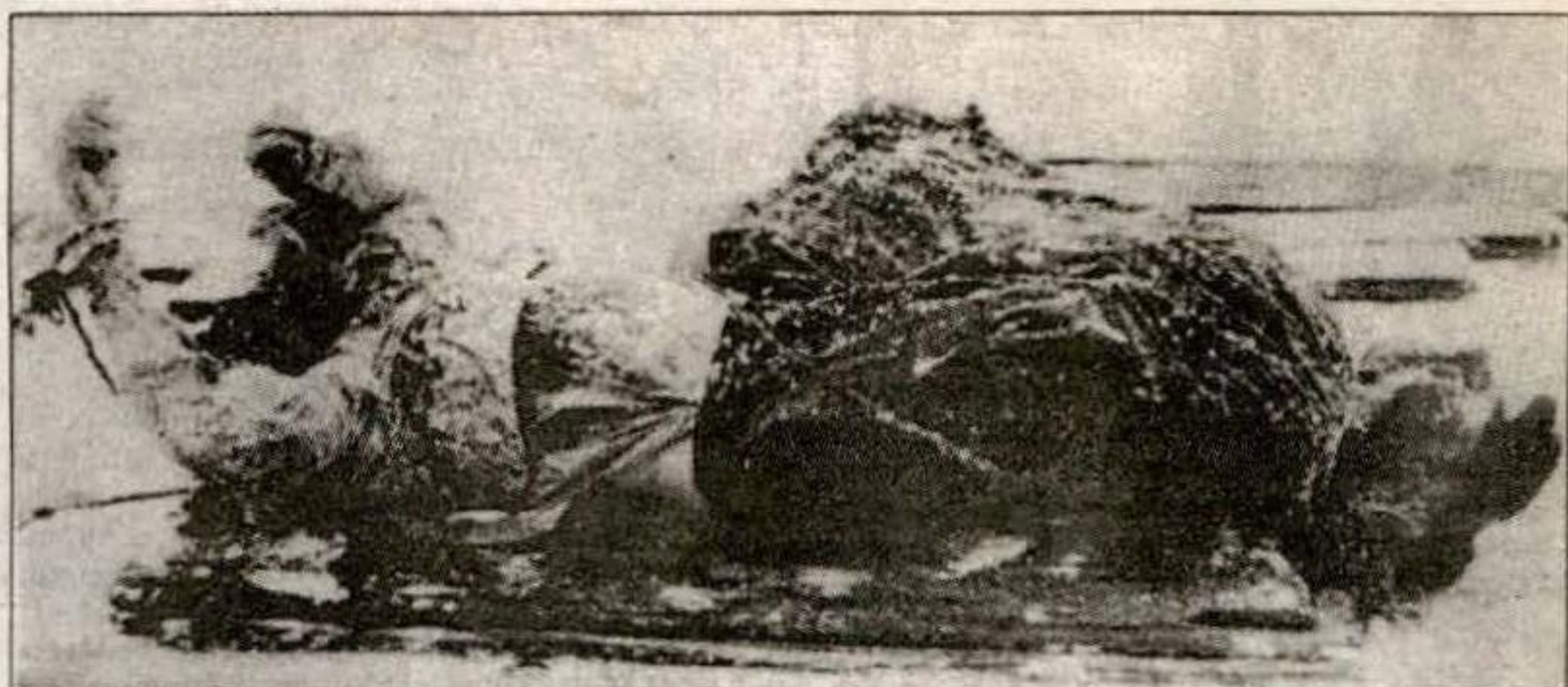
thi đã trải qua một đêm trong phòng lễ tang và một đêm nữa trong phòng lạnh. Trên cổ tay trái của tử thi có đeo một chiếc vòng ghi họ tên thay cho tấm nhãn cột vào ngón chân cái trước đây. Trên vai tử thi có một chữ xăm ghi tên. Đến giờ giải phẫu tử thi, một vị giáo sư bác sĩ - chuyên gia về giải phẫu bệnh lý - bắt đầu xem xét lưng tử thi rồi dùng dao rọc da cánh tay để kiểm tra các vết tụ máu lờ mờ trên da xem có phải là hậu quả của cuộc ẩu đả hay không.

Sau đó, nhân viên nhà xác lật ngửa tử thi và lấy bệ đỡ chèn dưới gáy. BSPY lấy dao rạch từ cằm xuống tận xương mu, tỉ mỉ tách lớp mỡ màu vàng khỏi cơ bắp cho đến xương sườn. Một nhân viên dùng kéo cắt cây mỡ lỏng ngực lấy ra phủ tạng đặt vào chiếc chậu bằng nhựa. Trong khi đó, BSPY dùng ống tiêm lấy mẫu máu và mẫu nước tiểu. Nước tiểu mang những điểm đặc trưng của người uống bia rượu. Trên bệ cạnh các vòi nước đang chảy xối xả, BSPY nhìn chăm chú, cân và cắt rời từng cơ quan nội tạng, sau đó lấy mẫu cho vào từng chiếc lọ có dán nhãn tuyến ức, màng phổi, phổi, màng ngoài tim, tim, màng bụng, tuyến tụy, ruột thừa, lá lách, gan... để giao cho phòng xét nghiệm.

Đến lúc lấy mẫu bên trong dạ dày, BS nói: "Nước dịch có màu hơi đen và chất liệu màu trắng trắng". Viên cảnh sát đang theo dõi ca giải phẫu nhận xét: "Có lẽ đó là rượu. Sáng nay anh ta uống với bạn bè 1,5 lít trong vòng 30 phút rồi cảm thấy không khỏe. Anh ta mắc chứng động kinh lại không quen uống rượu nên uống thuốc Dépakine rồi đi nằm và không bao giờ dậy nữa. Ông có tìm thấy chất thuốc viên nén trong đó không?". BSPY: "Có thể, nhưng thông thường không tìm thấy được chất sỏi đóng cục màu xám của thuốc đầu". Cảnh sát: "Ông có thấy gì bất thường không?". BSPY: "Không, thanh quản còn nguyên vẹn. Nhưng trong 3/4 số trường hợp treo cổ, thanh quản vẫn không bị vỡ. Có dấu vết tụ máu ở đây nhưng

đó là dấu tiêm trong lúc hồi sức cấp cứu". Cảnh sát: "Ông có thường nhìn thấy người chết thảm không?". BSPY: "Trên xác thối rửa hoặc chết cháy, đôi khi không tìm ra lỗ đạn nên phải chụp X quang. Còn trên xác nguyên lành thế này, việc tìm kiếm dễ dàng hơn. Xem nào, không có vết cắn lưỡi. Đôi lúc người bị động kinh cũng bị chết ngạt vì cái lưỡi".

● Chuyên gia pháp y vẫn còn nhớ trường hợp xác chết của tên đâm thuê chém mướn Bruno Dassac được vớt lên từ cảng Havre hồi tháng 5-1988. Kết quả giám định lần đầu xác nhận nạn nhân chết đuối. Tuy nhiên, cảnh sát điều tra đã tính toán thời gian, nhận thấy nếu nạn nhân chết đuối thì đâu còn có thể đốt chiếc ô tô của hắn trên bến cảng. Trong lần giám định thứ hai, BSPY đề nghị chụp X quang tử thi giống như các trường hợp bị chết đuối, chết cháy hoặc xác thối rửa và trong những trường hợp này, vết thương trên phần mềm đã bị xóa mất dấu tích. Kết quả: nạn nhân có một lỗ đạn bắn ở gáy và trở ra ở mắt. Cuộc điều tra sau đó cho thấy nạn nhân đã thực hiện một hợp đồng giết người theo lệnh của một phụ nữ làm nghề nài ngựa đua rồi cứ bám theo cô ta vòi tiền nên cô ta lại thuê người khác giết hắn và đốt xe giả dạng một vụ tự sát. Để kết luận một cái chết, BSPY buộc phải nhờ đến sự hỗ trợ của chuyên gia nhiều ngành khác, ngoài chuyên viên X quang còn có chuyên viên độc chất hoặc đạn đạo. Một thí dụ tiêu biểu: cảnh sát tìm thấy tại hiện trường

Tử thi đã được phân tích của Raspoutine

một vỏ đạn rơi dưới đất nhưng lại có đến 4 vết thương do đạn trên xác nạn nhân và 5 lỗ đạn trên áo sơ mi. Chuyên viên đạn đạo phân tích, nhận thấy đây là loại đạn giống như đạn pháo chống tăng, được bao bọc bằng hai nửa lớp vỏ sẽ tách ra khi vừa rời nòng súng. Đầu đạn đi xuyên qua người nạn nhân và thoát ra ngoài. Mảnh vỏ thứ nhất trúng người nhưng đi suốt ra tay áo. Mảnh vỏ thứ hai đi vào người và mắc kẹt bên trong. Tháng 6-1994, BSPY nhận thấy đôi mắt của nạn nhân Emilie Tanay 9 tuổi có màu đỏ son lạ thường nên nghi ngờ nạn nhân bị ngộ độc cyanure. Kết quả giám định của chuyên viên độc tố xác nhận máu nạn nhân có độ kiềm đến 11 thay vì 7,4 như bình thường và kết luận nạn nhân bị ngộ độc cyanure. Thủ phạm đã cho cyanure vào thuốc ho để đầu độc nạn nhân. Trong y văn có nêu trường hợp phân tích tử thi Raspoutine (một thầy tu có quyền thế trong triều đình Sa hoàng đầu thế kỷ 20) và ghi nhận Raspoutine từng bị đầu độc bằng

cyanure potassium pha vào thức uống và bánh ngọt nhưng chất độc không gây thiệt hại nghiêm trọng vì chất muối không ổn định nên tác dụng không kéo dài.

● Nhân viên nhà xác bắt đầu gỡ lên mái tóc của tử thi, cắt theo hình phân nửa vòng nguyệt quế bóc ra lớp da đầu. Trong căn phòng tĩnh lặng chỉ còn nghe thấy tiếng cưa chạm vào hộp sọ. Hộp sọ được mở ra. BSPY không tìm thấy dấu vết bị vỡ, dấu vết chấn thương. Thế là rõ! BSPY ghi vào giấy kết luận về trường hợp người đàn ông này: tử vong vì động kinh do tác dụng của rượu. Có thể nói, đây là ca giải phẫu tử thi không đạt hiệu quả nhưng đây cũng là chuyện bình thường vì trong từ 20-30% trường hợp, BSPY không thể nào phát hiện chính xác nguyên nhân gây tử vong thực sự. Trong phòng giải phẫu, nhân viên nhà xác kết thúc công việc bằng cách bọc não bằng giấy cellulose, bỏ não vào hộp sọ, đóng hộp sọ lại, chỉnh đốn lại lớp da đầu, bọc nội tạng cho vào thân, đóng lỏng ngực lại, đóng

lớp da lỏng ngực, may kín vết mổ bằng đường may nhật ở cổ và đường may thưa ở bụng với cây kim dài và cong. Sau khi cho tử thi vào tấm vải nhựa và đắp lên tấm phủ màu trắng, nhân viên nhà xác dùng xà phòng tiết trùng tấm rửa sạch sẽ rồi đưa tử thi lên xe đẩy xuống phòng lạnh. Trên cánh cửa gỗ dày của phòng lạnh có tấm biển ghi dòng chữ "Cho phép trưng dụng tử thi". Phòng lạnh nhỏ khoảng 9m² giữ độ lạnh khoảng 10° để tránh các bộ phận nội tạng đông cứng lại. Nếu sau vài tháng không có ai đến nhận diện các xác chết vô thừa nhận, bộ phận nhà xác sẽ giải phẫu giữ lấy bộ xương hàm với hy vọng may ra sau này còn tiếp tục nhận dạng qua bộ răng rồi đem chôn xác.

● Tại Bệnh viện Garches, ba BSPY tiến hành khoảng 300 ca giải phẫu pháp y mỗi năm. Trong nghề pháp y, lý thú nhất là truy tìm nguyên nhân cái chết đột tử. Công việc lại càng dễ dàng hơn nhiều đối với những trường hợp án mạng vì tội ác bao giờ cũng để lại dấu vết. Một tên hạ thủ cha mẹ đã bỏ quên cây cưa còn dính thịt người. Một tên sát nhân khác giết người bằng sợi dây điện thoại đã để quên số điện thoại của hắn trong bộ nhớ tổ hợp. Một hung thủ khác nữa phi tang hung khí bằng cách ném máy cưa cầm tay xuống sông nhưng lại quá cẩn thận cho máy cưa vào bao bì trước khi phi tang. Ngoài ra, nghề pháp y còn thú vị ở chỗ không có vụ nào giống vụ nào: có thể đó là trường hợp bị chân vịt chém rồi chết đuối,

chết cháy trong tai nạn giao thông, máy bay rơi hoặc ngộ độc thực phẩm. Riêng về tự sát cũng có 1.001 cách chết: dùng dao mổ bụng như binh lính Nhật hoàng, dùng máy khoan khoan vào ngực, tự thiêu... Có nhiều cái chết lạ lùng khác: vào ngày kỷ niệm sinh nhật, một ông già xuống hầm rượu tìm rượu đã trượt chân để cho con dao cắm vào màng tang rồi ngã đập đầu vào bức tường gạch nén khiến con dao cắm sâu hơn. Một phụ nữ có lẽ đã xem bộ phim *Hoàng đế Trung Hoa* nên dùng kéo tự cắt tay và cắt cổ. Đối với BSPY làm việc trong nhà xác, mỗi lần cầm đến dao mổ là mỗi lần phải chứng kiến một cảnh đời thống khổ của nhân loại. Nhà xác Bệnh viện Garches đã từng là nơi ghé qua của một gia đình gồm một phụ nữ 33 tuổi, một người đàn ông 55 tuổi và một cậu bé 7 tuổi. Ba xác chết cùng nằm trên bàn, mang trên đầu mỗi người một chiếc đĩa cầm xuyên qua hộp sọ dùng để tính toán đường đạn. Người cha thoát chết khỏi bệnh bại liệt được hưởng trợ cấp hưu trí suốt đời, cảm thấy quá già so với người vợ trẻ mơn mơn xuân thì nên viết bức thư vĩnh biệt định lẳng lẳng một mình về nơi chín suối. Nào ngờ đến giờ phút cuối, ông ta lại muốn vợ con cùng đi theo. 4 giờ sáng một đêm nọ, ông ta dùng súng trường 22 ly sát hại người vợ và đứa con đang ngủ say rồi gọi điện thoại cho cảnh sát và tự bắn vào đầu trong khi vẫn để mở ống nghe. (Còn tiếp)

Kỳ 4: NGƯỜI TRANG ĐIỂM CHO TỬ THI

Cậu trò nhỏ và con đường "tài tử"

Đợt lưu diễn hai đêm tại Lai Vung - Đồng Tháp (12 và 14-8-2000) giữa mùa lũ sớm của thầy trò trường Cao đẳng Sân khấu - Điện ảnh (SKĐA) TP. Hồ Chí Minh rất đặc biệt. Đặc biệt bởi lần đầu tiên Câu lạc bộ (CLB) Diễn hện tài năng của trường tổ chức một lực lượng hùng hậu đến diễn tại một huyện vùng sâu với mục đích gây quỹ xây dựng con đường cho trường THPT Lai Vung II và việc

Lê Tứ VÀ "SÔ DIỄN" TRONG MÙA LŨ

NGUYỄN VĂN TIẾN HÙNG

Đêm 12-8-2000 tại trường Trung học phổ thông Lai Vung II (Đồng Tháp), phong màn cảnh trí đã bày biện xong xuôi từ chiều tối, bà con đã đứng chật trước sân khấu và chờ đến 9 giờ kém 15 mà chưa được xem diễn vì...cúp điện. Máy phát điện chỉ có thể phục vụ cho dàn âm thanh. Một sự cố ngoài ý muốn, hậu trường bắt đầu rối, Lê Tứ trong trang phục diễn bước lên sân khấu 2-3 lần động viên bà con thông cảm rồi chạy vòng ra phía sau trường gọi điện thoại trực tiếp cho điện lực Lai Vung và được sự cảm thông đặc biệt: điện bật sáng vào lúc 9 giờ tối. Bà con vẫn ở lại đông đủ vì hiểu được thiện ý của "thằng Lê Tứ quê ở Lai Vung mình".

ây diễn ra ngay trong mùa lũ dư của Đồng Tháp. Thấy, trò “gồng gánh” toàn bộ đạo cụ sân khấu từ TP. Hồ Chí Minh về tận Lai Vung, mang theo cả 12 trích đoạn truyền thống của nghệ thuật cải lương được dàn dựng chuẩn mực và công phu... chỉ nhằm một mục đích “làm được một điều có ích”. Toàn bộ ý tưởng về “sô diễn” đặc biệt này là do một “chàng trẻ tuổi” xuất thân từ miền quê hẻo lánh của Lai Vung, diễn viên trẻ Lê Tứ (thành viên CLB Điểm hẹn tài năng) - thiết kế và tổ chức dưới sự hỗ trợ nhiệt thành của nhà trường.

Tại mảnh đất thuộc vùng hẻo lánh này, lòng say mê cải lương vẫn còn đậm đà như thứ tình nghĩa đồng bằng khó mà phai lợt. Thằng nhỏ Lê Tứ ngày nào được các bậc “trưởng lão” trong nhóm tài tử miền quê xã Tân Hòa (Lai Vung) công đi khắp nơi cho biểu diễn các bài bản tài tử đúng nhịp phách để mọi người tán thưởng. Trong nghề ca hát cải lương, chuyện “đi” trúng nhịp là một khẳng định quan trọng về năng khiếu. Có người có giọng hát cực kỳ mùi mẫn nhưng buông không trúng nhịp thì tập cả đời cũng không khá nổi. Cả nhà Tứ, bên nội bên ngoại đều là dân mê nhạc tài tử từ “thâm căn cố đế” nên Tứ được ủng hộ tối đa. Nghỉ hè năm lớp 11, về quê ngoại ở Bắc Vàm Cống, theo văn nghệ với mấy cậu dì rồi bất ngờ có một lời “xúi”: “Mày lên Sài Gòn học cải lương cùng trường với anh Huỳnh Tuấn của

mây đi”. Nghệ sĩ đồn kìm Huỳnh Tuấn - anh họ của Tứ - lúc đó đang học năm cuối ở trường Cao đẳng SKDA TP. Hồ Chí Minh. Vậy là quây gói từ nhà ngoại lên thẳng TP. Hồ Chí Minh thi vô khoa Cải lương, ba má Tứ nghe tin, không những không rầy mà còn khuyến khích bởi ca hát cải lương thì phải học cho ra bài bản.

Ai có ngờ cậu nhỏ cứ lẳng lẳng vào trường học. Năm đầu đóng học phí, các năm sau quyết tâm giành trọn học bổng cho tới lúc ra trường. Con nhà nghèo, ở ký túc xá tranh thủ chạy làm thêm tối mất tối mũi mới trụ lại được ở Sài Gòn. Kỷ niệm mà suốt đời Lê Tứ không quên được là chuyện đi dán áp phích quảng cáo phim: không có cả xe đạp, nhận mấy ngàn tờ áp phích, lẽ ra phải có chục đĩa dán trong đêm mới hết, nhưng anh em bàn nhau: 10 đĩa thì chia ra mỗi đĩa có 50.000đ, chi bằng “giảm biên chế” còn 5 đĩa để mỗi đĩa có 100.000đ tiền công. Buổi chiều xúm nhau khuấy một nồi bột hồ lớn rồi thuê một chiếc xích lô chở nồi hồ, anh em mượn xe đạp chạy theo dán suốt đêm để sáng đi lĩnh 100.000đ mỗi đĩa mà “mừng hóm” vì sống được cả tuần nữa. Cứ vậy mà tới ra trường, làm đủ thứ nghề từ đi bán vé ca nhạc, phục vụ nhà hàng, quán ăn, lúc rảnh nghề một chút thì đi hát nhạc tài tử cho các quán nghệ sĩ... Nhưng ra trường rồi mới bắt đầu là sự gian nan. Mỗi đĩa chạy một nơi tìm việc, đừng việc gì làm việc nấy. Xin vào

GS. TS. Trần Văn Khê (thứ ba từ trái sang) gặp gỡ nhóm thầy trò trường Cao đẳng Sân khấu - Điện ảnh TP. Hồ Chí Minh trong chuyến lưu diễn Tết Canh Thìn tại Pháp. Lê Tứ đứng ở bìa phải

các đoàn là một công việc cực khó mà thu nhập thì không đủ tiền thuê nhà. Tứ trở lại hát ở quán nghệ sĩ của Hoài Thanh - Đỗ Quyên (những người thầy ban đầu) rồi cộng tác với Đội Thông tin lưu động quận 4, chạy sô thêm nhiều chỗ khác mới xoay xở được cuộc sống. Tới đầu năm 2000, Tứ và bạn bè mới cảm thấy "có chút tương lai" khi CLB Điểm hẹn tài năng của trường Cao đẳng SKDA TP. Hồ Chí Minh được thành lập. "Đây là một nơi sinh hoạt nghề nghiệp thật sự nghiêm túc và tâm huyết để diễn viên trẻ không sợ bị "lụt nghề" dù làm bất cứ công việc gì ở bên ngoài" - Cái

hồ hởi của Lê Tứ làm người ta dễ vui lây cùng anh.

Quá trình phấn đấu của Tứ đã có những điểm son đáng nhớ: khi là sinh viên năm thứ 2, anh đã được chọn tham dự vở múa *Ngày xưa ngày xưa* của Ea Sola đi lưu diễn châu Âu. Năm ra trường (1995), anh đoạt huy chương vàng trong Hội diễn ca múa nhạc chuyên nghiệp toàn quốc (cùng Hương Thủy, Minh Đức, Kiều Oanh), giải triển vọng trong Hội diễn tài năng trẻ toàn quốc năm 1998. Tết Canh Thìn 2000, Tứ và Thy Trang là hai sinh viên được chọn trong đoàn 5 thành viên của trường sang biểu

diễn tại Pháp (theo lời mời của Hội người Việt tại Pháp) trong 40 ngày với những thành công ngoài mong đợi. Đồng bào Việt kiều nhận xét: “Diễn cải lương mà diễn bài bản như vậy thì cải lương làm sao chết được!”. Có người mua vé coi 2-3 suất một lượt và tuyên bố: “Không có “ngôi sao” thì cải lương vẫn hay như thường”. Chỉ có 5 người (cùng với các giảng viên: Kim Loan, Mạnh Dung, Văn Hai) mà phải “bao trọn” vở *Trần Quốc Toán ra quân* trong 2 tiếng đồng hồ. “Phải diễn kiệt sức ra thì mới được kết quả như vậy!”- Cô Kim Loan kể. Còn với Lê Tứ thì “mỗi lúc đứng trên sân khấu mà diễn không hết tâm huyết thấy mình như có lỗi vậy”.

Chút lòng xin gửi với quê

Ra nước ngoài diễn, thấy khán giả đều quý loại hình cải lương truyền thống và coi nó như là một tài sản lớn của Việt Nam, về nhà nhìn cải lương không được xem trọng thì không buồn sao được. Nhưng Tứ không hề có mặc cảm khi chọn cải lương làm nghề sống chết của mình. Nói chuyện cải lương thì Tứ có thể nói cả ngày dù bây giờ anh còn vất vả lắm trong cuộc mưu sinh. Chuyện một sinh viên mang cả “đoàn hát” của trường về quê biểu diễn với mục đích phục vụ công ích xã hội thì từ trước giờ chỉ mới có Lê Tứ, dù biết chắc cực khổ. “Không có nguồn thu nào nhưng trường quyết định ủng hộ hết mình đối với ý tốt của các em”-

Thầy Nhất Dũng, phó chủ nhiệm khoa Cải lương của trường rất trân trọng khi nói về chuyện này. Thầy cô của trường THPT Lai Vung II từng biết cậu học trò Lê Tứ sẵn sàng gác bỏ mọi công việc khi có bất cứ một đêm diễn nào tổ chức tại quê nhà. Hai ngày đêm cực khổ lo từng bữa cơm, chỗ nghỉ cho các thành viên trong đoàn tại quê, rồi nhẩy ra chuẩn bị phong màn sân khấu, chuẩn bị đạo cụ...., trở lên Sài Gòn vẫn còn vẻ bơ phờ nhưng Tứ vui lắm: “Nhất định mình sẽ làm nữa, hát cho bà con ở chính quê mình thì mệt cỡ nào cũng hát được”.

Năm ngoái, anh đã phải bỏ vòng chung kết giải Trần Hữu Trang do đột lưu diễn ở nước ngoài. Năm nay, 25 tuổi, Tứ đang dồn hết sức cho việc luyện tập. Con đường của sự say mê và tâm huyết của một người trẻ tuổi như Lê Tứ hẳn không hề suôn sẻ, nhất là anh bắt đầu khi mà nghệ thuật cải lương đã qua thời hoàng kim. Nhưng tôi tin ở chàng diễn viên trẻ luôn mang trong lòng những ưu tư rất chân thành và những mơ ước đầy thiện ý với quê nhà, như Tứ đã nói trước thầy cô mình tại Lai Vung trong một đêm diễn: “Ngôi trường này em đã từng học khi còn là mái lá nhà cây, tới nay được xây tường rồi lên lầu. Em rất mừng vì lớp đàn em có điều kiện hơn mình. Nghe tin quê bị lũ, ở Sài Gòn em lo lắm, chút việc gì làm được cho quê mình thì em luôn cố gắng hết sức mình...”. ■

● **CHÍNH PHỦ NHẬT BẢN VỪA QUYẾT ĐỊNH VIÊN TRỢ CHO VIỆT NAM 22 TRIỆU LIỀU VẮC XIN SỞI** và 22 triệu bộ ống tiêm (khoảng 7 triệu đôla) trong tài khóa 2001-2005 để tiêm nhắc liều 2 vắc xin sởi cho trẻ em ở các tỉnh thành có nguy cơ mắc sởi cao.

● **CÁ PHẪU THUẬT GHEP THẬN THÀNH CÔNG ĐẦU TIÊN** tại Bệnh viện Việt Đức đã diễn ra ngày 14-8 do GS. Viện sĩ Tôn Thất Bách thực hiện. Bệnh nhân Nguyễn Thanh Thủy (25 tuổi, ở TP. Hồ Chí Minh) đã được người cha (50 tuổi) cho thận. Thận sau khi ghép đã căng và bài tiết tốt, sức khỏe bệnh nhân ổn định. Bệnh nhân được miễn phí toàn bộ. Đây được tính là ca ghép thận thứ 23 thành công ở Việt Nam.

● **TRONG VÒNG 40 NĂM QUA, 250 CƠN BÃO, 1.000 ĐỢT ÁP THẤP** đã đổ bộ vào nước ta, làm đắm rất nhiều tàu thuyền: 3.675 chiếc trong cơn bão số 5 (1997), ước thiệt hại 2.300 tỉ đồng; 451 chiếc trong các cơn bão số 4, 5, 6, 7, 8 (1998) đổ bộ vào miền Trung; 1.282 chiếc ở miền Trung chỉ trong 2 tháng cuối năm 1999.

● **TRONG 25 NĂM QUA, CÁN BỘ CHIẾN SĨ TRUNG ĐOÀN 375** đã tổ chức đón tiếp và phục vụ 20.519.044 lượt người vào lăng viếng Bác, trong đó có 748.520 lượt người nước ngoài, chiếu hàng ngàn buổi phim giới thiệu cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

● **CHUA ĐẦY 3 TUỔI, CHÁU TRẦN QUỐC VIỆT** (số 10, ngõ 495, đường Bạch Đằng, P. Chương Dương, Hoàn Kiếm, Hà Nội) đã đọc

được chính xác bất cứ dòng chữ tiếng Việt nào cháu thấy (trên báo, tivi, bảng hiệu, văn bản...) và biết hát cả karaoke. Việt hiểu động, tinh nghịch và tính tình khác thường. Bố của Việt hiện giúp việc cho một quán cơm, còn mẹ bán rau ở chợ. Hàng ngày Việt ở nhà với bà nội.

● **CÔNG TY XI MĂNG NGHI SON** là công ty liên doanh giữa Công ty Taiheiyo, đứng đầu và Công ty Mitsubishi Materials, đứng thứ nhì trong ngành xi măng Nhật Bản với Tổng công ty Xi măng Việt Nam. Nhà máy của công ty được xây dựng tại huyện Tĩnh Gia, Thanh Hóa, có công suất 2.115.000 tấn/năm (nhà máy có công suất lớn nhất tại Việt Nam) đã chính thức đi vào hoạt động theo công nghệ tiên tiến nhất của Nhật Bản. Sản phẩm PCB-40 của công ty là loại xi măng có chất lượng cao hơn một bậc so với loại PCB-30 thường dùng hiện nay.

● **NÉT ĐẸP TRONG NIỀM VUI MỚI** là tên gọi chương trình khuyến mãi nhân dịp Quốc khánh 2-9 do Sunsilk Colours tổ chức từ 20-8 đến 2-9 ở Hà Nội và 2-8 đến 2-9 ở TP. Hồ Chí Minh. Khi mua một hộp thuốc nhuộm tóc Sunsilk Colours, khách hàng sẽ được một phiếu ưu đãi giảm 50.000đ trên phí nhuộm tóc tại bất kỳ tiệm uốn tóc nào trong số 448 tiệm uốn tóc ở Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh. Khách hàng có thể tìm địa chỉ của các tiệm uốn tóc trên qua đường dây nóng số 8236607, xin số 150 hoặc 240.

● **MỘT ĐƯỜNG DÂY IN ĐÔLA GIẢ LỚN NHẤT THẾ GIỚI** đã bị triệt phá với 10 đối tượng bị bắt và nhiều tang vật bị tịch thu,

gồm máy móc in ấn hiện đại và 2 triệu đôla giả đã in xong. Cảnh sát Colombia đã phối hợp với cảnh sát Mỹ theo dõi bọn tội phạm này trong gần hai năm qua, sau khi cơ quan mật vụ Mỹ nhận thấy con số đáng nghi ngờ về đôla tiền mặt từ Colombia đổ vào nước Mỹ.

● **TRANG PHỤC ĐIỆN TỬ VỚI DÂY DẪN TIỆN NGHI HIỆN ĐẠI** đang được bày bán trên thị trường Anh với giá 600 bảng Anh/bộ. Hầu như các thiết bị điện tử tân tiến nhất của thời đại như máy vi tính, điện thoại di động, máy nghe nhạc, microphone, thiết bị đo nhiệt độ, đếm nhịp tim... đều được cài đặt trong bộ trang phục và được nối với mạng Internet 24/24 giờ. Bộ trang phục còn có chức năng theo dõi tình hình sức khỏe của người mặc và báo cáo dữ liệu về phòng mạch của một bác sĩ. Phương tiện hiện đại này do hai hãng Levi's và Philips hoàn tất sau ba năm nghiên cứu. Một trong những bất lợi cho người sử dụng là thiết bị điện tử trong bộ trang phục dễ hỏng hóc bất ngờ, còn nếu gặp mưa thì nó có thể trở thành một đồng... giẻ rách.

● **ÔNG ANDRAS TAMAS (NAY 75 TUỔI) LÀ TÙ BINH CHIẾN TRANH BỊ GIAM GIỮ LÂU NHẤT THẾ GIỚI** vừa được trao trả hôm 11-8 vừa qua. Bị bắt từ hồi Chiến tranh thế giới lần thứ hai (1944), quân nhân Hungary này được chuyển vào điều trị ở Bệnh viện Kotelnich (Nga) vì nghi có chứng tâm thần. Tamas bị "quên" ở đó suốt 53 năm trời và trí nhớ của ông đã kém đi rất nhiều.

● **MỘT TIN KHÔNG VUI CHO PHÁI ĐẸP**, cũng như các hãng sản xuất mỹ phẩm trên thế
106 • THẾ GIỚI MỚI

giới. Theo các chuyên viên săn sóc da ở Anh, kem chống nắng da có khuynh hướng làm cho da già hơn. Họ cho rằng các axit alphahydroxy (AHAs) có trong mỹ phẩm làm tan vết nhăn có thể làm đổi màu da bằng cách loại bỏ lớp da ngoài. Do đó, những người sử dụng kem chống nắng có nguy cơ tổn thương ở da do ánh nắng Mặt trời và tình trạng này sẽ diễn ra trong một thời gian dài.

● **DỪNG BỆNH NHIỆT ĐỚI ĐỂ CHỐNG LẠI BỆNH AIDS** là hướng nghiên cứu kỳ thú đang được các nhà khoa học Mỹ và Thái Lan theo đuổi. Trong quá trình nghiên cứu, họ nhận thấy bệnh sốt Richketsia tsutsugemushi thuộc vùng nhiệt đới có thể được ứng dụng như một liệu pháp rẻ tiền chống lại bệnh nhiễm HIV/AIDS. Các kết quả nghiên cứu tại Thái Lan cho thấy loại bệnh này có thể khống chế sự phát triển của bệnh AIDS một cách rõ rệt. Được biết, bệnh Richketsia tsutsugemushi là căn bệnh phổ biến nhất ở vùng Đông Á và Tây Thái Bình Dương. Bệnh được truyền qua vết cắn của một loài ve, có thể gây chết người nhưng nếu phát hiện và chữa trị sớm sẽ không đáng sợ lắm.

● **BỆNH BÉO PHÌ ĐANG TẤN CÔNG CƯ DÂN THỤY SĨ:** 1/3 dân số nước này là nạn nhân của bệnh nhưng phần lớn trong số họ lại không quan tâm đến việc ăn kiêng. Nhiều người cho biết họ không ăn rau cải trong bữa ăn hàng ngày, một số khác thú nhận là ít sử dụng hoa quả. Người bệnh thường nằm trong độ tuổi 50-64, đa số là nam giới. Theo các nhà y học, uống rượu bia nhiều quá cũng là nguyên nhân gây ra bệnh béo phì.

HOA TAI CHỐNG STRESS

Năm 1983, nhà thần kinh học Jimmy Seagal (Mỹ) đã chế ra loại máy chống stress. Máy phát ra âm thanh dịu dàng, giúp người ta bớt căng thẳng. Cô gái trong ảnh đang

đeo loại máy đó dưới dạng hoa tai. Máy bán chạy như tôm tươi. Chỉ có điều là các nhà sản xuất dặn kỹ: "Không sử dụng máy khi lái xe và làm việc, vì dễ ngủ gật"!

BAO GIỜ THÌ CỐC VỠ?

Mọi đồ vật, dù bằng thủy tinh hay thép đều có thể rung lên và thậm chí nổ tung khi chịu những tần số âm thanh nhất định. Điều đó tùy thuộc vào chất liệu và hình thể của đồ vật. Cốc uống nước do đó có thể vỡ trong khoảng tần số 20 - 18.000Hz. Ở giới hạn sau, chỉ mỗi nốt nhạc cũng đủ làm cốc vỡ. Những ca sĩ có nội công thâm hậu có thể phát ra âm thanh ở mức 200 decibel, đủ để làm vỡ cốc!

GIA ĐÌNH LÀ...

♦ Điệp khúc, gào đến phát chán cứ phải gào (ca sĩ) ♦ Là căng khung vải mới, nhất định phác nét mới rồi lại xé bỏ (họa sĩ) ♦ Là sự tình cờ. Vứt trong ngăn kéo thì rất giá trị, đầu tư lại nát bét (văn sĩ) ♦ Là sự mong muốn làm bộ não nhưng không được (bác sĩ) ♦ Là nâng niu quá khứ, ghét bỏ hiện tại và nghi ngờ tương lai (nhà sử học).

Vui cười

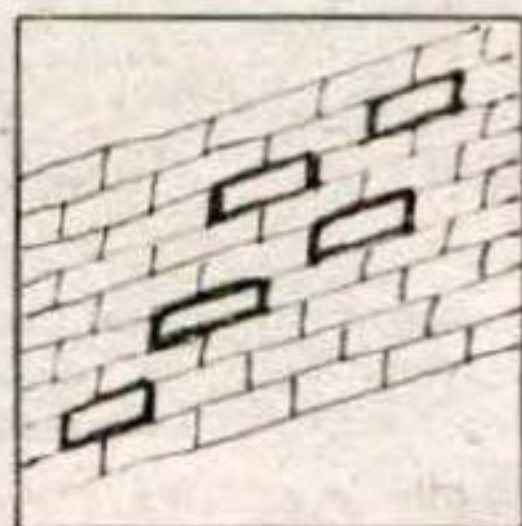
- Cảnh sát: "Điều gì khiến ông nghĩ rằng hắn say rượu?"
- Nhân chứng: "Vì hắn cãi nhau dữ dội với người lái xe".
- Nhưng điều đó đâu có nói lên được gì...
- Sao lại không? Vì trong xe có mả nào đâu, ngoài hắn?

HỌ ĐÃ TUYÊN BỐ:

● Ngài Thomas Tredgold - kỹ sư hỏa xa Anh - đã nói vào năm 1835: "Bất cứ phương tiện vận chuyển hành khách nào cũng không thể đạt vận tốc quá 15km/giờ".
● Ngài Jean de la Brosse - nhà sinh lý học kiêm bác sĩ phẫu thuật của Pháp - đã hùng hồn tuyên bố vào năm 1823: "Những người đeo kính và có tay chân ngắn, mập luôn thông minh hơn những người mảnh khảnh và không đeo kính". Được biết: ngài Jean là một người có chiều cao 1,53m và đeo kính.
● Ngài Steven McCahall - kỹ sư tin học Mỹ - đã tuyên bố vào năm 1999: "Những ai bật máy tính lên mỗi sáng là những người học cao hiểu rộng hơn đồng loại". Được biết: sáng nào, ngài Steven cũng bật máy tính tại tư gia để tham khảo thông tin y học.

Tháng 7 vừa qua, cuộc thi ăn xúc xích lần thứ 85 đã diễn ra tại New York (Mỹ). Luật chơi rất đơn giản: trong vòng 12 phút, ai ngốn được nhiều xúc xích nhất sẽ là người thắng cuộc. Vòng nguyệt quế đã lọt vào tay anh chàng người Nhật Kazutoyo Arai với 25 khúc xúc xích! Các đối thủ “đụng rạ” người Mỹ cũng chào thua.

HÀNH ĐỘNG *hoạt kê*

Ý tưởng của kê viên ngày càng... gom tụ, thường thì khoảng 3, 4 vị chung nhau kê một thứ! Như kỳ này, “*thông gió kiêu Úc*”, “*xí chỗ trước cửa tri, mạch lươn, yếu sinh lý...*”, “*những số điện thoại bị cắt do quảng cáo cho khoan cắt bê tông*”... là những “chốn” tập trung không ít quần hùng. Cuối cùng, 8 vị sau đây đã đoạt giải với lời kê:

- “*Khởi động*” bằng cách khoét lỗ, xong vượt qua “*chướng ngại vật*” cao này, rồi “*tăng tốc*” qua chú cầu, kịp “*về đích*” trước khi song thân nàng phát hiện mới hay chứ!

(Thanh Trúc, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh)

- *Nhà có hoa hậu khổ thế đấy!*

(Hoàng Minh Tuấn, Bưu điện Kinh Tế, Đồng Tâm, Hai Bà Trưng, Hà Nội)

- *Gạch lát vỉa hè một ngày sau khi nghiệm thu!*

(Trần Duy Phong, 162A/6 Trần Hưng Đạo, TP. Cần Thơ)

- *Rõ là hoạt cảnh “Bước chân lẻ loi”!*

(Nguyễn Văn Khánh, ĐH Kỹ thuật TP. Hồ Chí Minh)

- *Khi Bờm dự tính khoét lỗ chui ra chui vô cho 5 chú mèo!*

(Lê Hoàng Anh, Nhà máy Xi măng Đông Hà, Quảng Trị)

- *Tường cao thì mặc tường cao / Tim “cửa”, làm luật, ta cao hơn tường!*

(Nguyễn Tuấn Minh, giáo viên trường THPT Yên Khê, Thanh Ba, Phú Thọ)

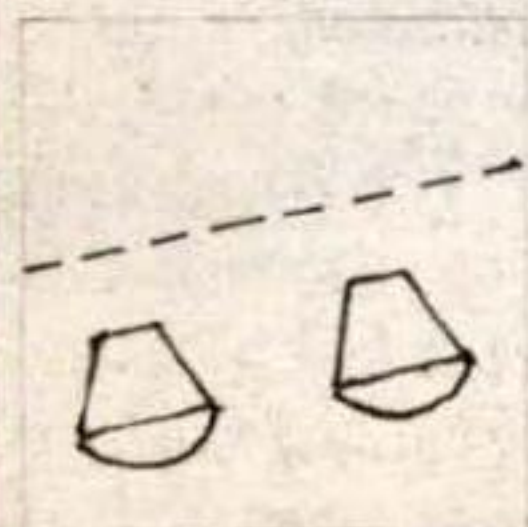
- *(Nhà thầu dân thợ xây): Tỷ lệ xây gạch “xịn” chỉ thế thôi nhé!* (Kim Hương, 97/176

Đỗ Hưng Viễn, Q. Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh)

- *Xem này! Đánh gả con gái cho nó thôi, ông ơi!*

(Trần Lê Xuân, Hộp thư 3TC - 577 Hà Tây)

Tiếp tục chương trình, kê sĩ Việt (TP. Hồ Chí Minh) nhờ chúng ta giải mã giùm hình vẽ bên. Kết quả dĩ nhiên sẽ có ở TGM 405, mời quý vị tận tình vào cuộc.

Bàn tròn **THẾ GIỚI** **MỚI**

Bạn đọc nhận xét nhân kỷ niệm 10 năm TGM ra số đầu tiên

• **TGM trong kệ sách gia đình tôi**

Đến nay, đã 10 năm kể từ ngày TGM ra số đầu tiên, trên gác xếp để sách của gia đình, tôi vẫn giữ hầu như tất cả các số của tạp chí, phân loại từng năm, từng chuyên đề như những cuốn sách khoa học, tri thức khác. Một phần để tiện tra cứu khi cần, một phần để giúp con cháu sau này có điều kiện tiếp xúc ngay với những góc cạnh mới mẻ của văn hóa, xã hội, khoa học kỹ thuật mà tôi nghĩ không phải tất cả có thể tìm thấy ở trên sách. Bản thân là một nhà giáo được đọc và gắn bó với TGM từ những số đầu tiên, tôi rất tâm đắc với những bài viết về những hiện tượng tiêu cực ở một vài nơi làm mất uy tín của ngành giáo dục như loạt bài về tiến sĩ đạo văn; bằng tiến sĩ dõm ở Huế...

Mới đây nhất ở trang giáo dục, loạt bài về vấn đề giảm tải chương trình tiểu học, sách giáo khoa cho học sinh, cuộc nói chuyện của Bộ trưởng Nguyễn Minh Hiền với các nhà giáo phía Nam... đã phản ánh đúng thực trạng đang rất bức xúc của ngành giáo dục. Khoa học và giáo dục là hai mảng thế mạnh của Thế Giới Mới. Tuy nhiên, theo tôi những bài khoa học cần đi sâu hơn nữa chứ không phải chỉ giới thiệu rồi đôi khi lại kết thúc bằng một câu hỏi. Nên mở một chuyên mục bàn và đưa ra giải pháp về đạo đức, lối sống đang có dấu hiệu suy thoái như hiện nay.

(Nguyễn Đức Hòa, giáo viên trường THPT Phụ Dực - Quỳnh Phụ - Thái Bình)

• **Tôi học nghề báo ở TGM**

Số nhà 3B Ông Ích Khiêm (Hà Nội), Văn phòng phía Bắc của TGM thường đông vui nhộn nhịp nhất vào sáng thứ hai hàng tuần. Bởi đó là thời gian các bạn đọc, bạn viết ghé qua Phòng liên lạc phía Bắc của TGM để nhận báo và đôi khi nán lại ngồi trao đổi với nhau đàm câu chuyện. Ngồi tại văn phòng TGM vào mỗi sáng thứ hai, tôi lại nghe được nhiều mẩu chuyện thú vị, chẳng hạn "Ý nghĩa cái mũ trên đầu người lính. Tại sao người lính không bao giờ phải bỏ mũ, cho dù trong các nghi tiết trọng thể nhất?". "Địa thế Thăng Long dưới góc độ địa quân sự"... Những mẩu đối thoại bên bàn trà vui vui và thú vị đó lại hàm chứa nhiều kiến thức về lịch sử, văn hóa.

Khi thực tập ở TGM, tôi vẫn giữ thói quen viết cho nhật báo và đã vấp ngay khi viết bài đầu tiên cho TGM. Viết lại, nâng cao hơn. Để đáp ứng yêu cầu của người phụ trách, tôi đã phải đi gặp lại nhân vật của mình 3 lần, viết lại đúng 3 lần, thì mới được coi là tạm tạm. Ở TGM, tôi học được cách làm báo theo phương châm: "Hãy nhìn kỹ sáu mặt của rubic, dù chỉ để quay có một mặt"!

(Đại Việt, ĐH Khoa học xã hội và nhân văn Hà Nội)

Bạn đọc có ý kiến

• **Đồ gia bảo**

Mẹ tôi kể lại: những năm 1925-1930, ông ngoại tôi kêu mượn một tốp thợ có tiếng tăm ở tận miền Trung, vào Sa Đéc ăn ở tại nhà để đóng nhiều bộ đồ gỗ cao

cấp như bàn thờ, tủ thờ, bộ trường kỷ, giường ngủ, bàn tròn xây, ghế ngồi... tất cả đều đóng bằng gỗ quý như giá tị, cam xe, gõ mun, có cần ốc xà cừ; mặt bàn, mặt ghế, mặt giường đều bằng đá vân. Cái bàn thờ cần ốc xà cừ theo gia đình tôi lên Sài Gòn từ năm 1974. Từ đó đến nay, chúng tôi để cái bàn thờ ở giữa nhà; trên ấy gia đình chúng tôi bày thức ăn lên cúng ông bà tổ tiên trong các ngày lễ giỗ hàng năm, trong các ngày lễ Tết cổ truyền. Cái bàn thờ cần ốc xà cừ cũng đã chứng kiến lễ hỏi, lễ cưới, lễ gả con cháu trong gia đình chúng tôi, một cái lễ trọng đại thời con cháu đã trưởng thành. Thiển nghĩ, con người sinh ra, lớn lên, đủ tuổi rồi, phải thành hôn, rồi mới thành nhân, để có đôi, có bạn cùng nhau thật sự ra gánh vác việc đời. Đó là "đạo trời", là "đạo lý" mà chúng ta phải tôn trọng, thực hiện theo phong tục, tập quán từng nơi. Tôi thường nói với các con cháu tôi rằng: "Các con, các cháu phải gìn giữ cho được tốt đời đời cái bàn thờ cần ốc xà cừ, vì đó là kỷ vật của ông ngoại ba, của bà nội các con và cũng là "gia bảo" của gia đình chúng ta".

(Châu Văn Quận, Cư xá Bắc Hải, Q.10, TP. Hồ Chí Minh)

Dọn cỏ vườn nhà

Trong TGM 397, trang 33, cột 2, dòng 2 có câu: "Năm 1782, Quang Trung - Nguyễn Huệ qua đời". Thế nhưng, năm 1789, Quang Trung còn đại thắng quân Thanh. Nên có thơ rằng:

Quang Trung - Nguyễn Huệ thánh thần,

Chết rồi (1782?) sống dậy tung hoành dẹp Thanh (1789)!

(Nguyễn Văn Mạo, Trung tâm Y tế Ba Tơ, Quảng Ngãi)

- Đúng ra, Quang Trung mất vào năm 1792. Thành thật cáo lỗi cùng bạn đọc vì lỗi biên tập này.

Đính chính

• TGM 397 đăng phóng sự *Độc đáo sấu riêng* của Phanxipăng - trong đó có đoạn đề cập về "Giai thoại" RI6 do phóng viên ghi nhận từ lời kể của bà con nông dân ở Vĩnh Long: giống sấu riêng cơm vàng hạt lép ấy từng được một trí thức Việt kiều ở Thái Lan là Diệp Minh Tâm đưa về nước, sau đó được ông Nguyễn Văn Ri (Sáu Ri) phát triển. Sau khi TGM 397 phát hành, chính người trong cuộc là Diệp Minh Tâm viết thư gửi tòa soạn để xác nhận: dù thường xuyên về nước công tác, song anh chưa hề mang theo bất kỳ cây giống nào! Cũng qua thư, anh Tâm cho biết: ông Sáu Ri là anh con cô cậu của mình, hiện đã qua đời; còn ông Nguyễn Tấn Đức (anh ông Sáu) thì bảo với anh Tâm rằng "em trai ông vẽ vờ câu chuyện này để được bán chạy giống cây sấu riêng và bán được giá!". Do đó, anh Diệp Minh Tâm tha thiết được đính chính với mục đích "không nhân công lao về mình khi mình không có công lao đó và cũng để tránh sự ngộ nhận".

Vậy nguồn gốc giống sấu riêng cao sản RI6 là thế nào? Rất mong các chuyên gia nông nghiệp, các nhà vườn có ý kiến.

• TGM số 400, mục *Nhìn lại lịch sử*, tr.37, dòng 8↑, xin đọc lại là: (nay thuộc tỉnh Bắc Ninh).

VINABECO

Sản phẩm
quen thuộc
của
Mọi Người

TỔNG CÔNG TY RƯỢU-BIA-NƯỚC GIẢI KHÁT VIỆT NAM
VINABECO

Địa chỉ: 94 Lò Đúc, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội
Điện thoại: (04) 8.219261 Fax: (04) 8219661
Văn phòng đại diện: 12 Đông Du - Q.1, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại: (08) 8.296342 Fax: (08) 8.296856

CÁC ĐƠN VỊ TRỰC THUỘC

CÔNG TY BIA SÀI GÒN

187 Nguyễn Chí Thanh, Q.5, tp. HCM
Tel: 08.8.569.595 - 8.559.486 Fax: 08.8.577.095

CÔNG TY RƯỢU HÀ NỘI

94 Lò Đúc, Hai Bà Trưng, Hà Nội
Tel: 04.9.713.249 - 8.213.147 Fax: 04.8.212.662

CÔNG TY NƯỚC GIẢI KHÁT CHƯƠNG DƯƠNG

579 Bến Chương Dương, Q.1, tp. HCM
Tel: 08.8396.747 - 8.367.518 - 8.367.726 Fax: 08.8367.176

CÔNG TY THỦY TINH HẢI PHÒNG

17A đường Ngô Quyền, Quận Ngô Quyền, Hải Phòng
Tel: 031.837.257 Fax: 031.837.137

NHÀ MÁY THỦY TINH PHÚ THỌ

152 đường Lạc Long Quân, Q.11, tp. HCM
Tel: 08.8.568.670 Fax: 08.8.564.912

VIỆN NGHIÊN CỨU RƯỢU-BIA-NƯỚC GIẢI KHÁT

94 Lò Đúc, Hai Bà Trưng, Hà Nội
Tel: 04.8.218.233 Fax: 04.8.218.433

CÔNG TY TNHH THỦY TINH MALAYA VIỆT NAM

76 Tôn Thất Thuyết, Q.4, tp. HCM
Tel: 84.8.9.404.995 - 08.9.904.293

CÔNG TY TNHH THỦY TINH SANMIGUEL HẢI PHÒNG

17A Ngô Quyền, tp. Hải Phòng
Tel: 031.837.096 Fax: 031.837.222

XÍ NGHIỆP LIÊN DOANH CARNAUD METALBOX SÀI GÒN

Xa 10 Hà Nội, Hiệp Phú, Q.9, tp. HCM
Tel: 08.8.961.840 Fax: 08.8.962.141

CÔNG TY BIA HÀ NỘI

70A Hoàng Hoa Thám, Ba Đình, Hà Nội
Tel: 04.8.453.843 - 8.463.378 Fax: 04.8.464.548

401

THẾ GIỚI MỚI

Những sự kiện kỳ bí
của thế kỷ 20

Hỏi đáp về "chuyện khó nói"